

Bilaga på svenska

Berbang

KOVARA FEDERASYONA KOMELEYEN KURDISTANE LI SWEDÊ • HEJMAR / No: 118 • Çileya Pêşin/December 2000

**Bî hêviya ku sala 2001ê ji bo
miletê kurd bibe saleke xweşbîniyê!**

Berbang

Hejmar / No: 118, 2000

Berbang organa

Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê ye
û ji du mehan careke derdikeve

Utgas av Kurdiska Riksförbundet i Sverige

Berpîrsiyarê giştî / ansvarig utgivare

Keya Izol

keya.izol@kurdiskarf.org

Kordinator

Enwer Karahan

enverkarahan@hotmail.com

Redaksiyon / i redaktionen

Hemed Gohary

sekreter@kurdiskarf.org

Faris Marsil

Newzad Welî

Enwer Karahan

Kovan Amedî

layout -pergela rûpelan

F. Marsil

berbang@kurdiskarf.org

Abonetiya salane / Prenumeration

Ji bo kesan 150 SEK

Ji bo dezgehan/myndigheter 300 SEK

Ji bo welatên din 250 SEK

Bihayê yekane 25 SEK

annons

en hel sida 5000 SEK

Navnisan / Adress

Berbang

Box 49090

S-100 28 Stockholm

SWEDEN

berbang@kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

www.kurd.city

tfn 08-644 6622

faks 08-650 21 20

Postgiro: 64 38 80-8

ISSN 0281-5699

Her nivîskar ji nivîsa xwe berpirsiyar e. Mafê redaksiyonê heye ku nivîsên ji derve tê, serrast û kurt bike.

Çapxane: APEC-Tryck

Ji bo hemû rêxistinê Kurdistanî

Ez li ser navê Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê, ji bo besarî, silavname û piştgirîya We ya Kongreya me, spasîyên germ yên Kongreya 19mîn pêşkeşî We dikin, serketin ji bo xebata we daxwaz dikin.

Digel slavên germ
Keya Izol

Dê û bavên hêja;

Berbang di rûpelên xwe de, cî dide anons û ilanên mîzginîyê, jîdayîkbûnê, rojbûnê, sersaxiyê, wefatê û hwd.

Ev ilan û anons bê pere ne.

Ev kes yan jî malbatênu ku dixwazin ilana rojbûna zarokên wan di nav rûpelên Berbangê de, derkeve divê rismek keça/lawê xwe ji Berbangê re bişîrin û di dawiya rîsim de nav û paşnav û tarîxa dayîkbûna wê/wî binivîsinin.

XXX

Berbang wek organa Fedearsyonê ji endamên xwe re bê pere tê şandin. Ew kesê/a ku endamê komeleyê Federasyonê ye û dixwaze Berbangê bixwîne, divê adresâ xwe bi wasiteya komeleya xwe ji Berbangê re bişîne.

XXX

Berpîrsiyarê komeleyên endam, endam û hevwelatiyên kurd dikarin bi xanepera Federasyonê, çalakî û xebatêni Federasyonê agahdar bibin.

www.kurdiskarf.org

Komeleyên endam

1-Kurdiska Föreningen i Borlänge Sturegränd 11, 784 32 Borlänge	15-Kurdiska Föreningen i Kristinstad Bataljonv.40, 291 37 Kristinstad	28-Kurdiska Föreningen i Stockholm Box 49090, 100 28 Stockholm
2-Kurdiska Idrotts Foreningen Box 152 16, 161 15 Bromma	16-Kurdiska Föreningen i Linköping Box 657, 582 07 Linköping	29-Kurdiska Författarföreningen Box 49090, 100 28 Stockholm
3-Kurdiska Föreningen i Borås Box 11129, 507 11 Borås	17-Kurdiska Handikappsföreningen i Linköping, Box 657, 582 07 Linköping	30-Kurdiska Juristföreningen Box 49090, 100 28 Stockholm
4-Kurdiska Foreningen i Eskilstuna Box 14595, 630 14 Eskilstuna	18Kurdiska Kulturföreningen i Luleå Box 170, 971 05 Luleå	31-Kurdiska Föreningen i Sundsvall Box 6025, 850 06 Sundsvall
5-Kurdiska Föreningen i Falkoping Box 146, 521 02 Falkoping	19- Kurdiska Föreningen i Lund Box 1633, 221 01 Lund	32-Kurdiska Föreningen i Trollhättan Box 6043, 461 06 Trollhättan
6-Kurdiska Foreningen i Falun box 6010, 791 06 Falun	20-Kurdistans Fredsförening i Malmö Fosilv. 29 B, 7 tr. 214 31 Malmö	33-Kurdiska Föreningen i Umeå Box 257, 901 06 Umeå
7-Kurdiska Föreningen i Helsingborg Visitörsg. 13, 252 47 Helsingborg	21-Kurdiska Föreningen i Malmö N.Gränsbergsg. 4, 214 55 Malmö	34-Kurdiska Foreningen i Upplandsväsbjörkvalav. 29, 194 36 Upplandsväsbjörkval
8-Kurdiska Föreningen i Gävle Box 1277, 801 37 Gävle	22-Kurdiska Föreningen i Märsta c/o Gharib Adil, Sleipersg 40, 195 54 Märsta	35-Kurdistans Förening i Uppsala Box: 3088 750 03 Uppsala
9-Kurdiska Föreningen i Göteborg Box 11102, 404 23 Göteborg	23-Kurdiska Föreningen i Norrköping, Kungsgatan 26, 602 20 Norrköpin	36-Svensk Kurdiska Föreningen i Uppsala Box 25065, 750 25 Uppsala
10Kurdiska Föreningen i Hudiksvall Valv. 15, 824 42 Hudiksvall	24- Kurdiska Föreningen i Nynäshamn, Box 266, 149 01 Nynäshamn	37- Kurdiska Föreningen i Västerås Box 1369, 720 13 Västerås
11-Kurdiska Kultur och Solidaritetsföreningen, Box 225, 175 02 Järfälla	25-Kurdiska Föreningen i Sala- Häby Box 165, 733 30 Sala	38- Kurdiska Föreningen i Örebro Box 537, 701 50 Örebro
12-Kurdiska Föreningen i Jönköping Box 8043, 550 08 Jönköping	26-Kurdiska Förening i Sandviken Box 3070, 811 33 Sandviken	39- Kurdiska Föreningen i Öster- sund, Box 668, 831 27 Östersund
13-Kurdiska Kultur Klubben Box 130, 691 22 Karlskoga	27-Kurdiska Föreningen i Spånga Box 4118, 163 04 Spånga	
14-Kurdiska Föreningen i Karlstad Fagog. 11, 654 70 Karlstad		

Armancê

Federasyonê

F K K S rêtixineke demokratîk e. Bi tu rêtixinêni siyasi û olî ve ne grêdayi ye. Ji komele û yekîtiyên Kurd li Swêdê pêk tê.

- Kurdên li Swêdê temsîl dike û ji bo berjewendiya civata Kurd li Swêdê xebatê dike.
- Kurdên li Swêdê di derheqa civata Swêdê de agahdar dike û ji bo çareserkirina pirs û pirsegirêkên Kurdên li Swêdê û ji bo pirsa integrasyonê xebatê dike.
- Ji bo pêşdebirina ziman û belavkirina çanda Kurdî xebatê dike.
- Ji bo çareserkirina pirsên jin û ciwan û zarok û handîkapên Kurd xebatê dike û ji bo pêşdebirina wan he-wildide ku îmkânán amade bike.
- Alîkariya penaberên Kurd dike û wan di derheqa mafêن penaberan de agahdar dike. Ji bo başkirina rewşa wan hewil dide.
- Gelê Swêdê di derheqa pirsa Kurd û Kurdistanê de agahdar dike û ji wan doza piştgiriye dike.
- Li dij zordesiyê piştgiriya tevgera gelê Kurdistanê ya li Kurdistanê û li derveyî Kurdistanê dike û ji bo parastina nasnameya neteweyî xebatê dike.
- Bi rêtixinêni demokratîk û civakî (çî swêdî, çî biyani) re hevkârî dike.
- F K K S ê ji bo mafêن biyaniyan û penaberiyê li gor peymanê navnetewî û prensîbêن beyana cîhanî ya mafêن mirovan bêñ parastin dixebite.

Komîteyên Federasyonê

Ev komiteyên Federasyonê di kongreya 19em a Federasyona Komeleyen Kurdistanê li Swêdê ku di 21 û 22ê Cotmeha 2000an de li Stockholmê li avayıya ABF ê de pêk hat, hatin hilbijartin.

Komîteya Karger

*Keya Îzol-Serok
Hamed Gohary-Sekreter
Nasir Feyzullah-Berpîrsîyarê kultur û perwerde
Vildan Tanrikulu-Berpîrsê organizekirina Jin û ciwanan
Nîzal Mahmûd-Berpîrsê peneberan
Kovan Amedî-Berpîrsîyarê peywendiyê navxweyi
Fexreddîn Olcer-Berpîrsê aborî
Seyran Dûran(ji kontejana Komeleya Jinê Kurdistanê)
Şukrî Demir(ji kontejana Komeleya Ciwanan)*

Cigir:

*Ezize Vatandost
Enver Karahan-kordinatorê Berbangê
Selam Cizîri*

Komîteya Giştî

*Emir Circis
Ehmed Sindî
Niyaz Ehmed
Rehman Hessen
Salih Demir
Diyar Mizûrî
Reşîd Ehmedi
Cemil Demircan
Lokman Ertaş
Xunav Xoşnav
Adil Dihokî
Macit Ebdurrehman
Cigir
Nuri Salih, Gelale Nûri, Reşîd Battê
Komîteya Rawêj
Cemal Batûn, Mustafa Aydogan, Bubê Eser, Serdar Omer, Şerîf Şerîf
Komîteya Revisor
Asî Rebbatî, Felat Koçkaya, Lokman Polat*

naverok

PORTRE

Hesenê metê:

"Ew êşa xwe bi qelema xwe dilorîne"

"Hesenê Metê merivekî santî-mental e, hîssî ye, derdûkulan dawêje hundirê xwe, wêneyên nexweş yên jiyanê, dîmenêne negetîv yên însanan dikare tavilê de tesîra xwe lê bike."

rûpel 16-17

Kongreya 19mîn û organên wê	6
Axaftina serokê FKKSê	7
Biryarê kongreyê	8-9
Mesajên pîrozbahiyê	10-15
Nameyên Federasyonê	18
Divê em li hember mentaliteta herêmî...	19
Çalakiyên Federasyonê	20-21
Nûçeyên Malbatî	22-23
"Atmosfera kurdên li Swêdê ez xweşbin kirîm"	24
40 saliya Agirê Sinemaya Amûdê	24

Innehåll

Pressmeddelande	4
KRs ordförande tal inför förbundets 19. kongress	5
Baronbackarna blev Kurdistan för en kväll	8
"Ett folk har rätt till självbestämmande".....	9
Segregation ökar risken för "hedersmord"	10
Skyldig till "hedersmord" slapp straff i Kurdistan	11
Årets Tucholskypris tilldelas Salim Barakat	12

Kongreya 19mîn ya FKKSê di 21-22 Cotmeha 2000î de li Stockholmê li ABFê pêk hat. Ji 38 komeleyên endam 123 nûner bêşdarî kongreyê bûn.

Ji bo dîwana kongreyê Nîyaz Ahmed, şermîn Bozarslan, Remzi Kerîm, Halûk Ozturk û Emîr Cîrcir hatin hilbijartın.

Serokê Federasyonê Keya Izol li ser navê Federasyonê axivî. (Em axaftina wî cuda çap dikin) Mîvanên Federasyonê ji Partiya Sosyal Demokrat Morgan Johansson, Ji partiya Çep Lars Ohly, serokê ABF Bernt Carlborg, Serokê SIOS Osman Ozkanat, Serokê ABF yê Stockholm Goran Eriksson, ji komîteya integrasyon a Sosyal demokratian Mia Nikalî û Awûqat Ahmet Zekî Okçuoglu di kongreyê de axivîn.

Li ser navê YJK seroka wê Seyran Duran û li ser navê YCK ji serokê wê şukrî Demir axivîn û pirs û pirsgirekên xwe anîn zimên.

Nûnerên komeleyên Federasyonê di derheqê raporê xebatê de dîtinên xwe anîn zimên. Roja du-yem organên Federasyonê hatin hilbijartın.

Organên Federasyonê

Komîteya Kargêr

- 1 Keya Izol
- 2 Hamed Gohari
- 3 Nasir Feyzullah
- 4 Vildan Tanrikulu
- 5 Nîzal Mahmûd
- 6 Kovan Amedî
- 7 Fexrî Olcer
- 8 Seyran Duran
- 9 Sukri Demir

Cîgir:

- 1 Ezize Vatandost
- 2 Enver Karahan
- 3 Selam Cizirî

Komîteya Giştî

- 1 Emîr Cîrcis
- 2 Ehmed Sindî
- 3 Nîyaz Ehmed
- 4 Rehman Hesen
- 5 Salîh Demîr
- 6 Dîyar Mizûrî
- 7 Reşîd Ehmedî
- 8 Cemîl Demîrcan
- 9 Lokman Ertaş
- 10 Xunav Xoşnav
- 11 Adil Dihokî
- 12 Macît Ebdurrehman

Cîgir:

- 1 Nûri Saleh
- 2 Gulale Nûri
- 3 Reşîd Battê

Komîteya Rawêj

- 1 Cemal Batûn
- 2 Mustafa Aydogan
- 3 Bube Eser
- 4 Serdar Omar
- 5 Şerîf Şerîf

Komîteya Revisor

- 1 Asî Rebbatî
- 2 Felat Kockaya
- 3 Lokman Polat

Cîgir

- 1 Lezgîn Alpergîn

Axaftina serokê FKKSê, Keya Îzol

Sala pêş me dê Federasyon 20 salên xwe tiji bike. Federasyon wek dezgeheke Kurdistanî, netewî û demokratik hercar, her sal bi hebûn û xebatên xwe cihê xwe yê taybetî parastiye. Büye zemîneke fireh ji bo hemû bîrûrâyên cûrbecûr yê Kurdistanî. Kurdistanîbûn û demokratikbûyîna fokûsa bingehîn ya Federasyonê ye.

Divê em îro zêdetir nixxen xwe yên netewî biparêzin ji ber ku êrîşa dewletên dagîrker, nemaze ya Tirkîye ji berê dijwartin û xetertir e. Eger îro em nikaribin daxwazên xwe wek netewe vekirî bînin zimên dê pêşerojê karê me zahmeleri bibe. Di plana dewleta Tirkîyeyê de jiortêrakirina kurd, ziman û kultura kurdî heye; divê di ya me de jî parastina wê hebe.

Lê xweparastin tenê têrê sake. Divê em rêxistin û instutuyên xwe yên neteweyî hin xurttir bikin. Nifşen nuh bivan rastîyan perwerde û amade bikin. Em çiqas Kurdistanî, netewî û demokratik bin wê ew çend tesîr li ser vê pêvajoyê bike.

FKKS rêxistineke girîng e. Ji ber vê jî divê em li gor cîddîyeta vê pirsê helwest bigrin. Rêxistinêne me yên sîyasî wek garantörê berdewamîya Federasyonê ne. Hebûna wan, piştgirîya wan ji bo dezgeheke wek Federasyonê gelek girîng in. Divê ji bo pêşveçûna FKKSê ew ji herkesî bêtir bi hazırî bin bi fikir û pêşniyariyên xwe li ser çûyîna wê tesîr bikin. Ez zêdetir behsa piştgirî û tesîreke aktîf dikim. Gava kêmâsiyeye birbicav derkeve holê kesen ku bi karê FKKSê mijûl dibin, diyar in. Ev kêmâsi dikare li ser çalakîyan bibe, dikare li ser kadroyên wê be, dikare li ser siyaseta wê ya giştî be.

Loma jî nirxandineke berfireh di paralela xebata FKKSê de pêwîst e. Ev tedbîra wê pêşîya Kongreyêne yên giştî jî veke. Li vir mudaxelekirin jîyanî ye û wê tesîreke posîtif li ser pêşerojê bike. Nûneren Kongreyê wê bi hazırlîyeke berbicav besdarîya kongreyan bikin û herweha wê aktîftir dîtin û

pêşniyariyên xwe bînin ziman. Lê divê tu carî neye ji bir kirin ku FKKS platformeke pirdeng û pirreng û netewî ye. Li gor hêjayî û girîngîya FKKSê, dîtin û perspektîfên xwe ne tenê di hilbijartînen organan de lê herwisa di meşandina kar û bar jî pêşkeşbin.

Gelek vekirîye ku hin zehmetîyên me di xebata Federasyonê de hene. Pirsa kadroyan pirske sereke û girîng e. Di ware kadroyen jêhatî û çalak gelek kêmâsiyên me hene. FKKS bi iddiaya temsila piraniya kurdên Swêdê xistiye programa xwe. Ligel mişkileyen sîyasî jî em bi rehetî dikarin bêjin ku FKKS temsila piraniya kurdên Swêdê dike. Em dizanin ku di nav kurdên Swêdê de gelek kadroyen me yên jêhatî hene. Hin ji wan di nav rêxistin yan jî dezgehêne Swêdîyan û kurdan de aktîf û serketî ne. Di warê ziman, diplomasî û burokrasî yê de kadroyen me yên hêja hene. Li gor vê rastîyê em dibînin ku kesen wiha xwe ji bo xebata FKKSê pêşniyar nakin. Xwe nêzîkê vê yekê nakin. Bi bawerîya min kurdên li Swêdê piştî 20 salên aktîf di jîyana komelayetiye de li gor hêjayêye vê yekê naye temsîl kirin. Em divê kalîteya kadroyen xwe bilind bikin.

Herweha valayıyeke berbicav di warê nifşânuh de heye. Divê em ji bo aktîfkirina kadroyen ciwan rîyan bibînin. FKKSê divê di pirsâ entegrasyonê de hîn aktîftir bibe. Wek em ji medyayê jî taqîp dîkin, gelek pirsên civakî ku li Swêdê rû didin, wek şewata Goteborg, bûyera Rissneyê û gelek bûyerên din wek wan de, navên ciwanen kurdan derbas dibin. Ev pirsên gelek girîng û acîl in li pêşme. Eger em dixwazin ciwanen kurdan bi nasnameya xwe ya kurdî di civata Swêd de cihê xwe bigrin, divê em bi şêklikî acîl temasîyê van pirsan bikin. Divê plan û programê me ji bo van pirsan hebe. Em nikarin van texîr bikin.

Federasyon ya me hemûyan e. Meşandina karênen wê dikeve li ser milêñ organenê wê. Lê pêşde-xistina wê berpîrsîyariyâ endam û piştgirêne wê ye. Kesen ku ji desten wan kar were, yan jî fikren wan ji bo vê xebatî heye, divê xwe dûr nexînin. Bi temasîkîn mirov nikare tesîrê li ser tiştan bike. Kesen ku bawerî bi demokrasîyê tînin divê ev yeka wek vatinîyeke li pêşbînin. Hêvî dikim Kongreye 19 an bi dîtin û ramanen li jor wê bi guherandinê bingehîn ji bo xebata me bibe platformeke netewî û girîng.

Biryarê Kongreya 19 mîn

Kongreya 19mîn a Federasyonê di rojên 21-22 Cotmeha 2000î de li Stockholmê li avahiya ABF civiya. Kongre li gor rojeva xwe bi re ve çû û roja 22/10/2000 bi dawî hat. Kongre biryarê li jêr pêjirand.

Biryar: 1

Nameya pirozbahiyê ji 7 endamên parlamentoya Swêdê re

7 endamên Parlamentoya Swêdê bi munasebeta dema amadekirina pêşniyarên biryaran ya Parlamentoya Swêdê, di derheqa rewşa Kurdistana Iraqê û bi giştî li ser pirsa kurdî de pêşniyarekê amade kirine û teslîmê serokatiya Parlamentoya Swêdê kirine da ku li ser biryar bê wergirtin.

Bi munasebeta ev pêşniyara 7 endamên ji partiyan cuda li Parlamentoya Swêdê di derheqa rewşa Kurdistana Iraqê û bi giştî ji li ser pirsa kurdî, FKKS biryar dide ku pîroznameyeke ji bo van 7 endamên Parlamentoya Swêdê bê amadekirin weke biryara Kongreya FKKS ji van amadekarên pêşniyarê re bênen şandin.

Biryar: 2

Name ji serokên grûba partiyên siyasi yên li Parlamentoya Swêdê û ji endamên komisyona kar ú barêne derve yên Parlamentoya Swêdê re

Ji serokên grubêni partiyên siyasi yên li Parlamentoya Swêdê re,

Ji serokatiya komisyona kar ú barêne siyaseta derve ya Parlamentoya Swêdê re,

FKKS ji pêşniyara ku 7 endamên Parlamentoya Swêdê di derheqa rewşa Kurdistana Iraqê û li ser pirsa kurdî bi giştî amade kirine û teslîmê serokatiya Parlamentoya Swêdê kirine, agahdar bûye.

Kongreya 19 mîn a FKKSê biryar da ku bi xurtî piştgiriya vê pêşniyarê bike. Loma jî, Kongreya 19 mîn a FKKS ji we serokên birêz yên Partiyên Swêdê ku li Parlamentoye têne temsilkirin û her weha ji we, endamên birêz yên komisyona kar ú barêne siyaseta derve ya Parlamentoya Swêdê daxwaz dike ku hûn biryara piştgiriya vê pêşniyara 7 endamên Parlamentoya Swêdê bikin.

Kongreya 19 mîn a FKKS bawer dike ku, ew daxwazê ku di pêşniyara 7 endamên Parlamentoya

Swêdê de hatine destnîşankirin, daxwazê rewa, demokratik û mirovahî yên gelê kurd li Kurdistana Iraqê û li tevahiya Kurdistanê ne. Em, kurdêni li Swêdê bi rêya rêxistina xwe ya demokratik ji we, nûnerên hilbijartî yên gelê Swêdê û desthilatdaren demokrasiya Swêdê daxwaz dikan ku, hûn mafêni ku ji xwe re rewa dibînin, gelê kurd jê bêpar nehêlin. Loma jî em him weke kurd her weha weke hemwelatiyêne we yên nûh daxwaz dikan ku di munaqşeya li ser vê pêşniyarê de weke gurûba Partiya we ya Parlamentoye, li gel vê pêşniyarê bin da ku ew bibe biryara Parlamentoya Swêdê û rîbera siyaseta hukumet û dewleta Swêdê di derheqa rewşa Kurdistana Başûr û pirsa kurdî bi giştî.

Biryar: 3

Li ser piştgiriya tevgera neteweyî û demokratik a gelê kurd li tevahiya Kurdistanê

Kongreya 19 mîn a FKKS bi biryara xwe careke din dide diyar kîrin ku, gelê kurd li her çar perçeyen Kurdistanê têkoşîneke rewa bi rîve dibe. FKKS, weke heta iro, dê ji bo peydakirina piştgiriya têkoşîna gelê kurd li her çar perçeyen Kurdistanê ji bo maf û azadiyên xwe yên neteweyî û demokratik de, dê kar û xebata xwe bidomîne û daxwaza rîzgirtina mafê rewa ya gelê kurd a di derheqa bi azadî tayînkirina çarenivîsa xwe di her qad û ji her aliyên siyasi de daxwaz bike.

Biryar: 4

Name ji wezaretên kar ú barêne derve yên dewletên endam yên YE re

Kongreya 19 mîn a FKKS ji hemû dewletên endamên YE daxwaz dike ku, di pêvajoya danûstandina endametiya dewleta Tirkîyê ya li YE de, pîvanîn esasî yên endametiye, weke nimûne ji ew "Pîvanîn Kopenhangê", bi tu awayekî neyîn revîzekirin yan jî rî li ber dewleta Tirkîyê neyî vekirin ku ew van pîvanan li gora dilê xwe şirove bike û dest bi danûstandinê endametiye bike.

Kongreya 19 mîn a FKKS diyar dike ku, di her merheleyen pêvajoya berendametî û danûstandinê endametiya dewleta Tirkîyê bi YE re pirsa kurd û Kurdistanê weke xaleke bi serê xwe bibe mijara şertên endametiya Tirkîyeyê û di derheqa vê pîrsê de daxwazê gelê kurd li ber çavan bêgirtin û li ser vê pîrsê bi rîxistinêni siyasi û demokratik yên Kurdistana Bakur ve peywendiyen eşke-re bênen danîn.

Biryar: 5

Di derheqa daxwaza penaberî ya nivîskarê kurd Selîm Berekat de

Kongreya 19 mîn a FKKS piştgiriya xwe di derheqê daxwaza penaberiyê ya nivîskarê hêja yê kurd Selîm Berekat de diyar dike û ji dezgehê dewleta Swêdê yên bi pirsa mafê penaberiyê ve eleqedar in daxwaz dike ku mafê penaberiyê bîdin nivîskarê kurd Selîm Berekat.

Biryar: 6

Di derheqa daxwaza rakirina ambargoya li ser dewleta Iraqê

Kongreya 19 mîn a FKKS diyar dike ku, biryara rakirina ambargoya YN ya li ser dewleta Iraqê bi şertê parastina mafêna rewa yên gelê kurd ku bi ıradeya azad a gelê kurd ya ku bi biryara Parlamento Herêma Kurdistanê Iraqê ve hatiye tesbitkirin bê girêdan û YN bibe garantora parastina ew desthilata siyasi ya ku gelê Kurdistanê Iraqê, bi rîya biryara Parlamento Herêma Kurdistanê Iraqê ve bi xwe bi ıradeya xwe ya azad, tesbit kiriye. FKKS, dê ji bo ku YN biryara xwe li gora vê daxwaza rewa ya gelê kurd li Kurdistanê Başûr werbigre, xebateke berdewamî ya siyasi û dîplomatîk bidomîne.

Biryar: 7

Di derheqê Y.C.K û Y.J.K de

Di avahîya FKKS ku di destûra FKKS de qâideyên wê hatine tesbitkirin, cîheke girîng û taybetî ji bo ciwan û jinê kurd hatine tesbitkirin. Lê mi-xabin ev, bi dirêjahiya salan e ku, ji bo avakirina seksiyona ciwan û jinan de komeleyên endam yên FKKS û organên bi van pirsan ve eleqedar, berpirsiyariyên xwe li gorî armanc û destûra FKKS bi cîh neanîne. Li gorî destûra FKKS, divê li her komeleyek endam a FKKS seksiyon(beş) a ciwan û jinan ku bi kêmânî ji 3 kesan pêkhatî bîn avakirin û di tesbitkirina nûnerên kongreya FKKS de ji, divê ji sê nûnerên pêşî yek ji seksiyona ciwanan û yek ji seksiyona jinan bîn tesbitkirin. Armanc ji van xalê destûra FKKSê ew e ku jin û ciwanen kurd li Swêdê bi awayeke aktiv besdarî xebatên komeleyatî bibin û her wisa di pévajoya biryawergirtinê de besdar bibin. Ji besdariya nûnerên ciwan û jin yên di kongreya 19 mîn a FKKS ji diyar e ku ev yek nehatiye pêkanîn.

Kongreya 19 mîn a FKKS ji ber sedemên hatin diyarkirin biryar dide ku, organên hilbijartî yên

FKKS li gel Y.J.K û Y.C.K di dema pêş de hewl bidin da ku li her komeleyek endam ya FKKS beşê(seyşîyon) a jin û ciwanan li gorî destûra FKKS bîn avakirin û di kongreya pêş a FKKSê de nûnerên kongreya FKKSê li komeleyên endam li gorî destûra FKKS bîn hilbijartin.

Kongreya 19 mîn a FKKS, di taqîbkirina bicîha-nîna vê biryarê de KK ya FKKSê berpirsiyar dike.

Biryar: 8

Di derheqê zimanê kurdî de

Wek tê zanîn sala 2001ê ji aliyê YE ve wek "sala zimên" hatiye îlankirin. Bi vê mebestê Kongreya 19 mîn a FKSSê biryar digre ku, bi hevkariya mamosteyên kurd re bi van çalakiyan re rabe;

a-Li Swêdê tarîxçeya xwendîna zimanê kurdi

b- Di sala 2000î de çend zarok bi zimanê kurdi dixwînin û çend mamoste hene?

c- Ji bo bilindkirina prestîja zimanê kurdi kampanya weke ku malbatê kurd û bi taybetî ji kurdê bakur û Anadoliya Navîn zarokên xwe bişînin zimanê kurdi.

d- Hewil dide ku ji Kurdistanê Başûr kitêbê derse bînin Swêdê.

Biryar: 9

Di derheqê siyaseta Iraqê ya valakirina Kerukukê de

Kongre 19 mîn siyaseta dewleta Iraqê rûres dike ji bo ku ew rûnişvanen Kerkukê û bajarên din yên Kurdistanê ku di bin kontrola wê de ne, ji wan vala dike.

Biryar: 10

Di derheqê Kela Hewlîrê de

Kongreya 19 mîn biryar dide ku, piştgiriya xwe li projeya Daniella Mitterand ku dixwaze Kela Hewlîrê restore bike, dike.

Biryar: 11

Di derheqê şewata sînemaya Amûdê de

Kongreya 19 mîn biryar digre ku ji îsal û pê ve şewata sînemaya Amûdê bi bîrbîne. Ü Hersal wek salvegera vê bûyarê ji aliyê FKSSê de aktivite bîn kirin.

PADEK

Ji bo Kongreya 19mîn a Federasyona Komele-
yên Kurdistanê li Swêdê

Hevalên hêja

Sipas ji bo dawetnameya we.

Daxwaza me ew e ku kongreya we ya 19mîn bi
serfirazî derbas bibe û ji bo çareserkirina proble-
mîn kurdên li Swêdê biryarên qenc werbigre.

Hevalên giranbuha;

Béguman struktura avabûna Federasyonê ji bo
hemû kurdan nimunyeke bêhemba ye ku ev 20
sal in ev nimûne li çar parçeyê Kurdistanê û li ci-
yên ku kurd li dijîn olan daye. Ev bîst salê Federasyon
bi mêjiyê Kurdistanî ji bo kurdên Swêdê û
Kurdistanê gelek kar û xebat kiriye û di encama vî
karî de Federasyon îro bûye dezgehekê milî ya
kurdan ku meriv pê serbilind e.

Hevalên hêja;

Lê divê meriv êdî li ser kîmasiyê Federasyonê
ji vekirî biaxive û kîmasiyê wê di platformên
weha de bi eşkere bîne zimên. Wexta meriv li ra-
pora xebatê ya Komîteyên Kar mêtê dike, gelek
kar hatine kîrin, lê di encama van karan de meriv
raporeke berfireh di derheqê karekî konkrot de
nabîne. Wek nimûne, Konferansa Stockholmê(di
destpêka Hezîrana 2000) ji aliyê Federasyonê ve
hat organîzekirin, lê Federasyon bi xwe tu tebli-
yat pêşkêsi konferansê nekir, meriv dikare bi de-
han nimûneyê weha ji xebatê organan derxine.
Ji aliyên din xebatê Federasyonê tenê bi
Stockholmê re mahdûtkirî ye û tenê ji aliyê çend
kesên Komîteya Karger ve tê birevebirin.

Di bingeha pirsa Federasyonê de problema ka-
diran heye. Êdî wext hatîye û derbas dibe ku divê
kadroyên bikérhatî û pispor ji bo organên Fede-
rasyonê bén hilbijartîn. Kurdên Swêdê piranî hev
nas dikin û qabiliyet û zaniyariyê hev dizanin. Di-
vê di vî warî de ew hev qebûl bikin û mefîspîcûk
bin. Divê însanekî zanibe kapasiteya wî têrê çî di-
ke yan ji nake. Yênu ku xwe pêşkêsi organan dikin
divê bi vekirî bibêjin; "Ez amede me di vê organê
de kar bikim û filan kar ji destê min tê". Bi van tiş-
tan meriv piçûk nabe, bilekis meriv pê mezin di-
be.

Divê kesên ji bo organan bén hilbijartîn him
taybemendiyê wan hebin û him ji, jê re pîvan
hebin. Divê ew herî hindik him bi niviskî û him
ji devkî zimanê xwe û him ji zimanê Swêdî za-
nibin, civata xwe û civata Swêdî nas bikin, hi-
nek ji teknika komunikasyonê fehm bikin, kare

Ji Kongreya Federasyona Kurd re

Di berdewamîya karê we
ya di derbarê pirsa kurdan
de, li Swêdê û welatên din
yê dînyê de serketina we dix-
wazim.

Swêd, ji bo bilindkirina rîzgirtin li mafêni
mirovî yê kurdan, wê xebata xwe him li wela-
tên ku kurd lê hene û him ji di qada navnetwî-
de bidomîne.

Bi silavên dostaniyê

2000-10-05

Anna Lindh

Wezîra Karûbarê Derve ya Swêdê

**komleyetî û hazirkirina projeyan zanibin, yanî
karê ku kirine ser milên xwe divê vî karî bime-
şînin û di karê xwe de fonksiyoner bin. Ne ku
bi formalîte bibin berpirsiyare komiteyên kar.
Wek nimûne divê endamekî Komîteya Karger
ku swêdiya wî/wê qels be divê nebe "berpirsê
komîteya têkilî bi swêdiyan re", yan ji yekî/a
ku bi kurdî nizane divê nebe berpirsiyare Ber-
bangê, û hwd. Wextê herkes berpirsiyare karê
xwe be, dê kar û barê serokê Federasyonê ji
hêsa bibe û dê ew ê nikaribe têdaxulê karê
wan bike û bi vî hawî him dê kultura demokra-
siyê di navbera organan de pêşbîkeve û him ji
rekabeta zanyariya kar di nav endaman de zê-
de bibe.**

Hevalên hêja;

Di destpêka 2001 de, dê Swêd bibe berdevkê
Yekîtiya Ewrûpayê û di vê salê de jî di derbarê pê-
vajoya endambûna Tirkîyeyê ji bo Yekîtiya Ewrû-
payê de hin biryar bén wergirtin. Ji bo wê ji, di sa-
la pêşıya me de barê giran dikeve stuyê Federasyonê.
Federasyon divê bi proje û planên xwe yên
xebatê amadekirineke baş bike û ji vê qeysê siûd
werbigre. Di vî warî de em amedene ku piştgiriya
we bikin.

Em careke din kongreya we ya 19min silav dikin
û di karûbarê de serfirazî dixwazin.

21 Çirîya Pêşîn 2000

**Partiya Azadî û Demokrasi ya Kurdistanê
-PADEK-Komîteya Swêdê**

DBP

Ji bo serokatîya
Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê
Me, dawetnama kongra we yê 19.mîn stand.
Em gelek kefxweşbûn. Em spasdarîya xwe,
pêşkeşî we dikin. Lê pir mixabe, beşdarbûna me
ne mumkûne. Ji ber ku, di cotmehê da , li çar ba-
jêrên Kurdistanê da kongrên partûya me henin.
Em hêvîdarin ku winê me biborûnin.

**Federasyona we ber çavê me, rêtixtinek bi
rûmet e. We, di dema borî da bo gelê Kurd,
xizmetek giranbuha kirîye. Em bawer in hûnê
hê jî bikin.**

Li her hêlên dinyayê da her tişt bi komelî û bi
yekîti pêşda diçe. Hewcedarîya me Kurdish jî, ye-
kitîye. Bo vê sedemê divê em dest bidin hev û bi

hev ra hevkar bin.

Hun jî dizanin ku em li
welata jorîn, bo avakirina
yekîtiya Kurdish kar û xe-
bat dikin. Bo vî çalakîyê
em hewcedarîya alîkarîya
we nin. Divê em dil, mîjî,
bîr û bawerîyên xwe bînîn cem hev. Yekîtiya Kur-
dan, xelasîya Kurdish e.

Berê her tiştî em ji kongra we ra serketin dix-
wazin. Tev rêvebir, endam û mîvanê we ra sla-
vîn dostî û bratîyê dişinin. Ji we hemîyan ra
xweşî, geşî ûserfirâzî dixwazin.

Yılmaz Çamlıbel

Serokê DBP (Partiya Aşîti û Dîmokrasiyê)

PSK

Ji Federasyona Komeleyên Kurdistanê re
Hevalên hêja
Em berî her tiştî gelekî sipas dikin ku we em
dawetî besdarîya kongrega xwe kirine.
FKKS yek ji dezgehêن kurdan yên demokratîk û
sebixe ye. Her weha kurdêñ her çar perçan û
yên derveyî Kurdistanê jî li Swêdê temsîl dike. Ji
ber vê yekê ye ku ji dezgehê han re pir deng e û
pir reng e tê gotin.

FKKS di dîroka xwe de car caran bûye hedefa
dijminên Kurdish, carna bûye ya niyetîn xerab,
carna bi awayên bê berpisîyarî idare bûye, carna
jî ji bê ahengîya di navbera organan û kesen di
organan de hejîyaye û van salêñ dawî de ji ber
şerê navxweyi ku li Başûrê Kurdistanê rû daye,
rewşa FKKS qels kirîye, rûmeta wê di çavêñ kur-
dan de kêm kirîye.

**Em di wê bawerîyê de ne êrişen dijmin bê
mineti ne. Bi yek dengî bi hevre mirov dikare
li hember raweste û ev pêvîst e. Lê sedemên
din, bîr û bawerîya me kurdan qels dike. Ji ber
vê yekê gelek girîng e, mirovîn di organan de
têne hilbijartin û berpirsiyariyê digrin, pêwîst
e û erkekî bingehî yên welatparêzîyê ye ku
xwe ji wan nakokîyên zerañ bide rewşa me
ya civakî, aborî û siyasî dûrxin, xwedî şexsiye-
tek paqîj bin.**

Em Partiya Sosyalist a Kurdistanê rêtixtina Swê-
dê, bi dil û can vê dezgeha demokratîk û netewî
diparêzin, piştgirîya wê dikin. Kongra 19mîn silav
dikin û serketinê dixwazin.

**Partiya Sosyalist a Kurdistanê -PSK-
rêtixtina Swêdê**

PIK

Bi navê Xwedayê Dilovan û Dilovîn
Ji bo Federasyona Komeleyên Kurdistanê li
Swêdê
Hevalên birumet!

Dewetname ya ji bo kongra 19mîn ya FKKS ê
gihişt destê me.

Em sipasîyê xw diyarî xebatkar û komîta ama-
dekar dikin.

Gelê Kurd rîwîyê rîya azadî û serxwbûnê ye,
bêguman ev rî digel zehmetîyên dijwar jê re ked
û emekek zêde pêwîst e. Keç û xorîn Kurdish ên fe-
dekar û dilovan di vê rî de qelenek giran dane û
navê xwe bi tipen zêrin li dîrokê de nîvîsîne.

Rêtixtin û dezgehêñ demokrat, di hêzkirina

hestê netewî, çand û wêjeyê de roleke mezin dilî-
zin. Em di wê bawerîyê dane ku FKKS yek ji wan
dezgeh û rêtixtinê demokratîk e. Mebest ji hilbi-
jartinê bi hêzbûn, tazekirina xwînê û vekirina hin
rûpelên nû ne.

**Em hêvîdar in ku komîteya kargir a ku ji vir
û şun de têne hilbijartin, karibe bêalibûna xwe
biparêze û bi yek persptîvek li hemî hêzên
Kurdan mîzeke.**

Di gel silav û rîzên biratî

Paşerojek rontir û di jîyanê deserkeftin ji we re
dixwazin.

**Partiya İslamiya Kurdistan-PîK-
Komîteya Swêdê**

PDK-Iraq

Bo kongra 19 ê ya Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê

Bi navê Partiya Demokrata Kurdistanê- Komîteya Swêdê, endam, dost û alîgirên xwe em kongra we ya 19 ê pîroz dikin û silavên germ pêşkeşî nûner û besdarbûyên kongrê dikin. Hêvîwazin ku kongra 19 ê yê Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê bi awayeke serkeftî û bi biryarên baş bi dawî bê ku bikaribin rola Federasyonê xurtir bikin û bastir xizmeta dîaspora Kurd bikin.

Em weku Partiya Demokrata Kurdistanê her tim alîkar û piştîvanên kar û xebata Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê ne. Îro Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê yekemîn dezgehê netewîye ku nuneratîya hemû parçen Kurdistanê dike û di pilatormen hukumeta Swêdê de bi awayekê fermî têkilî pê re tê kirin, li ser hemû hêz û rîexistinên siyî yên kurdî pêwîste piştîvanî û alîkarîya vî dezgehê netewî bikin û bi hêzbûna Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê, em ê kîf xweşî ve cîbicî bikin.

Piştî çend mehê din dewleta Siwêdê dê serokatîya Yekitîya Europayê bike, bi vê yekê ve girêdayî kar û xebarêni Fedrasyonê jî hêş fireh û girantirdibin, hêvîwaz in ku ev kongre bikare biryarên taybet ji bo vê yekê bigirê ku Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê bikare di xebata xwe ya paşerojê de bi çakî rola xwe bîlze di aktuelkirina pirsa kurd de û zixte li dewleta Swêdê bike ku pirsa kurd bixe rojeva Yekitîya Europa.

Carek din pîrozbahîyê li kongrê 19 ê yê Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê dikin û kar û xebata we re serkeftin û pêşdeçûnê dixwazin.

16.10.2000

PDK- Iraqê Komîteya Swêdê

Ji bo kongra Federasyona Komeleyên Kurd û Kurdistanî li Swêdê:

Birêz silavek Kurda- ne ya germ

Babet/ Pirozbahî

Ji bo pêkanîna kongra 19' em ya Federasyona Komeleyên Kurd û Kurdistanî li Swêdê, pîrozbahîyê herî germ li we dikim.

Piştgirikirina Federasyona Komeleyên Kurd û Kurdistanî li Swêdê, ji destkeftinê dîrokî yên gelê me yê kurd li Kurdistanâ Iraqê ku berhemên xwîna bi hezaran şehîdan, zehmet û xebatên gelê kurd e ku xwe di parlamen û hukumeta heremê da dibîne, her ji roja damezrandinê ve hata îro cîhê sipasî û pêzanînê me ye.

Hêviya kongreyekê serkeftî bo we dixwazim û hêvidar im bidanîna planêni kar û biryarên baş hun bikaribin Federasyona Komeleyên Kurd û Kurdistanî li Swêdê, bibin bo qonekekê hîn baştır.

22.10.2000

Di gel rêzgirtina me
Birayê we
Mesud Barzanî

IKS

Di vê hezareya nuh de Kongreya yekê di demeke girîng de pêk tê. Pêwêstiya mîletlê kurd bi avayîyen demokratîk yên wek FKKSE heye. Mîletê Kurd ku bi jîmar û xaka xwe ji gelek mîletên dînyayê mestir ku hê jî ji mafêni xwe yên neteweyî bêpar û belav e ancak bi piştgirî û alîkarîya hêzên demokratîk û neteweyî û zana û siyasetmedaran dikare hin tiştan bi dest bixe.

Insiyatîfa Kurdêni li Swêdê IKS Kongreya 19' em ya FKKSE pîroz dike û silavên germ li besdar û mîvanan dike.

21.10.2000

IKS

Insiyatîfa Kurdêni li Swêdê

HEVKARİ

Nûner, mîvan û besdârên hêja yên Kongreya 19mîn a Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê

Careke din, hûn nûnerên hêja yên komeleyên endamên Federasyonê ji tevahiya Swêdê civyanin ku hûn xebata pêşeroja Federasyonê ya Kongreya pêş xêz bikin.

Hevalên hêja,

Ev yek bi serê xwe, nimûneyeke serfiraz a Kurdên Swêdê ye. Mixabin, di jiyana demokratik û civakî bi xwe de jî gelek nimûneyên weha di dest me de tune ye ku dezgehekî milî 19 Kongreyê xwe, bi besdârî û xebateke hevbeş a kurdên her çar perçeyên Kurdistanê lidar xistibin. Ev yeka bi xwe diyar dike ku Federasyona me, dezgehekî bi silamet û serfiraz e.

Hevalê hêja,

Li aliyê din, herçend Federasyonê bi tecrube û xebata xwe ya salan gelek erkên xwe yên dezgehekî civatî, demokratik û temsîkar pêk anîbin jî, gelek watiniyên din jî iro xwe derdixin pêş û weke pirsgirêkên cûda xwe derdixin pêş pedgehê federasyonê. Şik ji re tune ye ku şikil, form û sistema jiyana Kurd li Swêdê her roj ku diçe normên nuh digre û bi vî awayî jî diguhere. Federasyon jî wek dezgehekî civatî û demokratik ê Kurd divê, xebata xwe li gor van normên nuh biguhêze. Ev yek e ku ya dikarebihêle ku Federasyon nûjeniyê têxe nav organ, sazûman û komeleyên xwe.

Herweha, Federasyon her çiqasî dezgehekî demokratik û civatî ye jî, ji ber çerçeweya Pirsa Kurd, xebata wê ji bo çareseriya pirsa siyasi ya Kurd jî piştgiriyeke mezin e.

Wekî tê zanîn di destpêka sala 2001ê de Swêd, serokatiya demî ya Yekîtiya Ewrûpayê digre destê xwe. Ev yeka han, erk û watiniyên mezin derdixin pêş me kurdan. Ev şanseke mezin ji bo aktuellkirina pirsa Kurd e û Federasyon di vê çerçeweyê de xwedî imkanên mezin e û divê van imkanan bi awayekî serketî derbasî jiyanê bike...

Weke Hevkariya Hêzên Siyasi yên Kurd û Kurdistanî, em girîngiyeke mezin didin xebata Federasyonê, lê bixwedi derketin û piştgiriya wê wekî watiniyekê dibînin...

Di xebata we de, hûn her serkeftî bin...

HEVKARİ

Hevkariya Hêzên Siyasi yên Kurd û Kurdistanî li Swêdê

PDK-BAKUR

Hevalên hêja,

Nûnerên Kongreya 19mîn a FKKS

Di destpêkê de em dixwazin bi dilekî germ Kongreya we pîroz bikin, di kar û xebatêne we de serkeftinê dixwazin.

Şik ji tune ye ku Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê, dezgehekî neteweyî yê serkeftî yê kurdên Swêdê ye ku nimûneyeke tekoşîna xebata demokratik a yekgirtî ya kurdên her çar perîen Kurdistanê ye. Federasyonê di jiyana xwe ya dirêj de, diyar kir ku di warê demokratik de Kurd ji hemû besen welatê me, ji cihêن cûda, ji kategoriyê sosyal ên cûrcübûr, ji rîexistinê cûda yên Kurdistanê dikarin di bin sîvanokekê de xebata xwe ya demokratik û civatî birêve bibin.

Federasyon mala me hemû kurdên li Swêdê ye, xwedî lê derketin jî erk û watiniya me hemûyan e.

Bi silavê dostane em careke din Kongreya we pîroz dikin; Daxwazên serkeftinê digîhînin hemû besdaran.

21ê Cotmeha 2000î

Partiya Demokrat a Kurdistan/Bakur

Komîteya Swêdê

HEVBENDÎ

Ji kongreya 19mîn ya Federasyonê re

Bi navê Hevbendiya Dimokratî Kurdî li Sûriyeyê-Komîteya Swêdê kongreya we ya 19an pîroz dikin, û em hêvîdar in ku kongreya we dê biryaren girîng û hêja werbigre û gavêne mezin ber bi pêş de bavêje. Em serketinê ji kongreya we re dixwazin.

Digel silavê biratiyê.

Hevbendiya Dimokratî Kurdî li Sûriya - Komîteya Swêdê

RSDK

Ji bo Kongreya 19mîn a Federasyonê

yên Kurdistanê li Swêdê

Weke tê zanîn, Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê, di warê demokratik de her çar besen Kurdistanê temsîl dike û hemû kurdan di nav xwe de dicivîne. Lewra xurt kirina Federasyonê ya gelê me ye û em wek Rêxistina Sosyalîst a Demokratik a Kurdistanê (RSDK) Liqê Swêdê girîngiyê didin Kongreya 19emîn.

Bi vê minasetbetê em Kongreya 19mîn a Federasyonê pîroz dikin û ji bo karêne wê yê pêşerojê serfiraziye dixwazin.

Rêxistina Sosyalîst a Demokratik a Kurdistanê (RSDK) Liqê Swêdê

Ji bo kongreya 19 an a Federasyona Komeleyên Kurd li Swêde!

Birayên birêz!

Em, bi navê hemû heval û dostên Rêxistina Ewropa ya Partiya Yekîtiya Kurd li Sûriyê, dixwazin silavên xwe yên birayetî ji we re bi rêkin û hêvîdar in ku, kongreya we ya 19 an dê serketî be.

Wek hûn dizanin, gelê kurd li Kurdistanâ Rojava ji hemû mafén xwe yên neteweyî û mirovayetî bê par e. Ev serê 38 salan e ku 250 hezar kurd ji nişte-cîbûna Sûriyeyê hatine avêtin, li gora planê "kembera erebi" dewletê dest daniye ser ax û zevîyen kurdan û ereb li ser bi cih kirine. Armanca vê çewi-sandina sistematik û rojane asîmîlekirina gelê kurd e û windakirina nasnameya wî ya neteweyî ye.

Ji bo ku gelê me dikaribe berxwedana xwe berdewam bike, wî pêwistî bi piştgiriya hemû kurd ên welatperwer heye û Federasyona we dikare rolekî bêhempa di vî warî de biliye.

Gelê kurd li her çar perçeyen Kurdistanê hêviyên xwe yên mezin bi xebata we ve grédide û dixwaze ev kongreya we jî biserketî be. Helbet serketin ji ber xwe ve nayê, ji ber ku ew bi xebata yekîtiyî û rîk û pêkiyê ve girêdayiye û Federasyona we di vi warî de ne bêzanîn û bêtecrube ye.

Bimînin di xwesiyê de.

2000-10-21

Partiya Yekîtiya Kurd li Sûriyê- Rêxistina Ewrupayê

Ji bo Kongreya Federasyonê

Em kongreya we pîroz dikin û silavên xwe pêş-kêşî we dikin.

1-Wek hûn jî dizanin di sala pêsiya me de dewleta Swêdê dibe seroka YEyê. Gelo em Kurdên Swêdê çawa dikarin vê demê bi kar bînin û bi riya dewleta Swêdê pirsa Kurdan bigîhînin dewletên din yên Ewrûpayê.

2-Ev çend salén dawiyê aboriya Swêdê xurt di-be, gelên Swêdê di nav dewlemendiyeyeke mezin de diji. Lê mixabin piraniya Kurdan, ji vê dewlemendiyê pêpar in. Bêkarî di nav Kurdan de pirr e; ciwanêن Kurdan bêxwendin dimînin û pîren me mexdûr dibin. Gelo em dezgeyên Kurdan di vî warî de dikarin li Swêdê ci bikin?

Daxwaza me ew e ku kongreya we bi ser bike-ve û di van waran de biryar werbigre.

21.10.2000

Weqfa Kurdî ya Kulturî li Stockholmê

Birayên delal û endamên hêja,
Em wek Kitêbxaneya Kurdî kongreya we ya
19. pîroz dikin, hêvîdar in serkevtî û serfiraz bin.
Hevalên hêja,

Federasyon ev serê 20 salan e ku li Swêdê êdî bûye perçeyek ji jiyanâ civakî û kulturî ya kur-dan.

Federasyon di gelek şert û demên zahmet re derbas bû hate gihaşt vê rojê. Ev destkevtike hêja ye ji bo me kurdên li Swêdê. Kirrîna xanî-yejkî ji bo Federasyonê ku ev yek jî di tarîxa kur-dân swêdê de nişana bi cihbûna kurdan e, ga-veke dîrokî ya pêvajoya entegrasyonê ye. Ev yeka han hêviyên me yên ji bo rojên pêş, ji bo nifşen nû yên li Swêdê hê bi hêztir dike.

Ji roja avabûna xwe wek Kitêbxaneya Kurdî hevkariya me bi hev re heye. Wek hûn jî dizanin li gor bendeke destûra me serokê Federas-yonê jî yek ji endamên birêvebirê Weqfa Kitêbxaneya Kurdî ye. Ev yek jî ji alî me de nişana gi-ringîya hebûna Federasyonê ye.

Em hêvîdar in hûn di vê kongreya xwe de xurttir û serkevtitir bin.

Bi silavên germ û birayetyî.

Stockholm, 20.10.2000

Birêvebirê Kitêbxaneya Kurdî

Nedim Dagdeviren

Ji bo Kongra 19'mîn ya Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê

Wek ku em dizanin, Fedrasyon yekem dezge-ha kurdî ya demokratik e li Swêdê, ku piranîya kurdên li Swêdê temsîl dike. Ji bo wê jî pir deng û renge, ev tiştekî pîroz e. Ji alîyê din, di warê eleqe û pêyvendiyêni bi Swêdîyan re bûye dez-gehek resmî. Ji ber vê yekê, pêwîst e ku em vê dezgeha pîroz wek ronahîya çavê xwe biparê-zin.

Em wek KOMKAR- Swêd konra 19'min ya Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê bi dil û can pîroz dikin û serkeftinê ji hemû berpir-siyar û nûnerê kongrê re dixwazin.

Bijî Azadî û Demokratî

Bijî Kurdistan

KOMKAR- Swêd

Ji bo kongreya 19min ya Federasyona Komeleyê Kurdistanê li Swêdê

Mêvanên qediribiliind, Xwîşk û birayên hêja,

Di nêzîkahîyê de dibin bîst sal, ku Federasyon wek yekemîn saziyeke sîwanî û demokratîk ya civata me, li derveyî welêt, ji nav têkoşîna Kurdên Swêdê derkete qada xebatê. Vê dîyardeyê, hê di rojêن xwe yên pêşîn û herweha di demeke wisan nazik de, tîrêjên xwe wek ronahîyeke geş berdan nav refêن welatîyêن me. Ji her alîyî ve hêvîyeke xurt da me gişan û rêya xebateke demokratîk ya bi têgihiştineke nû li ber me xweş kir. Pişti hinde salêن pir bi xebat û kefteleft, rêyên bi kaş û nişûv, her ji îdealâ xwe nehate xwerê. Ev ji bo me hemûyan divê wek serfirazîyeke mezin bête dîtin.

Îro Kurdên li derveyî welêt ji her carê bêtirhewcedarê saziyeen weha demokratîk in, ku bikaribin xizmetêن piralî pêşkeşî derbederêن xwe bikin. Her wekî hûn jî dibînin, hejmaran van derbedran, her ku diçe zêdetir dibe. Pirsên nû derdikevin pêşberî me û welatîyêن me. Guhartinêن mezin di nav civata Kurdî ya derive de diqewimin û ev yeka han pirsgirêkên nû bi xwe re diafirînin. Pirsgrêkên têvel û gelekî aloz, ku rojekê zûtir pêdiviyî çareserîyekê ne.

Di serdemêke weha de, ku Ewropa ber bi yekîtiyeke berfireh û têkûztir gavîne fireh û bi bîryar diavêje, civata Kurdî nikare xwe li derveyî ve pêşveçûnêbihêle yan jî bimîne. Loma divê bi her rengî hewil bide da ku ew li gor rewş û mercêن xwe, bi xwe, xwe entegreyî civata ewropî bike. Da bi vî rengî, bikaribe ci di warê çareserkirina pirsên xwe û civata xwe de be û ci di warê danasîna pirsa welatê xwe de be, xizmetêن çêtir bîke.

Ji Kongra FKKSê re

Li ser navê Komeleya Demokratîn Kurd li Rogaland, kongra we ya 19min silav dikin û di xebatêن we de serketinê dixwazin.

Hevalên birêz!

Em gelek bi qimet û rûmetê xebatêن FKSSê dinirxînin. Ji ber ku FKKS xwedî cîhekî girîng e.

Di van demêne dawiyê de konferansêن ku hatin lidarxistin FKSS roleki baş lîst û berdewamkirina konferansan din daxwaz dikin.

Xebatêن FKKSê di pêşarojê de dikare behtirin xurt bibe. Ji ber vî hinek pêşniyarêن me dê hebin.

Ji lewra, wek heta niha bûyî, ji vir pê de jî, em her daxwazkar in ku hevkarî û tevkariyêن me yên di gel Federasyona Komeleyen Kurdistanê li Swêdê bi awayekî hê xurttir li dar be. Ci ji bo careserîya hin pirsgirêkên civata kurdî ya li Ewropayê be û ci ji bo pirsa welatê me li Ewropayê afirandina rayeke giştî ya xurt be, divê destêن me timî bi şêvir û koordinasyon di nav destêن hev de bin.

Edî biserketibûna kongreya we daxwaza me ye ji dil e.

Di gel germtirîn silavêن biratîyê

Reşo Zilan

Enstituya Kurdî ya Parîsê

Hevalên hêja!

Em ji bo dawetkirina we spasdarîyêن xwe pêşkeş dikin û borandina we dixwazin ku em ji ber zêdebûna kar û barêن xwe nikarin beşdarî kongre ya we bibin.

Dostêن ezîz,

Wek hûn jî dizanin, di demeke wek îro de hewcedarıya piştgirî di nav komel û sazûmanêن Kurd yên demokratîk de hîn girngtir e. Em wek Yekitiya Komelêن Kurdistanê -KOMKAR amadebûna xwe ji bo piştgirî û tevxebatkirinê beyan dikin. Di vê babetê de rola FKKSê jî cîhekî girîng digrê.

Em kongra we ya 19min pîroz dikin û ji we re serfirazî dixwazin. Hemû endam, nûner û mîvanan we bi dilekî germ silav dikin.

Bi silavêن biratî

Mustafa Kisabacak

Serokê Yekitiya Komelên Kurdistanê, KOMKAR li Elmania Federal

FKKS di navbera hemû komeleyen ku li Ewrûpayê xebat dimeşînin de dikare têkiliya dayne. Ew komeleyan dikarin li ser programekî giştî kar û xebatêن xwe pêş bixin.

Di navbera van komeleyan de piştgirî, hevkarî û xebatêن tew de dest pêbikin. Komeleya Demokratîn Kurd ji bo vî xebatê amade ye.

Em careke din kongra we ya 19min bi silavên germ pîroz dikin.

Komeleya Demokratîn Kurd li Rogaland

Stavenger/ Norweç

Nav: Hesenê Metê, **Kengî hatiye Swêdê:** 1983, **Mesleg:** karkirê çapxanê, **Li kuderê dijî:** Stockholm, **Temenê wî:** 43, **Malbat:** zewicî bavê sê zarokan e, **Parola wî:** "Her ïnsan meziyeteke wî heye, divê ew meziyeta xwe bi kar bîne"

"Ew êşa xwe bi qelema xwe dilorîne!"

Faris Marsil
berbang@kurdiskarf.org

2 o sal li ser wê roja tarî ku 5 generalên Tirk dest danîbûn ser hukûm derbas bû, lê hîn jî hukmê vê derbeyê û tesîra wê ya neêrînî ku li ser jiyan û pêşeroja ïnsanan û bi taybetî jî ïnsanên siyasi xişt, derbas nebûye. Ew derbeya nebixêr bû sebeb ku hezaran ïnsanên me derkevin derveyî welêt û li derveyî welêt bimînin, heseretê bikşînin, bikemîlin, biafirînin û jiyanekê nû ava bikin.

Tevgera siyasi ya kurd di pêvajoya zaroktiya xwe de pêrgî derbeya 12 îlonê hatibû û him berpirsiyarên tevgera kurd û him jî kadroyên wê gelel ciwan û bêtercûbe bûn; lê bi biryardar û fedekar bûn. Niyeta wan tunebû ku serê xwe ji generalan re xwar bikin ji ber wê jî rê û rîbazên têkoşînê yên nû dabûn pêşîya xwe. Hema hema hemû rêxistin û parti-

yên wê demê di wê baweriyê de bûn ku li hember cûntayê berxwe bidin û ji bo wê jî hemû organîzasyon kadroyên xwe yên siyasi derxistibûn derveyî "sînorê" bakûrê welêt û çûbûn perçeyî din yên Kurdistanê.

Gelek rêxistin û kadroyên wan îdeâlanen wan hebûn û li gorî îdeolojiya xwe ketibûn nav hewildanên bê hempa. Fedakariya ku wan nîşan didan wek dibêjin; "taqdîrê şayanê" bû. Lê rastiya rêxistin û îmkanên ku di destê van rêxistinan de bûn ne weha bû ku ew îdealên xwe pêşve bibin; bêtercûbetî belkî jî yek ji wan faktorên herî girîng bû ku hema hema hemû rêxistinên Kurdistanê di nav xwe de perçe bûn û ketin nav rewşike xerab.

Hesenê Metê jî yek ji wan kadroyên Ala Rizgarî bû ku piştî darbeya 12 îlonê ew jî, ji mecbûriyetê derketibû dervayî welêt. Ew cara yekem bû ku tevî grûbeke mezin yên hevalê xwe çûbû Kurdistanâ Başûr û li meqarêن YNKê bi cî bibûn. Ew li her-sê perçeyên Kurdistanê dimîne, jiya-

na Kurdan bi çavê xwe dibîne ku ev di pêşerojê de ji bo wî bibe tercubeyke qenc. Armanca wan ji wek hemû rêxistinên din yên Kurdistanâ bakur ew bû, ku dê ew jî perwerdeya leşkerî bidîtana û piştî vê perwerdeyê berê xwe bidana welêt û dê dest bi xebatê bikirina. Lê rastiya ku ew li wê dibîne û program û îdeolojiya ku rêxistina wî dabû ber xwe, xeyalê wî jî dişkîne û di demekê kin de dev ji rêxistina xwe ber dide.

Ew kadroyên ku iro him di warî siyasi, kulturî, civakî, komeleyeti, zimanî û di warên din yên civatê de ji bo kurd û kurdayetiyê xebatê dikin, ew kadro ne ku beriya 12 îlonê dest bi vî karî kiribûn û iro jî ev kar ji aliye wan ve tête meşandin. Ci bigre ev hemû nivîskar, şâîr, weşanger, rojnamevan û hunermendên ku iro di qada xebatê de ne di dema xwe de bi siyasetê mijûl bûne û di nav rêxistinên siyasi de ciyê xwe stendine; ev tişt jî tebiî ye û ji rewşa siyasi ya welatê me tê.

Hesenê Metê jî yek ji wan nivîskaran e ku ew jî êdî fehm kiriye ku ji xeynî siyastê jî rê hene ku meriv dikare xizmeta welatê xwe, gelê xwe, kultura xwe, zimanê xwe bike û di van waran de jî serketî be. Ew meziyata xwe, qabiliyeta xwe, zanîna xwe di warê edabiyatê de bi kar tîne. Ew dibêje ku, "Di civatekê de her insan muhaqeq di warekê de qabiliyeta wî heye, divê ew vê qabiliyeta xwe keşif bike û di wî warî de xwe pêş bixe."

Li gorî baweriya wî herkes nikare bibe pêşmerge, siyasetmedar yan jî organîzator. H. Metê ev meziyata xwe li Swêdê keşif dike. Ew zêdetir bi edebiyatê re mijûl e û qabiliyeta wî di vî warî de ye. Swêd îmkan dide wî ku ew bi wêjeya kurdî ve mijûl bibe. Ne sir e ku gelek nivîskarênen me yên ku iro bi kurmancî dinivîsinin, piraniya wan kurdîya nivîskî li Swêdê fêr bûne û li vir berhemên xwe yên edebî afirandine. Hesenê Metê jî yek ji wan nivîskaran e ku ew jî di vê pevajoyê de derbas bûye û iro di warê xwe de gihaştiya radayekê bilind. Wî jî xwe re karê nivîskariyê kiriye hobî û êşa xwe, endişe û gumanên xwe yên jî jiyanê bi qelama xwe dilorîne. Ew nivîsandina kurdî ne ji bo xatirê ku ew welatperwer yan jî neteweperwer e pêk tîne, ew vî karî ji bona ku ew hevwelatekî civata Kurd e dike û di vî warî de jî xwe bêminet hîs dike. Ji xwe dibêje; "bi xêr û xêrxwaziyê tu kar nameşiyaye û dê nemeşe ji."

Hesenê Metê merivekî santîmental e, hîssî ye, derdûkulan dawêje hundirê xwe, wêneyên nexweş yên jiyanê, dîmenên negetîv yên insanan dikare tavilê de tesîra xwe lê bike; ew xemgîn bibe û ew vegere jiiana xwe ya hundirîn. Ew ev êşa xwe bi formê kurteçirokan formule dike, dixemilîne, diceribîne, tîne zimên û pêşkêşî raya giştî dike. Di vî warî de ew çiqas biserketiye, ev taqdîra xwendevanan e. Lê sîgnalên ku ji raya giştî ya kurdên Swêdê tîn ew di karê xwe de serketî ye.

Hesenê Metê(metêke wî tenê hebûye, ev navê wî ji aliyê meta wî ve hatiye dayîn) ji qeza Erxeniyê ye, ev 17 sal e hatiye Swêdê bi cî bûye, di çapxaneyekê de kar dike, wexta xwe yê vala bi nivîsandinê derbas dike, bi çend hevalên xwe re bi navê weşanên "Welat" kitêban çap dikin, ew bi xwe him bi karê wergerê re mijûl e û him nivîskar e; heta nuha 6 kitêbên wî çap bûne, kitêbên wê ji çirokan û bi taybetî jî kurteçirokan pêk tîn. Çiroka wî ya yekem bi navê "Mêrxası" di Kurdistan Pressê de çap bûye û li gorî nivîskarênen vê babetê ew di warê xwe de serkeftî bûye. Ev gotina "serkeftî" Hesenê Metê gelek kîfkwêş dike û belkî jî dibe sebeb ku ew vî karê xwe berdewam dike. Kurteçiroka wî ya dawî bi navê "Tofan" çendekî berî derket ku di salên dawiyê de bûyarênu ku li welatê me qewimîn bi devê Bekoyê Ewan bi awakî hunerî tîne zimên.

Hesenê Metê wek însan, însanîkî rastgo ye, îdealist e, mutewazî dijî, nepozbilind e, tedaxulê karê yekî nake. Swêd ji xwe re kiriye welatê duyem, lê giliyên wî ji Swêdê heye ku Swêd bi comerdî zeman nadê wî. Ew bavê sê zarokan e, zarokên wî tirkî nizanîn, ne ji ber ku ew li dijî tiki ye, lê siyaseta Tirkîyeyê ku li hember kurdan dajo wî û zarokên wî ji tirkî sar kiriye.

Hesenê Metê di dawiyê de sîreke xwe jî eşkere dike û dibêje; "ez wexta herim dawetekê û di wê dawetê de govendê bigrim, muhaqeq ev dibe elametê wê yekê ku, baxteweriya bûk û zavê dirêj najo, ya ew ji hev vediqetin yan jî ew mesûd nabin." Ji bo wê yekê ji ew zû bi zû naçe dawetan û bi taybetî jî dawetê hevalên xwe yên samîmî. Eman ezebino çirokên wî bixwînin, lê bala xwe bidin van gotinên Hesenê Metê, wexta daweta we hebe, wî nezbînin daweta xwe, ya jî wexta we, wî eziband jî, jê rica bikin ew nekeve govendê da ku tofan neyê ser we jî !??

"Hesenê Metê di dawiyê de sîreke xwe jî eşkere dike û dibêje; "ez wexta herim dawetekê û di wê dawetê de govendê bigrim, muhaqeq ev dibe elametê wê yekê ku, baxteweriya bûk û zavê dirêj najo; ya ew ji hev vediqetin yan jî ew mesûd nabin." Ji bo wê yekê ji ew zû bi zû naçe dawetan û bi taybetî jî dawetê hevalên xwe yên samîmî. Eman ezebino çirokên Hesenê Metê bixwînin lê bala xwe bidin gotinên wî, wexta daweta we çêbû, wî nezbînin daweta xwe, ya jî wexta we, wî eziband jî, jê rica bikin ew nekeve govendê da ku tofan neyê ser we jî !?"

Ji Parlementoya Swêdê re

Marianne Andersson(c), Lars Hjerten(m) Morgan johansson(s), Karl Göran Biösmark(fp), Murat Artin(v), Marianne Samuelsson(mp), Jan Erik Ågren(kd)

Kongra 19.mîn ya Federasyona Komelê Kurdistan li Swêd, ku 21-22 cotmeha 2000de çêbû, bi yek dengî ev biryara li jêrin girt:

Kongra 19.mîn ya federasyona me, silavên xwe yên germ ji ew kesên ku ji bo Kurdistana Îraqê pêşniyarî dane parlementoya Swêdê, dike. Em dixwazin bînîn zimênu Kurdistan li Swêd dijîn rêz û hurmeta ev însiyatîf û eleqedarîya we ya ku we ji bo gelê kurd nişan daye, digrin.

Biyara kongra me ew e ku, bi namekî daxwazê ji hemî parlementerên parlementoyê bike ku piştgirîya vê pêşniyara we bikin.

Emê bi her awayî kar û xebatê bikin da ku, dîtinêne we yên li ser pirsa kurdî, di parlementoya Swêd da bi awakî fireh bê axaftin.

23.11.2000

Bi silavên dostayî

Keya ïzol

Serokê Federasyona Komelê Kurdistanê li Swêdê

Kurdiska Riksförbundet
Henriksdalsringen 8
131 32 Nacka

Ji Kofi Annan, Sekreterê Giştî yê YNê re

Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê, ku ji hemî perçeyên Kurdistanê kurdan temsîl dike, di kongra xwe ya 19.mîn ya ku 21-22 Cotmeha 2000î de ku li Stockholmê çekir ev biryar girt:

Ji wezîrên Derve yên Dewletên Yêkîtiya Ewrûpayê re

Kongre ji hemû welatên endamên Yekîtiya Ewrûpayê (YE) daxwaz dike, ku ew rapora komisyona YEyê di derheqê firehkirina YE de amade kiriye, ji Tirkîyeyê daxwaz bike ku ew normên Ewrûpayê ku "Krîterên Kopenhangê" de hatine destnîşankirin ni tevayî bi cih bîne. Û heta Tirkîye ev bi cih neyne bi Tirkîyeyê re danûstendinê neke û ev krîteran ji bo Tirkîyeyê revîze neke.

Kongre, ji hemû welatên endamê YE daxwaz dike ku pirsa kurdan bike noqtekî taybetî û ji Tirkîyeyê bê daxwaz kirin, dema danûstendina endameyiya wê dest pê bike.

Ji bo deng û daxwazên kurdan bênguhdarîkirin, em ji welatên endamên YE daxwaz dikin ku dema danûstendina endametiya Tirkîyeyê de bi rêxistinêne kurdan yên siyasi û demokratîk yên Bakûrê Kurdistanê re bike nav diyalogê.

2000-11- 23

Rêz û hurmet

Keya ïzol

Serokê Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê

Kongra me ji YN tîka dike ku dema ambergoya navnetewî ya li ser Îraqê rabe divê YN ewlehi (emniyeta) û mafê kurdan bistîne garantîyê.

Em ji YN tîka dikin ku ew statuya politîk ya kurdan bi resolusyo-na YN ya 688 bidestxistîye û ji aliyê hikumeta heremê ji hatîye qebûl kirin, biparêze. Dema ambergoya li ser Îraqê rabe, divê YN bibe garantîya maf û ewlehîya kurdan.

Kongra me ji we tika dike ku hun çavdêrên berjewendîyen kurdan li Kurdistana Îraqê bin.

2000-11- 23

Rêz û hurmet

Keya ïzol

Serokê Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê

Divê em li hember mentalîteta herêmî, bêdeng nemînin!

M.Kîper

Di 29ê Mijdara 2000î de, di rojnameya "Metro" de beşa "Nytt jobb" de ïlanek hatibû belavkirin. Nizanim çiqas bala dezgehên Kurdan, kişandiye. Lê belê bala min gelek kişand û ez pê pir aciz bûm. Ew ê ku haya wan ji meselê tunebe, wê fehim neke ku ez qala çî dikim. Belediya Botkyrkayê, buroya beşa tercumanîyê, ïlanek dabû çapkiranê. Di vê ïlanê de, li tercumnan digerîyan. ïlan, ji bo gelek zimanê cuda hatibû amadekirin û çapkiran. Wek mînak; Erebî, Bengalî, Berberî, Hîndî û hwd. Di nav lîsta navê zimanan de tiştek bala min kişand. Ew jî "Bahdînani" bû. Ez li ser vê ïlanê gelek fikirîm û bîhna min pir teng bû. Min zimanek usa an milletek "Behdînî", an welatek "Behdînî" ne bihîstibû. Lê swêdîyan û dezgehek swêdîya ev tiş "keşf" kiribûn.

Piştî ku, meriv dûr û dirêj difikire, fêm dike ku, ew ne karê swêdîyan ye!. Hin "aqilmendan", ew "aqil" daye buroya Belediya Botkyrkayê û wan jî, bi wan bawerî aniye û ev ïlan çap kirine.

Eger ïlan weha bihate formulekirin; "Kurdîya devoka Behdînî". Min é tu ecêbî di vê ïlanê de nedîta. Lê wer xuyaye ku, mebest ne ew e. "Aqilmendekî", xwedîyê mentalîteyek herêmî, dezgehek swêdî xapandîye û dezînfor me kiriye.

Ev mentalîteta heremî wê rê veke ku, iro pê ve hin Kurd zimanê xwe êdî, wek "Botanî, Serhedî", an jî wek,

bi navê bajarê xwe bi nav bike. Eger, em li hember vê mentalîteta herêmî dernekevin û bêdeng bimînin dê, ev mentalîteta herêmî, gelek zerar bide miletê Kurd. Li Swêdê, Kurd bi dezgehbûna xwe razî û qayîl in. Kurdan gelek komele, enstitu, weqif avakirine. Gelek rewşenbîr li Swêdê dijîn, ez meraq dikim ka, gelo tu dezgeh li hemberî vê ïlanê protestoyek an telefonek ji Belediya Botkyrkayê re kirine an na? Li gorî qenata mina şexsî, ez bawer nakim ku ïlanek weha bala gelek Kurdan kişandibe. Divê Kurd li hember tiştên weha "piçük" bêdeng nemînin. Kiryarén weha "biçük", rê dide ku, tiştên mezin jî biqe-wimin. Eger em li hember van tiştan dernekevin, bila kes xwe nexapîne, em ê nikaribin li hember tiştên mezin jî xwedîyê helwest bin.

Daxwaza min, ji dezgehên Kurdan ew e ku, li hember karê wusa bêdeng nemînin.

Daxwaza min ya din jî ew e ku, her Kurdê ku ji herêma Bahdînî ye, telefona buroya tercumanîya Belediya Botkyrkayê bike û vê ïlanê protesto bike.

Divê ji Belediya Botkyrkayê daxwaz bêkirin ku, ew carêk din vê ïlanê, bi awayekî rast çap bikin. Divê tu dezgeh bi hêjayıyê me carek din nelîzin.

Navnîşana Belediya Botkyrka yê ev e;
Upplysningar: Tolkförmeldingschef Reijo Kittilî,
Tel. 08-530 627 06, tolkförmndlare Therese Hagberg,
08-5530 627 10

Falköping

Di roja 12/11/00'an komeleya Kulturî ya li bajarê Falköpingê, kongra xwe ya salane çekir û organên xwe hilbijart. Ji Komîteya Peywendiyê Navxweyî Kovan Amedî beşdarî kongrê bû.

Komîteya Karger:

Kemal Qeredaxî - Berpirsiyâr
Adil Dihokî - Sekreter
Zinar Gulî - Berpirsiyârê malî
Mehdî Kemekî - Berpirsiyârê werzîş
Hewar Gulî - Berpirsiyârê ciwanan
Cîgir: Fewzî Berwarî

Lindköping

Di roja 18.11.00'an de Komeleya Kulturî ya Kurd li Lindköping, kongreya xwe ya salane pêk anî. Kongre organên xwe yên nuh hilbijart. Dîyar Mizûrî wek nûnerê Federasyonê beşdarîya kongrê kir.

Komîteya Karger:

Ebdulla Suleymanî - Serok
Osman Suleymanî - Sekreter
Bihar Alî Amîn - Berpirsiyârê malî
Medîha Latîf - Berpirsiyârê peyvendîyen derve
Dara Jamîl - Berpirsiyârê peyvendîyen navxwe Hêro Huseynî - Komîteya karê kulturî Xalid Suleymanî - Komîteya karê kulturî

Cîgir: Rebuwar Hueynî

Falun

Di roja 19.11.00'an de Komeleya Kulturî ya Kurd li Falun, kongreya xwe ya salane pêkanî. Kongre organên xwe yên nuh hilbijart. Bersîrse Komîteya Peywendiyê Navxwe Kovan Amedî, li ser navê Fedrasyonê beşdarî kongreyê bû.

Komîteya Karger:

Omer Ehmedî - Serok
Xalid Zendkerîmî - Sekreter
Shala Resûlnijad - Berpirsiyârê malî
Rehîm Mêhdî - Berpirsiyârê ciwanan û karê kulturî
Emîre Akduman - Berpirsiyârê peyvendîyen derve

Serdana Ahmed Z. Okçuoglu

Di roja 8. 11. 2000'an de Federasyonê ji bo awûqatê kurd birêz Ahmed Zeki Okçuoglu, li lokala Federasyonê civinek amade kir. Endamên KK û dû endamên KG ku li Stockholmê rûdinin û her weha endamêkî Komîteya Rawej jî besdarê civinê bûn. Okçuoglu, di pêvajoya îro de û li ser rewsa kurdan li Kurdistana Ba-kur û li ser projeya derxistina rojnamayek kurdî a rojane agahdarî da besdaran. Ji bo derxistina rojnamê, piştgiriyê ji Federasyonê xwest. Dûre jî bersîva pirsan da.

Ahmed Z. Okçuoglu Federasyonê ziyaret kir

Serdana Cewher N. Salim

Di roja 8. 11. 00'an de sekreterê PDK'ê birêz Cewher Namiq Salim, Federasyonê ziyaret kir û civînek li gel endamên KK û du endamên KG ku li Stockholmê rûdinin û her weha endamêkî Komîteya Rawej çêkir. Cewher Namiq, organên Federasyonê yên nû hatin hilbijartin pîroz kir û dûra li ser Federasyonê axivî. Namiq, axaftina xwe de usa got: "Federasyon destkeftinekî girîng e bo gelê kurd û bi taybetî jî bo kurdênu ku li Swêdê dijin." Her weha di berdewamîya axaftina xwe de, hêvi kir ku hemû kurdênu li Swêdê û hemû grubênu kurdan, bo berjevendîya kurdênu li Swêdê û bo tevgêra rizgarîwaza kurd li hemû besen Kurdistanê de, di Federasyonê de kar bikin. Cewher Namiq, li ser prosesa aşitî li Kurdistana Başûr jî bi dirêjî axivî û dûra jî bersîva pirsan da.

Sekreterê PDK-Iraqê Cewher N. Salim bi endamên Komîteya Karger ya Federasyonê re

Daxuyaniya Sara Distribution

Bi reji û gianeke nuh ve, bi lokaleñ ji nuh ve amadekirî, SARA DISTRIBUTION li ber daxwaz û pirsên we yên li ser pirtûk, kovar, rojname û CD'yen kurdî amade ye!

Hûn dikarin ji bo arshîv û pirtûk-xaneya xwe pirtûk, kovar û CD ji malpera Sarayê sîparish bikin: www.saradistribution.com

Her wisan jî, SARA DISTRIBUTION hewl dide ku Antikvariateke Kurdî damezirîne!

Ji lew re, heger li nik we pirtûk, kovar û rojnameyên we xwendî û serzêde mayî hebin, SARA DISTRIBUTION van berhemana bi pereyên pêşhîn jî we dikire!
SARA DISTRIBUTION
www.saradistribution.com
info@saradistribution.com
FAX: +46 8 33 12 29

VÄLKOMMEN ATT BESÖKA SARA DISTRIBUTION - KURDISKA BOKHANDELN ON LINE!

Sara Distribution är en website där du kan beställa

kurdiska böcker, tidskrifter, tidningar och CD skivor till er arkiv och bibliotek!

Välkommen att besöka SARA DISTRIBUTION på internet www.saradistribution.com

Med vänlig hälsning

Goran

SARA DISTRIBUTION

www.saradistribution.com

info@saradistribution.com

FAX: +46 8 33 12 29

Ji bo Kongreya 13 mîn ya Hizbî Demokrat a Kurdistana Iranê

Li ser navê Federasyona Komeleyen Kurdistanê li Swêdê ez slavên xwe yên germ ji bo Kongreya We ya 13 mîn dişnim û serketin ji bo Kongreya We daxwaz dikim.

Em hêvi dikin Kongreya We, ji bo têkoşîna gelê Kurdistanê dê biryaren girîng bigre.

2000-11-17

Di gel slavên germ

Keya Izol

Serokê FKKSê

Swêdiyek li Kitêbxaneya Kurdi li berhemên xezûrê xwe digere

M. Lewendî

Di 19.10.2000î de ez, Îkram Delen û Rohat Alakom em li kitêbxaneyê bûn. Pîrejineke swêdî, temenê wê nêzî 8oyî, deriyê kitêbxaneyê vekir û ket hundur. Piştî bixêrhatinê me jê pirsî kanê gelo em bi ci awayî dikarin alîkariyê pê re bikin. Got "Navê min Marianne Frödin e. Ez li berhem û nivisên xezûrê xwe digerim! Ez çûm hin kitêbxaneyên swêdî, gotin ku dikare li Kitêbxaneya Kurdi hebe."

Me got: Baş e xezûrê te kî ye

Got: John Frödin e!

Ü bi gotina "John Frödin" re Rohat Alakom yekser berê xwe da jînikê û jê pirsî ka ew kî ye, ci yî John Frödin e.

Em bi hev re rûniştin. Me piçekî sohbet kir û bêtir jî Rohat pêre sohbeta xwe xwes kir, jî ber ku Rohat di kitêba xwe (Svensk-Kurdiska Kontakter) de qala John Frödin û xebatêñ wî kiriye.

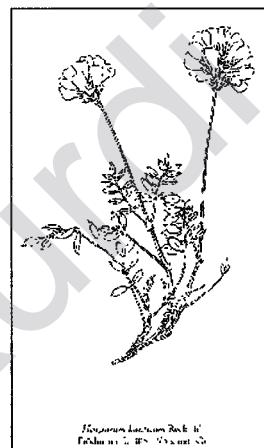
Pişt re me kitêba Rohat "Svensk-Kurdiska Kontakter under tusen år" da wê. Rohat jî jê re îmze kir. Gava ku çav li kitêbê ket û bi taybetî beşê John Frödin ku tê de dît, kelogirî bû.

Marianne Frödin li gel Rohat Alakom li Kitêbxaneya Kurdi (19.10.2000)

Li gel çend pirsên bi malbata wê ve girêdayî me adresa wê jî girt daku di rojêñ pêş de têkiliyên me her berdewam bin.

Marianne Frödin bi kurê John Frödin ê mezin Bertil Frödin (1915-1986) re zewiciye.

Yek ji wan
kulikên ku
John
Frödin li
Kurdistanê
dîtive

Hedysarum
kurdicum

Not: Di derheqê John Frödin û xebata wî de binêre: Rohat Alakom, Svensk-Kurdiska Kontakter under tusen år, Apec Forlag, Stockholm, 2000, r.102-106

Semînerê

Komeleya Nivîskarêñ Kurd li Swêdê

Lokman Polat

Komeleya Nivîskarêñ Kurd li Swêdê di 3-5 ê Novembre de li ser çiroka kurdî û li ser pirsgirêkên rêzimanî û rast-nivîsandinê semîner amade kir. Semîner li Lovstabruk Folk Hogskolanê (Dibîstana gel ya bilind de) hate çêkirin. Nivîskarêñ ku besdarê semînerê bun ev in : Malmisanij, Zeynelabidîn Zinar, Saîd Aydogmuş, Aram Gernas, Hesenê Metê, Lokman Polat, Murad Ciwan, Zinarê Xamo, İbrahim Zaxoyî, Arif Zerevan, Sebriye Hekarî, Reşo Zilan, Siddik Bozarslan, Laleş Qaso.

Zeynelabidîn Zinar li ser "Bingeha Çiroka Kurdi", Arif Zerevan li ser Vegetandekêñ binavkirî û nebinavkirî,

Malmisanij li ser "Bêjeyên Kurdi" û "Etimolojiya Bêjeyan" İbrahim Zaxoyî li ser "Darijtin a Ristan" yanî çêkirina hevokan, Reşo Zilan li ser "Rastnivîsin"ê, û Murad Ciwan jî li ser "Çêkirina Gotinan" axivîn.

Semînera duyem ya Komeleya Nivîskarêñ Kurd di 11ê Novembre de li Stockholmê çêbû. Babeta civinê "Cih û rola kurdêñ Swêdê li nava kurdan û Kurdistanê de" -siyasi, fikri, rewşenbirî, perwerdeyî- bû.

Rohat Alakom (lêkoler), Osman Aytar (sosyolog, nivîskar), Mahmûd Lewendî (lêkoler), Umer Şêxmûs (politîlog, lêkoler), Haydar Diljen (mamoste, nivîskar) besadarî semçnerêñ bûn û li ser babetên xwe axiftin. Semîner ji aliye Murad Ciwan ve hat idare kirin.

rojbûn

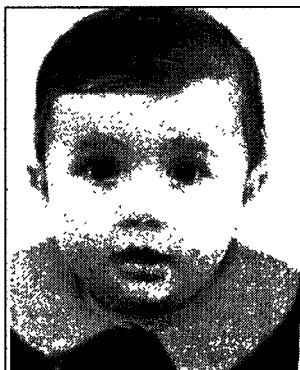

Hana Möller Kalpak

Di 14.11.2000î de bû 8 salî.
Em 8 saliya te pîroz dikin, bi
hêviya gelek sersalên din, em
daxwaza jiyanekê şad dikin.

Bavê te Mustafa, diya te
Cecilia û birayê te Isak

rojbûn

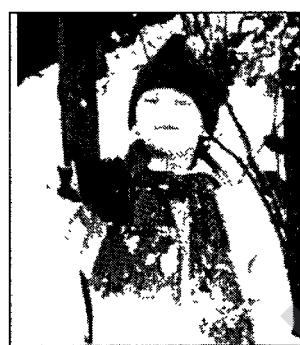
Dilba Eser

Di 20.12.2000î de bû
yek salî.

Stend û da
hate weke ba
Me nav danî Dilba
Ew gula dê, bav û bira

Bavê te Bûbê

rojbûn

Albin Ince

Di 19.12.2000î de bû 8
salî. Ez 8 saliya te pîroz
dikim, bi hêviya gelek ser-
salên din, ez daxwaza ji-
yanekê şad dikim.

Bavê te Salih

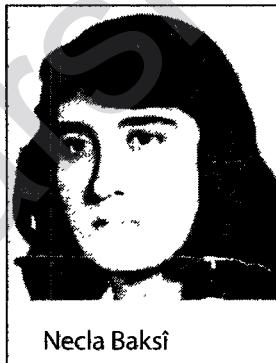
salveger

Em salvegera 12 mîn ya ze-
waca Muzeyen Esmeroglu û
Mahmûd Lewendî pîroz dikin.

Şukran Baksî, Vildan Tanri-
kulu, Fehrî û Zelal Ölçer, Hulya
Demirel, Yılmaz Bakaç, Ferhat

Bîranîn

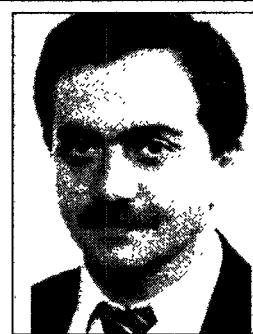
Necla Baksî

Huseyin Yildirim

Ez xwişka xwe
Necla Baksî, zava-
yê xwe Huseyin
Yıldırım û hevalên
wan di 20 saliya şe-
hîdketina wan de,
bi bir tînim.

Şukran Baksî

Sidqi Çelen(Hemê)

Em di 5 saliya wefata Hemê de, wî bi bir
tînin.

Malbata wî, Evîn, zarokên wî Perîn û Sertaç
û hevalên wî

Silîva Aydin

Di 03.11.2000î de bû 2 salî. Em 2 saliya te pîroz dikin, te himbêz dikin û bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneye şad dikin.

Bavê te Mumtaz, diya te Leyla û xalê te Rocowan

Alan Alacabeg

Di 07.12.2000î de bû 12 salî. Em 12 saliya te pîroz dikin, te himbêz dikin û bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneye şad dikin.

Bavê te Eyyub, diya te Îzhal, xwişka te Nûjîn, birayê te Bawer û Herdem û xalê te Enwer

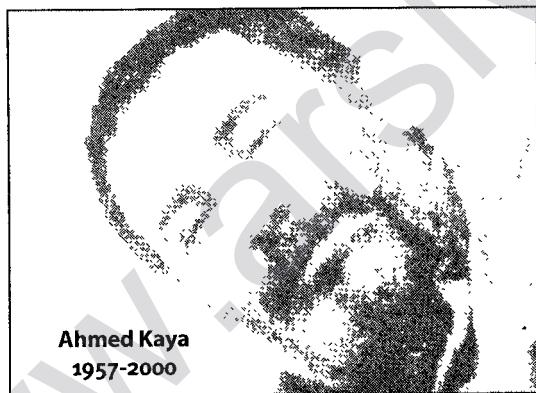
Şaneşîn Karahan

Di 08.01.2001î de dibe 11 salî.

Em 11 saliya te pîroz dikin, te himbêz dikin û bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneye şad dikin.

Bav û diya te, birayê te Cemîl Ciwan û xwişka te Nûjîn

Wefat

Ahmed Kaya
1957-2000

Ji bo malbata Ahmet Kaya,
Em bi xebera nexwêş ya wefata hunermend Ahmet Kaya gelek xemgîn bûn.

Ji bo malbat û dostêwî, em sersaxiyê xwe yên germ dişînin. Ahmet Kaya wek hunermendekî Kurd bi huner û helwestê xwe yên li dij dewleta dagîrker Tirkîye, bi cesaret bû, loma jî hêjayê pesnê ye. Ew wek hunermendekî Kurd xwedî li nasnameya xwe derket ji ber vê yekê jî ew jîyana xwe di surgûnê de ji dest da.

Gelê Kurdistanê lawekî xwe ya hêja winda kir, bila serê me sax be.

2000-11-17

Keya Îzol,
Serokê FKKSê

**Sala
we ya nû,
Jul(noel)
û
cejna
Remezanê
pîroz
be!**

Axaftina Ahmet Z. Okçuoglu di kongreya 19mîn a Federasyonê de

"Atmosfera kurdên li Swêdê ez xweşbin kirim"

Berî ku ez dest bi axaftina xwe bikim; ez we hemiyan ji dil û can silav dikim, ji bo we ez dawetî kongreya xwe kirim ez we sipas dikim û bi hêviya ku kongreya we yê bi serkeftin biqede. Dilê min hebû ku ez bibêjim min ji Kurdistanê ji we re silav anîn; lê mixabim serê deh salan e ez jî neçûmim Kurdistanê.

Gelî dostan!

Ez dikarim bibêjim ku di dîroka kurdan de ev cara yekem e kurd ketinin rewşike weha xerab. Ji ber ku hemû hêvi û baweriyeñ kurdan di derekê de asê bûn û di encama vê prosesa dawî de baweriya wan hate têkbirin. Mewziyên ku kurdan di vî sîh salêñ dawî de bi dest xistibûn, hemû bi erzanî û bêxemî hate belav kirin. Ji ber vê yekê; ji her demê bêtir iro pêwîstiya kurdan bi lêbixwedîderketina mafê xwe heye. Li her derê her kes li ser navê kurdan dipeyive û ji bo pêşeroja kurdan hesab û kîtêb tên çekirin, lê kurd bi xwe ne di nav tu şêwran de nin. Ji xéndî wan her kes li ser navê wan dipeyin.

Dive kurd li hemberî van bûyeran bê helwest nemînin. Dive li hember wî kirâsê ku dixazin li kurdan bikin, bi dengê hêla bibêje "Em dewletê dixwazin, em serxwebûnê dixwazin"

Birayên ezîz!

Meseleyeke din jî; ya ji bo kurdan pir girîng e, mesela Kurdistana Başûr e. Ew destkeftinênu ku bi hezar zahmetiyan hatinîn bi dest xistin, dive her kes wek ronahiya çavêñ xwe lê bi xwedî derkevin. Ew kesen ku bixwazin van hêjayina belav bikin û dujminatiya va hêjayinan bikin, ger ew ronahiya çavêñ me bin jî, divê em wan teşîr bikin. Dive em wan dujminê kurdan ilan bikin.

Gelî dostan!

Ez naxwazim zêde dirêj bikim. Lê dive ez itiraf bikim ku; ew reşbîniya min î li Tirkîyeyê bi vê atmosfera kurdên li Swêdê bû xweşbinîyeke mezin. Sedema wê jî, li kurdîbûna xwe xwedî derketine û bi karanîna zimêne kurdî ye. Ziman, ji hertiştî girîngtir e. Ger miletik ji zimanê xwe bibe, mirov nikare qala hebûna wî mileti bike. Ji ber wê jî iro ji her demê bêtir pêwîstiya kurdan bikaranîna zimanê xwe heye. Divê ji iro û pêve, em bi zimanê tirkî nepeyivin, nenivîsinin û wî protesto bikin. Em her tişten xwe bi kurdî bikin. Bi kurdî rabin û bi kurdî rûnin.

40 saliya şewata sînemaya Amûdê hat bibîranîn

Di 18.11.2000'an de Federasyona Komeleyen Kurdistanê li Swêdê, şewata sînemaya Amûdê ku di wê şewatê de 283 ciwanêñ kurd jiyana xwe wenda kiribûn, li Stockholmê di salona Akalla Terefê de bi bîr anî.

Di 13ê Mijdara sala 1960'an de li Kurdistana rojava li bajarê Amûdê sînemayek şewitî û di wê sînemayê de 283 canê lawêñ kurd şewitîn.

Civîn bi axaftina serokê Fedrasyonê Keya Îzol vebû. Piştî axaftina Federasyonê ji panelîstan Hemîd Kılıçaslan, Sadaddîn Melle, Samîyê Mele Namî, Xelîl Kerro, Ebdulbassit Seyda yek bi yek li ser karesata şewata Amûdê peyivîn Ahmed Huseynî şîrran xwend. Li ser navê Hevkariya Hêzîn Kurd û Kurdistanî ji Cemal Batûn peyivî.

Şewata sînemaya bajarê Amûdê, egera wê çibû heta niha jî gelek şik û gotinêñ cuda li ser tê kirinê. Lê tişteke gelek eşkereye ku di şewatê de 283 lawêñ kurd ji jiyanê xwe bûn. Disa tişteke ku eşkereye ku bi munasebeta piştgirîya şoreşa Cezayirê, komkirina ciwanêñ kurd ji dibistanan ji bo sînemayê, bi serê xwe, li ser şewatê gelek şik û pirsan çê dike.

Bîstek ji şeva bîranînê

ganîzekirî ji dibistanan komî ser hev kiribûn û biribûn sînemayê, filimê sînemayê ya wê rojê navê wê "cezaya gunehkaran di nivê şevê de" bû. Bi munasebeta piştgirîya şoreşa Cezayirê, komkirina ciwanêñ kurd ji dibistanan ji bo sînemayê, bi serê xwe, li ser şewatê gelek şik û pirsan çê dike.

Zêdetir 200 kesî besdarî civînê bûn û civîn bi sirûda Ey Reqîb ve xelas bû.

Berbang

Kurdiska Riksförbundets Tidskrift • No: 118 • Pris 25 SEK

**God jul
och
gott nytt
år**

**önskar
Kurdiska
Riksförbundet**

Berbang

No: 118

December 2000

Kurdiska Riksförbundet i
Sverige

Ansvarig utgivare

Keya Izol

keya.izol@kurdiskarf.org

Layout

F. Marsil

Prenumeration
myndigheter 300 SEK
annons:
en hel sida 5000 SEK

Adress

Berbang
Box 49090
S-100 28 Stockholm
SWEDEN

tfn 08-644 66 22
faks 08-650 21 20

berbang@kurdiskarf.org
www.kurdiskarf.org
www.kurdchat.com

Postgiro: 64 38 80-8

ISSN 0281-5699

Utges av Kurdiska Riksförbundet i
Sverige

APEC-Tryck

Vad är Kurdiska Riksförbundet?

Kurdiska Riksförbundet (KR) bildades 1981 och har varit verksam sedan dess som kurdernas representant i Sverige. KR är partipolitisk och religiös obunden organisation. Vi har för närvanande 36 medlemsföreningar med upp till 8500 medlemmar runt i hela Sverige. Alla enskilda kurder som är bosatta i den kommun kan söka medlemskap i denna förening.

KR har sitt årsmöte varje år. Styrelsen som väljs i årsmötet består av 12 ordinarie och 3 suppleanter och har sammanträde 6 gånger per år. Verkställande Utskott (VU) består av 7 ordinarie och 3 suppleanter. Ordförandena i Kvinnoförbundet och ungdomsförbundet ingår som automatiska ledamöter i VU. VU har sitt sammanträde varannan vecka.

KR är enda organisation som har lyckats att samla kurder oavsett vilken del av Kurdistan man kommer ifrån eller vilken politisk bakgrund man har. Därför är den en unik kurdisk organisation som saknar motstycke i hela världen.

Vi syslar med integrationsfrågor, hjälp till nyanlända flyktingar samt hällsfrågor som uppstår i samband med kulturkrock och relationsfrågor. Kvinnoförbundet, barn och ungdomsförbundet har vi som prioriterade frågor inom vår verksamhet. Kultur är en annan viktig verksamhet som vi prioriterar. Nämligen att bevara den kurdiska kultur och tradition och identiteten.

Vi har även verksamhet som inriktar sig till händelser som sker i Kurdistan. Vi bevakar orättvisor och kränkningen av mänskliga rättigheter. Vi har lobbyverksamhet för att uppmärksamma den kurdiska frågan samt agera mot occupationsländerna Turkiet, Irak, Iran och Syrien.

Oftast fungerar vi som en kurdisk ambassad för att klara alla dessa frågor efetersom vi saknar stat och ambassad här i Sverige. KR agerar som språkrör för kurder här i Sverige och samtidigt försöker avslöja och bekämpa de orättvisor som sker i vårt hemland, här i Sverige.

KR har egen tidskrift som heter BERBANG och som publiceras 6 gånger per år. Den är på nord och syd kurdiska samt på svenska.

Besöks adress: Henriksdalsringen 8

Ett integrationsprojekt av Kurdiska riksförbundet

GENERATIONSKONFLIKT

med stöd av Integrationsverket, Folkhälsoinstitutet och Ungdomsstyrelsen

Samrådsgrupp:

Keya Izol, projektledare (Kurdiska riksf.) Seyran Duran (K.Kvinnoförbund) Gulan Avci (K.Ungdomsförbund) Adele Ennab (Integrationsverket) Mariana Buzaglo (Folkhälsoinstitutet) Marie Eriksson (Ungdomsstyrelsen) Isak Reichel (Folkhälsoinstitutet)

◆ Kurdiska riksförbundet har startat ett integrationsprojekt som heter "Generationskonflikt" bland kurder i Sverige. Projektet stöds ekonomiskt av Integrationsverket och Folkhälsoinstitutet. Ungdomsstyrelsen kommer eventuellt först nästa år att stödja projektet ekonomiskt.

◆ Syftet är att starta en diskussion om jämställdhetsfrågor bland kurder och en dialog mellan den yngre generationer deras föräldrar om denna fråga. Genom utbildning, diskussioner och information vill vi komma tillräffa med de konflikter som uppstår mellan föräldrar och tonårsbarn, framför allt döttrar.

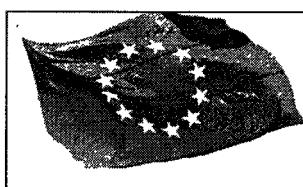
◆ Förbundet skall även kartlägga förekomsten av generationskonflikter och i vilken utsträckning de kan leda till våld och trakasserier. Om behov finns kommer vi att upprätta en jourverksamhet för unga kurdiska tjejer. Projektet beräknas pågå i tre år.

◆ Första året är det meningen att vi skall utbilda ungefär 30 personer som består av en representant från kvinnosektionen, en från ungdomssektionen samt en från den lokala föreningen i 8 städer som ingår i pilotområdet. Följande städer planeras att ingå i projektet; Stockholm, Eskilstuna, Uppsala, Göteborg, Västerås, Gävle, Sandviken, Bollnäs.

◆ Vi kommer att vid två tillfällen anordna utbildning för dessa 30 personer för att underlätta hanteringen av sådana frågor. En hemsida som tar upp dessa frågor kommer att upprättas.

◆ Alla som är intresserade av att jobba för detta projekt kan kontakta respektive förenings styrelse eller oss som arbetar med projektet på riksförbundet.

Turkiet måste anpassa sig till EU's regler

Den 8 november 2000 offentliggjordes EU-kommissionens översynsrapport om utvidgningen. EU-kommissionen har i sin bedömning om Turkiets demokratisering riktat kritik till regimen i Turkiet beträffande de politiska Köpenhamnskriterierna.

Sveriges Utrikesminister Anna Lindh har i sitt tal i Sveriges riksdag sagt att regeringen instämmer med EU-kommisionens bedömning och att Turkiet inte uppfyller de politiska kraven och därmed är inte aktuellt med medlemskapsförhandlingar. Anna Lindh utlyste också konkreta åtgärder från Turkiet efter hon påpekat en del brister i Turkiets demokratiska reformer däribland Turkiets behandling av kurderna.

När Turkiet accepterades som kandidatland i EU toppmöte december 1999 har vi deklarerat att det kommer inte bli några konkreta steg i demokratisk riktning av den turkiska regimen trots EU:s utspel i Helsingfors. Tiden som gick visade ännu en gång att vår konstaterande var riktiga. Turkiet har inte ändrat sin inställning när det gäller behandling av den kurdiska befolkningen i Turkiet. Tvärtom försöker Turkiet diktera sina egna krav på EU.

På grund av kurderna saknar politisk representation på officiell nivå har vi ingen möjlighet att påverka förhandlingarna mellan EU och Turkiet. Vi skall inte glömma att tredjedel av Turkiets befolkning består av kurder, cirka 20 miljoner. Därför bör EU:s förhandling innefatta kurderna också. EU bör hitta vägar till att ta samtal med olika kurdiska politiska och demokratiska organisationer för att höra den kurdiska ståndpunkten. Det är vår vädjan till den svenska regeringen att göra ansträngningar i detta område när Sverige tar över ordförandeskapet.

Det är också beklagligt att i EU-kommisionens rapport inte alls näms ordet kurd eller kurdiska. Vi anser att det är helt fel att inte nämna den kurdiska frågan i rapporten som en följd av Turkiets diplomatiska påtryckningar. EU-kommisionens rapport innehåller suddiga formuleringar när det gäller den kurdiska frågan.

Att kurderna fortfarande saknar sina grundläggande fri och rättigheter utgör idag det största hindret till demokratisering av Turkiet. EU bör vara medvetna om detta faktum. Utan att göra grundliga ändringar i Turkiets förfatning och utan att den turkiska regimen erkänner kurdernas nationella särart och existens blir det ingen demokrati i Turkiet och därmed ingen genväg till EU. Kurdernas nationella och kulturella rättigheter måste garanteras i grundlagen i

Turkiet om Turkiet ämnar bli en del av EU. Andra lösningar i detta avseende är inte acceptabel för tredjedel av Turkiets befolkning. Att inte skrämma bort Turkiet är ett felaktigt närmade till frågan. Turkiet måste anpassa sig till EU:s normer och regler.

KRF har nyligen i sin 19. Kongress tog ett beslut att uppmana svenska regeringen och alla politiska partier i Sveriges riksdag att agera i frågan för att påskynda demokratiseringsprocessen i Turkiet.

Kurdiska riksförbundet
21 november 2000

KRFs ordförande Keya Izols tal inför förbundets 19. Kongress

21-22 oktober 2000, ABF Huset i Stockholm

Keya Izol
keya.izol.telia.com

Mötes ordförande, delegater och kära gäster,

Först vill jag hälsa alla våra gäster hjärtligt välkomna till denna kongress.

Jag ser med stor glädje att majoriteten av de organiserade kurderna har samlats här från alla delar av Sverige idag. Det är också en stor glädje att se varje Kongress som går hur vi kan ansträngt oss för att förbättra vår organisation. Att ta lärdom från de gångna åren i alla avseende tillhör den processen som pågår inom vår organisation. Att dels etablera sig som en viktig representant för majoritet av kurder i Sverige och dels att utveckla denna mycket viktiga gemenskapen för oss kurder i Sverige.

Vi har trots många svåra och dramatiska utvecklingen inom vår organisation lyckats skapa en viktig plattform-gemenskap för annars mycket svåra politiska situationen i vårt land Kurdistan. Alla som finns idag, både delegater och andra känner en stark gemenskap med Kurdiska riksförbundet. Vi kan ha olika politiska och andra motsättningar men den som förenar oss är just denna organisation som vi alla har skapat tillsammans. Alla har gjort sin insats för att utveckla och berika vår gemenskap. Kurdiska riksförbundet tillhör oss alla.

Varför är det så viktigt att ta upp detta. Ju, därför att vi kurder på många olika faktorer har haft stora svårigheter att samarbeta över konstgjorda gränser som har delat vårt land och över olika dialekter som är en gränslös rikedom för vårt vackra språk kurdiskan.

Denna negativa tendens som annars är dominerande inom det politiska livet för kurder har vi tillsammans lyckats att bryta. Idag är vår modell av organisation en respektabel förebild för det framtida politiska livet för oss kurder.

Om vi inte som en nation kan ställa krav på oss själva när det gäller det samarbete bland oss kan vi inte ställa krav till omvärlden för hjälp till lösning av den kurdiska frågan.

Det är uppenbart att Kurdiska riksförbundet som en del av svenska folkrörelsen fyller en viktig funktion i Sverige. Att vi har lyckats att samla alla kurder oavsett politisk tillhörighet eller ursprungsland har gjort oss en unik organisation. Vi har genom åren skapat en livlig, händelsrik och spännande gemenskap bland kurder i Sverige.

Kurdiska riksförbundet tillsammans med sina medlemmar har en viktig uppgift framför sig det närmaste året. Vi fyller 20 år samtidigt Sverige har ordförandeskapet för EU. Vi alla vet att vi genomgår en känslig period på grund av Turkiets relation till EU och den pågående medlemskaps processen. Förra perioden anordnade vi en viktig konferens där vi kunnat samla 7 kurdiska organisationer i Europa för att diskutera den kurdernas ställningstagande inför denna process. Vi har ett beslut från Stockholms Konferensen att följa denna utvecklingen noga och både informera och påverka de europeiska regeringarna för den kurdiska saken. Jag hoppas att denna Kongress med sina beslut tar steg för det fortsatta arbetet för detta mål.

Kurdiska Riksförbundet

Henriksdalsringen 8

131 32 Nacka

Till
FN - Förenta Nationerna
Kofi Annan, General Sekreterare

Kurdiska riksförbundet som representerar kurder från alla delar av Kurdistan i Sverige höll sin 19. Kongress den 21-22 oktober 2000 i Stockholm.

Vår Kongress antog följande beslut:

Kongressen uppmanar FN att garantera kurdernas säkerhet och rättigheter i irakiska Kurdistan i händelse av upphävande det internationella embargot mot Irak. Vi vävdjar till FN att bevara den politiska statusen som kurderna har garanterats med FN's resolution 688 och som har godkänts av den Regionala Parlamentet i irakiska Kurdistan. FN bör också vara garant för kurdernas säkerhet och rättigheter i händelse av upphävande av embargot mot Irak.

Kongressen vävdjar till Er att bevara det kurdiska intresset i irakiska Kurdistan inom FN's regi.

2000-11-23

Högaktningsfullt

Keya Izol

förbundsordförande

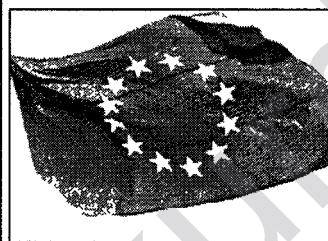
Kurdiska Riksförbundet

Henriksdalsringen 8

131 32 Nacka

Till
Utrikesministrarna inom
EU - Europeiska Unionen

Kurdiska riksförbundet som representerar kurder från alla delar av Kurdistan i Sverige höll sin 19. Kongress den 21-22 oktober 2000 i Stockholm.

Vår Kongress antog följande beslut:

Kongressen uppmanar alla medlemsländerna inom EU att i samband med EU kommissionens översynsrapport om utvidgning av EU bevara de europeiska normerna som finns i Köpenhamn Kriterierna och ser till att Turkiet fullt accepterar dessa. Att EU inte börjar med förhandlingarna med Turkiet innan detta är klart för EU. Därför anser vi att det är orimligt att revidera dessa kriterierna för Turkiets skull.

Kongressen uppmanar alla medlemsländer att se till att den kurdiska frågan blir en särskild punkt och krav i förhandlingarna med Turkiet. Att kurdernas krav på de grundläggande fri och rättigheterna i Turkiet garanteras innan förhandlingarna med Turkiet påbörjas.

För att kurdernas röst och önskemål kan höras uppmanar vi alla medlemsländerna att öppet föra ömsesidig dialog med de politiska och demokratiska kurdiska organisationer i Norra Kurdistan inför Turkiets medlemskap inom EU.

2000-11-23

Med vänliga hälsningar

Keya Izol

Förbundsordförande

Kurdiska riksförbundets 19. Kongress som ägde rum 21-22 Oktober 2000 har enhälligt antagit följande beslut

Kurdiska Riksförbundets kongress

Jag önskar er lycka till med ert försatta arbete att främja kurdernas sak i Sverige och i övriga världen. Sverige kommer att försätta arbete för att öka respekten för kurdernas mänskliga rättigheter, både bilateralt med de länder där kurderna lever, och internationella fora.

Med vänlig hälsning

2000.10.05

Anna Lindh
Utrikesministern

Sveriges Riksdag

Marianne Andersson (c), Lars Hjerten (m), Morgan Johansson (s), Karl Göran Biörmark (fp), Murat Artin (v), Marianne Samuelsson (mp), Jan Erik Ågren (kd)

Kurdiska riksförbundets 19. Kongress som ägde rum 21-22 oktober 2000 har enhälligt antagit följande beslut:

KRF:s 19. Kongress vill framföra delegaternas varmaste hälsning till Er som står bakom motionen om Irakiska Kurdistan till Sveriges Riksdag. Vi vill poängtala att kurderna i Sverige uppskattar era initiativ och engagemang för det kurdiska folket.

Det var också vårt Kongress beslut att med ett brev uppmana alla riksdagsledamöter över alla parti gränser att ställa sig bakom er motion. Vi kommer förstås att arbeta på alla fronter för att era synpunkter får en bred uppslutning i Sveriges Riksdag beträffande den kurdiska frågan.

2000-11-13

Med vänliga hälsningar
Keya Izol
Förbundsordförande

Sveriges riksdag Partigrupperna, **S, M, V, MP, FP, C, KD**

Kurdiska riksförbundets 19. Kongress som ägde rum 21-22 oktober 2000 har enhälligt antagit följande beslut:

KRF:s 19. Kongress beslöt enhälligt att stödja en gemensam motion om kurdiska frågan till Sveriges riksdag av riksdagsledamöterna Marianne Andersson (c), Lars Hjerten (m), Morgan Johansson (s), Karl Göran Biörmark (fp), Murat Artin (v), Marianne Samuelsson (mp), Jan Erik Ågren (kd). Kongressen framförde sina varmaste hälsningar till dessa ledamöter från alla partier i riksdagen.

KRF:s 19. Kongress beslöt också att med ett brev uppmana alla partigrupperna att ställa sig bakom denna motion. Därför uppmanar vi alla ledamöter i Sveriges riksdag att stödja denna motion så att vi kan få en bred uppslutning om den kurdiska frågan i riksdagen.

2000-11-13

Med vänliga hälsningar

Keya Izol
Förbundsordförande

Baronbackarna blev Kurdistan för en kväll

Långkläningen glittrar i gult.

Den har hon skickat efter från släktingarna som bor kvar.

-När det är fest gillar jag att klä mig så här. Det får mig att känna som om jag vore hemma i Kurdistan, säger Maria Qadiri, 19 år.

Stämningen är hög i Mikaelskolans aula. Kurdiska föreningen har ordnat fest och runt 400 kurder i exil från olika håll i Närke och från städer som Karlstad Linköping och Eskilstuna har kommit för att dansa sjunga och äta tillsammans.

Långdansen böljar som en färgsprakande våg över dansgolvet. De traditionella danserna leds av sångaren Kader Asaad. Hans stämma lockar många, gammal som ung, att dansa med.

- Det är en bra fest det här, bra musik, säger Rahim Bayazidi, 75 år, som är på besök i Sverige hos barn och barnbarn.

Han känner ingen oro för att barnbarnet Khayam Bayazidi, 16 år från Hallsberg, kommer att glömma den kurdiska kulturen.

-Nej, den kommer att leva vidare, den är så stark säger morfar Rahim och tittar stolt på sitt barnbarn.

Khayam håller med. Han tänker inte glömma sitt ursprung. Han ska hålla fast vid det kurdiska.

-Det finns killar som börjar klä sig som svenskar färgar håret och så där. Det kan jag inte tänka mig att göra, säger han.

Också Diman Bilbas, 20 år från Markbacken, tycker att det är viktigt att hålla fast vid den kurdiska kulturen.

-Men det finns sånt som jag inte vill föra vidare. I en

del familjer är föräldrarna ganska extrema mot sina döttrar. Det gillar jag inte. Jag har snälla föräldrar och så som de är mot mig vill jag vara mot mina barn.

Hon trivs med livet i Sverige.

-Jag känner mig som en kurd, men en sorts svensk kurd.

Hennes känsla delas säkert av många av festdeltagarna. Det vitnar de två flaggorna framme vid scenen om, en kurdisk och en svensk.

Och Serdar Omar, ordförande i Kurdiska foreningen, gläds åt att det också finns svenskar med på festen.

-Ja, det är roligt att de ville komma. Det här är ett bra sätt för oss att visa vår kultur.

Ute i kapprummet sitter 9-åriga Kazivak Mohammed-Zade från Örebro. Hon tycker inte festen är så jätterölig, för killarna bara retas när hon och hennes kompisar dansar. Kazivak är född i Sverige och har aldrig varit Kurdistan. Hon säger att hon gärna skulle vilja åka dit och hälsa på sin farfar.

- Fast jag pratar inte så bra kurdiska. Jag håller på att lära mig engelska, för när jag blir stor vill jag bli en sån där kändis.

Denna artikel har publicerats i tidningen Nerikes Allehanda

16.1.2000

ANNA LEVIN

019-15 50 00

Full fart på dansgolvet

Många ville dansa till den traditionella kurdiska musiken

"Ett folk har rätt till självbestämmande"

Anförande på Kurdiska Riksförbundets kongress,

Av Morgan Johansson (S)

Först ett varm tack för inbjudan och för möjligheten att besöka kongressen. Det känns både hedrande och viktigt att vara här, och att få möjlighet att sända en hälsning från det socialdemokratiska partiet.

Jag ska inte bli långdragen, men ska bara säga några korta ord till kongressen. Först vill jag berätta att det snart kommer ske ett byte av personer när det gäller Socialistinternationalens bevakning av Kurdistanfrågan. Det förklarar i någon mån varför jag är här. Det är nämligen så att det uppdrag som Carl Linbom och vår biträdande parti-sekreterare Urban Ahlin har haft för Socialistinternationalen, kommer inom kort att lämnas över till Conny Fredriksson och till mig. Beslut om själva överlämningen ska tas av Socialistinternationalen i början av november, och då kommer Conny att utses till ordförande i Internationalens arbetsgrupp, och jag själv kommer att utses till ledamot från Sverige. Om allt går enligt planerna, vill säga - det kan man aldrig vara säker på!

Arbetet inleds för min del redan på måndag i nästa vecka, då jag åker med en riksdagsdelegationen för att besöka Turkiet och Kurdistan under några dagar.

Det är viktigt uppdrag. Det är inget man kan lätt på. Den självklara utgångspunkten för socialdemokratin är tanken om alla folks frihet, hela världens fred. Men här finns också en insikt om att det aldrig kommer att uppnås så länge de mänskliga rättigheterna förtrampas och förtrycks världen över. Långsiktig fred är inte möjlig någonstans, så länge de mänskliga rättigheterna undertycks i de mänskliga rättigheterna finns själva grunden för långsiktigt fred.

Det gäller universellt. De är inte förbehållna någon särskild del av världen, eller någon särskild religion, eller

några särskilda folkslag, eller någon särskild kultur. De ska respekteras överallt, oavsett omständigheterna. Det är aldrig acceptabelt att människor riskerar att torteras i fängelse och häkten, att byar jämns med marken av en brutal krigsmakt, att människor förbjuds att tala sitt eget språk, att de trakasseras och förföljs för sitt ursprung och sin kultur.

Det är aldrig acceptabelt att män-niskor förbjuds att ge ut tidningar på sitt eget språk, och att de riskerar att förföljas, torteras och till och med mördas bara för att man sagt sin åsikt.

Ett folk har rätt till självbestämmande, det har rätt till respekt för sin kultur, de har rätt att sjunga sina egna sånger. Så enkelt är det. Och varje regim och varje stat som förvägrar ett folk dessa mänskliga rättigheter, är socialdemokratins fiende.

Övergreppen mot de mänskliga rättigheterna i de olika delarna av Kurdistan är talrika. De begås i Turkiet, i Iran, i Syrien. I Irak finns ett kurdiskt självstyre, och det har förstås vårt stöd. Men hoten mot detta självstyre från framför allt Turkiet har varit många, senast manifesterat genom flygängreppet i augusti. Vi fördömer förstås detta angrepp med kraft. Det är inte acceptabelt att Turkiet kränker såväl folkrätten som de mänskliga rättigheterna med den här typen av angrepp.

Kurdistanfrågan har alltför länge varit glömda på den internationella arenan. I decennier har Kurdistan tjänat som en bricka i ett ofta cyniskt storpolitiskt maktspel. Aktuell ibland, när det tjänat stormakternas intressen, bortglömd och undangömd när det inte längre passat.

Från svensk sida har vi den fördelen att vi inte tillhör någon militär allians. Vi har inga särskilda säkerhetspolitiska intressen att se om i det här området. Vi är ett litet land i norra Europa. Vi inbillar oss inte att vi styr världen. Men ibland, och i vissa sammanhang, kan

vi faktiskt göra nytta också i storpolitiken. Ta mig därför på orden, när jag säger Kurdistanfrågan ska sättas högt på dagordningen för det socialdemokratiska partiet i Sverige under de kommande åren. Jag hoppas på ett nära samarbete med Kurdiska Riksförbundet för en internationell konferens om Kurdistan.

Vi som är uppvuxna i Sverige, har förstås på många sätt haft en skyddad tillvaro. Jag tror inte att någon av oss på riktigt kan sätta sig in i hur det är att tvingas lämna sitt land på grund av förföljelse, att få lämna sina släktingar och sitt hem och etablera sig i ett annat främmande land. Och att sedan, år efter år. Kanske få se hur situationen i hemlandet förvärras och hur lidandet ökar. Att ständigt hoppas, men också ständigt få se sina förhoppningar grusas. Jag inbillar mig inte att någonsin kommer att kunna sätta mig in i sådan situation fullt ut. Det vore förmåtet av mig att tro. Men jag lovar att göra gott jag kan. Det är ju det solidaritet egentligen handlar om att försöka sätta sig in i hur andra män-niskor har det, och steg för steg agera för att det ska bli bättre. För er är kurder i Sverige kan det säkert många gånger känna uppgivet, ja, på gränsen till meningslös, att arbeta mot ett förtryck som kan verka så totalt svart och så totalt övermäktigt.

Att hålla hoppet levande - är det kanske inte något av det svåraste som finns? Låt mig därför allra sist skicka med ett citat. I Malmö Folkets Park finns en minnesstaty av Olof Palme, och på fonden står några korta rader, sagt en gång om Vietnam, men väl så giltigt också om Kurdistan.

Det stor:

"Ett folks längtan efter frihet kan inte nedslås.
Den kommer att leva och den
Kommer till sist att segra."

Stockholm 21 oktober 2000

Mordet på den svensk-kurdiska flickan

Ingen vet hur många så kallade hedersmord eller svåra misshandlar som förekommer i Sverige. Men en expert varnar för att "hedersmorden" kan öka om klyftorna växer mellan invandrare och det övriga samhället. 19-åriga Sarah gömmer sig för att hon är rädd för sina släktingar.

Segregation ökar risken för "hedersmord"

Av Annika Ånnerud

Om klyftorna mellan invandrargrupperna och det övriga samhället inte minskar är det risk för fler så kallade hedersmord och andra kulturrelaterade brott. Det befear Martin Stein vid Rikspolisstyrelsen som arbetat länge med sådana frågor.

- Jag misstänker att med en ökad segrering och en ökad alienation mellan invandrargrupperna och det övriga samhället, så får de här tendenserna till slut ett starkare fotfäste, säger kriminalinspektör Martin Stein.

Han brukar tala om "kulturrelaterade brott", men menar att man ska vara försiktig med etiketter.

- Man får inte generalisera när det gäller mord som begås i invandrargrupper, så att man betraktar alla som kulturrelaterade. Man måste sätta sig in i varje enskilt fall för att avgöra vad som är motivet - om det finns ett mönster som relaterar till en tradition eller ett kulturmönster.

De fall som svensk polis stött på gäller framför allt män med bakgrund i länder från Mellanöstern: män med olika religiös bakgrund, både kristna och muslimer. Att påstå att det handlar om islam är en grov generalisering, framhåller Martin Stein. Religion, kultur och traditioner går hand i hand, och traditionerna är gemensamma för den delen av världen.

Frågan hur pass vanligt det är saknar svar.

- Man måste räkna med att det finns ett mörkertal. Jag har stött på många exempel där jag inte vet om det som berättats för mig är sant eller ej. Det har varit historier som liknat den här.

Men vare sig det är sant eller ej har ryktesspridningen effekt; många fogar sig när man hör att någon annan drabbats.

Hur spridd uppfattningen att det är rätt att använda våld i sådana här sammanhang är svårt att säga.

- Det här handlar om ett socialt tryck som man bär med sig och som kan vara svårt att bryta. Det finns en hård kärna som delar de här uppfattningarna. Sedan finns en gräzon som egentligen inte gör det, men som genom det sociala trycket ändå måste dela uppfattningen.

Två uppmärksammade fall är mordet på Sara i Umeå och mordförsöket på Körbsvägen i Stockholm då en ung man stack ner sin syster.

Kriminologen Mikael Ryng forskar om dödligt våld i Sverige vid Stockholms universitet:

- Det är mycket sällsynt att unga invandrarflickor dödas av sin släkt i Sverige. Men om man med begreppet hedersmord även räknar in de fall där män dödar sina kvinnor så blir antalet ett annat, säger han.

Keya Izol, ordförande i Kurdiska riksförbundet tar, liksom många andra kurder, starkt avstånd ifrån det synsätt som ledde till 19-åringens död.

- De skyldiga måste få sitt straff. Och det får inte bli några förmildrande domar som i den kurdiska domstolen (se artikel nedan), säger han.

- Majoriteten av kurderna här i Sverige är främmande för tanken att en kvinna eller flicka som inte lyder ska straffas med döden. Att en del fortfarande har den här uppfattningen ska inte skyllas på kurdisk tradition. När svenska män misshandlar sina fruar då säger man inte att detta är svensk kultur. Mord och misshandel är brott hos oss precis som hos er.

Denna artikel har publicerats i DN 001118

Skyldig till "hedersmord" slapp straff i Kurdistan

Av Lena Alfredsson

Den 37-åriga man som i går åtalades för att ha skjutit ihjäl en 19-årig kvinna i irakiska Kurdistan behövde aldrig avtjäna något straff i hemlandet - trots att han ansågs skyldig i en lokal domstol.

Eftersom flickan "levt ett ohedersamt liv" och brottet "begåtts i syfte att tvätta bort den skam som drabbat familjen", utdömdes den lokala domstolen endast villkorlig dom.

Den döda 19-åringens två farbröder, 37 och 49 år, är nu åtalade vid Stockholms tingsrätt för mordet och kommer att ställas inför svensk domstol i slutet av nästa vecka.

Pappan, som tog på sig brottet vid domstolen i Kurdistan förra sommaren, är häktad i sin fränvaro och efterlyst genom Interpol.

Familjen, som bor i en förort till Stockholm sedan fem år, var tillfälligt på besök hos sina släktingar i staden Dhouk, på gränsen till Turkiet, när 19-åringen mörddades den 24 juni 1999. Pappan och tre av hans bröder ställdes till svars för mordet.

Två av dem friades helt. Pappan och hans då 36-åriga bror dömdes för brottet och fick ett års villkorlig dom, vilket betyder att de inte behövde avtjäna sitt straff.

"Av obduktionen framgår det att hon förlorat sin oskuld trots att hon ej varit gift. Detta är ett avgörande bevis på att offret levt ett icke hedersamt liv", skriver domstolen.

Dessutom var de skyldiga "obildade bybor som inte förstår ansvaret för sina brottsliga handlingar" ansåg domstolen.

De två farbröderna greps i början av året i Sverige. Det var 19-åringens ett år yngre syster som ringde svenska polisen någon timme efter att hon blivit vittne till mordet på sin syster.

I polisens förhör har hon senare berättat att pappan ville att både hon och hennes storasyster skulle gifta sig i Kurdistan. Han ville inte att de skulle återvända till Sverige där de levde alldelens för fritt, gick på fester och hade pojkvänner.

Aklagaren Tomas Lindstrand skriver i sin stämningsansökan att de två farbröderna tillsammans med flera andra släktingar, redan under våren, beslutat att döda den 19-åriga flickan för att hon inte skölte sig.

Systemet beskriver hur farbröderna en förmiddag kommer till det hus där familjen bor i Dhouk. 19-åringen är på övervåningen och städar. Systemet hör två pistolskott.

När hon kommer upp på övervåningen hittar hon sin syster på golvet med blodet rinnande från huvudet. Tillsammans med sin mamma försöker hon stötta upp systemet så att hon ska komma ned för trappan och ut ur huset till en läkare.

Då möter de den 36-åriga farbrodern som åter riktar pistolen mot 19-åringens huvud.

- Jag springer emot honom för att ta pistolen ifrån honom, fast jag kan inte. Jag ser bara att min syster blöder från huvudet, från öronen, från munnen.

- Hon talar inte längre. Hon kan inte rädda sig, berättar systemet för svensk polis som nio månader senare hjälper henne att fly till Sverige.

Här bor hon nu på skyddad adress, ständigt bevakad av poliser. På torsdag i nästa vecka ska hon möta sina farbröder i tingsrätten och berätta vad hon varit med om.

De båda åtalade männen säger att de är oskyldiga, och att det var deras bror, flickornas pappa, som sköt.

Denna artikel har publicerats i DN 001118

Bei bang

Kurdiska Riksförbundets Tidskrift No: 118

Årets Tucholskypris tilldelas Salim Barakat

Tucholskypriset är uppkallat efter den tyskjudiske författaren Kurt Tucholsky, som flydde undan nazisterna och sökte fristad i Sverige. Priset instiftades 1985 och därefter tilldelats förföljda och hotade författare, som härmde erbjuds en prissumma på SEK 150.000 och en tid av arbetsro för att kunna skriva. Tidigare har bl.a. Salman Rushdie (England), Svetlana Alexievitch (Vitryssland) och Faraj Sarkoohi (Iran) erhållit priset.

Årets Tucholskypris går till den syrisk-kurdiske författaren SALIM BARAKAT, en av arabvärldens främsta författare. Salim Barakat är fristadsgäst hos Stockholms Stad och har vistats i Sverige i drygt ett år. Salim Barakat och hans familj har ansökt om asyl i Sverige, men fått avslag från Migrationsverket och hotas nu av utvisning. Ärendet är överlagt till Utlämningsnämnden. Svenska PEN, medlemmar ur Svenska Akademien, partiledarna och grupperna för de politiska partierna samt Kulturborgarrådet i Stockholms Stad har tillsammans med många enskilda medborgare vädjt till Utlämningsnämnden att Salim Barakat och hans familj skall få stanna i Sverige. Ärendet är av sådan principiell betydelse att, om Utlämningsnämnden tvekar, ärendet bör överlämnas till regeringen för beslut. Salim Barakat är de facto statslös, då han varken kan återvända till sitt hemland Syrien eller till Cypern, där han bott under många år.

Svenska PEN tilldelar Salim Barakat årets Tucholskypris mot bakgrund av hans synnerligen utsatta situation i Sverige och för att han skall ges möjlighet att skriva i lugn och ro. Motiveringen att till dela Salim Barakat Tucholskypriset är; att Salim Barakat genom sin närvaro i Sverige och sitt författarskap, bl.a. den i Sverige nyligen utkomna självbiografiska kritikersuccén "Järngräshoppan" i hög grad bidrar till den kulturella mångfalden i svensk litteratur.

Tucholskypriset är uppkallat efter den tyskjudiske författaren Kurt Tucholsky, som flydde undan nazisterna och sökte fristad i Sverige. Priset instiftades 1985 och därefter tilldelats förföljda och hotade författare, som härmde erbjuds en prissumma på SEK 150.000 och en tid av arbetsro för att kunna skriva. Tidigare har bl.a. Salman Rushdie (England), Svetlana Alexievitch (Vitryssland) och Faraj Sarkoohi (Iran) erhållit priset.

پرچی ۱۰/۱۴، ۲۰۰۰، کۆمەلەی توربىرق شەوئاھەنگىكى كوردىي بۇ كوردهكانى دانىشتىرى ئوربىرق و دەوروبەرى پىتكەيتا، كە نزىكە ۴۰۰ كەس بەشدارىييان تىادا كرد. ئاھەنگە كە به گۇرانىي و ھەلبەركىتى كوردى و پىتشانگاي وينەي منالانى كورد رازابۇوه و. چەند مىوانى سويدى لە دەزگا رەسمىيەكان و ھەۋالنېرى رۇژنامەي ... و سکرتىرى فىدراسىقىن حامىد گوھەرى و لىپرسراوى كۆميتى ھەريمى سى ئەحمد سىندى بەشدارىي ئاھەنگە يان كرد. ھەرودها گۇرانىيلىق قادىر ئەسعەد بەشدارىي ئەپوشەوهى كرد و به گۇرانىيەكانى خۆى شەوهەكە رازاندەوه.

باپىي بىيارى كۆنگره ۱۹، فىدراسىقىن بۇ يادكىردنەوهى چەلەمین سالى كارەساتى سوتانى سىنەماي شارى (ئامود)، كە ۲۸۳ خۇينىكاري نىوان ۱۲-۸ سالەي كوردى تىدا سوتان و به دەيان كوسىشى تىادا بىرىندار بۇون، فىدراسىقىن پرچى ۱۱/۱۸، ۲۰۰۰، سەمینارىكى لە لۆكالى (ئاكالا ترىف) اى ستوكەولم پىكەيتا. لەو سەمبىارەدا به درېزى لهسەر كارەساتى سىنەماي شارى (ئامود) و چۈنىيەتى سوتانى سىنەما باس و گفتۇڭو كرا و فيامىك لهسەر شارى ئامودى ژىردىسىلا ئى سۇريا پىشاندرا.

پرچى ۱۰/۷، ۲۰۰۰، کۆمەلەي فالۇن شەوئاھەنگىكى كوردىي پىتكەيتا، كوردهكانى دانىشتىرى فالۇن بەشدارىييان تىادا كرد و ئاھەنگە يان به گۇرانىي و ھەلبەركىتى كوردى رازاندەوه.

ھەرودها كۆمەلە فالۇن پرچى ۱۱/۱۹، ۲۰۰۰، كۆنگره سالانەي پىتكەيتا و كۆميتەي كارگىتىرى نۇتى ھەلبىزاد. كۆفان ئامەدى بە نۇئىنەرايەتى فىدراسىقىن بەشدارىي كۆنگره كۆمەلەي فالۇنى كرد.

كۆميتەي كارگىتىرى فىدراسىقىن بۇ به ئەنجام گەياندىنى بىيارەكانى كۆنگره ۱۹، لە نامەيەكدا بۇ ۳۴۹ ئەندامى پەرلەمان داواى لە ئەندامانى پەرلەمانى سويدى كرد كە پاشتى لايھە ئاراستە كراو بە پەرلەمان بىگرن، كە لە لايھەن حەوت نۇئىنەرايەتى پەرلەمانوه لهسەر دۆزى باشۇرى كوردىستان ئاراستە كراوه.

كۆميتەي كارگىتىرى ھەرودها بە نامەي جياواز، سوپايسى گشت حزب و پىتكخراو و لايھەن و ئەو كەسايەتىيە كوردى و سويدىيانى كرد، كە بە نامە، فاكس و بەشدارىيىدىنى نۇئىنەرائىان لە كۆنگره فىدراسىقىندا، كۆنگره فىدراسىقىننیان پىرفىز كرد.

پرچى ۱۱/۱۲، ۲۰۰۰، كۆمەلەي فالشۇپىنگ كۆنگره سالانەي پىتكەيتا و كۆميتەي كارگىتىرى نۇتى ھەلبىزاد. كۆفان ئامەدى بە نۇئىنەرايەتى فىدراسىقىن بەشدارىي كۆنگره كۆمەلەي فالۇنى كرد.

چەند چالاکییەکی فیدراسيون و کۆمەلەكانى

پۆزى ۱۱/۸/۲۰۰۰، بەریز ئەحمد زوکى ئۆكچۈئوغلو، پارىزەرى كورد لە توركيا، سەردانى فیدراسيونى كىرد. ئەحەممەد زەكى لە كۆبۈنەوەيىدا كە ئەندامانى كۆمىتەي گاشتىي نىشتەجى لە ستۆكەفلم بەشدارىييان تىدا كربابۇ، پەنجەي بۇ كىشەي كورد لە توركيا را كىشا و لەسەر پېزىزىدەك بۇ دەرهەينانى پۇزىنامەيەكى پۇزىنامەي كوردى و دانانى تەلەفرىزىنى ساتەلاتى كوردى دواو بۇ سەرگەوتىنى پېزىزەكى داواي پشتىگرى لە فیدراسيون كىرد. بەریزيان لە كۆتايى دا وەلامى پرسىيارى بەشدارانى دايەوه.

سەركەوتىن بەدەست بىتنى. لە كۆتايى دا بەریزيان وەلامى پرسىيارى بەشدارانى دايەوه.

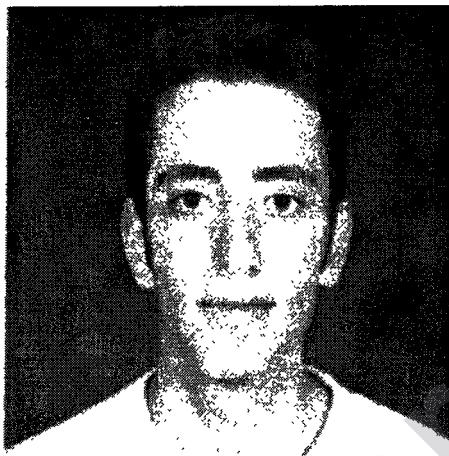
پۆزى ۱۱/۱۸/۲۰۰۰، كۆمەلەي كولتورى كورد لە لىشىپىنگ كۆنگرەي سالانەي پىكھينا و كۆمىتەيكارگىرى نويى ھەلبىزارد. دىار مزورى بە نوينەرايەتى فیدراسيون بەشدارىي كۆنگرەي كۆمەلەي لىشىپىنگى كىرد.

پۆزى ۱۱/۸/۲۰۰۰، بەریز جەوهەر ناميق سالم سكرتيرى پارتى ديموکراتى كوردىستان لەگەل لىرژنەيەكى پارتى ديموکراتى كوردىستان سەردانى فیدراسيونى كىرد. لە كۆبۈنەوەيىدا كە كۆمىتەي كارگىر بەم بۇنەيەوه لە ئەندامانى خۇى و ئەندامانى كۆمىتەي گاشتىي دانىشتىوو ستۆكەفلام سازى كربابۇ، بەریزيان بە درېشى لەسەر كار و خەباتى فیدراسيون و پرۆسەي ئاشتىي كوردىستان و باس و گفتوكى كرا. جەوهەر ناميق فیدراسيونى بە دەستكەوتىكى گرنگ بۇ كورد و بەتايىھى كوردىكانى دانىشتىوو سويد ھەلسەنگاند. ناوبر او ھەروهە ئاواتى خواست، فیدراسيون جىگەي خەباتى ھەموو كوردىك و لايەنە كوردىيەكان بيت و بە قازانچى كوردىكانى دانىشىوو سويد و بىزاشى رىزگار يخوازانەي كوردىستان پتر

دیمانه‌یه‌ک له‌گه‌ل هونه‌رمه‌ندی لاو سالح سولیقانی

ناماده‌کردنس که‌ریم قه‌لارزه‌ی

سالح سولیقانی له ناو بنه‌ماله‌یه‌کی هونه‌ردوست و کورد په‌روه‌ری شاری راخو چاوی به‌زین کردووه‌ته‌وه. له سه‌ره‌تای منانی‌یه‌وه حه‌زی له گورانی گوتون بووه و له قوتا خانه‌ی سه‌ره‌تای‌یه‌وه له ناو هاو پوله‌کانیدا گورانی چریوه، تا واي لیهاتووه باوهر به‌خو بینی و به شیوه‌ی راسته‌وحو پی بینیه مه‌یدانی هونه‌ری گورانی چرینه‌وه. ناوبراو له سه‌ره‌تای ئەم مانگه‌دا به‌شداری پیشبرکی لاسایی کردن‌هوهی گورانی‌بیزه ناوداره‌کانی کرد و به پله‌ی یه‌کەم گەیشت. بو ئەوهی خوینه‌رانی به‌ربانک شاره‌زای خەباتى هونه‌ری هونه‌رمه‌ند سالح بن، ئەو دیمانه‌یه‌مان له‌گه‌ل پیکه‌یناوه.

و : له زوربەی شاره‌کانی سویددا ئەو پیشبرکی لاسایی کردن‌هوهی گورانی‌بیزه ناوداره‌کان هەیه، منیش مارکۆلیقۇم ھەلبىزارد، كە زقدم حەز له دەنگىھەتى. وەك دەزانن له ھەموو سویددا، پینچ كەس بۇئەم پیشبرکى يە پالىورامەوه بۇ فيتالى گورەری سالى ۲۰۰۰ سوید، كە لە ۱۰ ئى دىيىتىمپەردا دەبىسترى.

پ : ئاوتت چىھەنەم لە خەباتى هونه‌رمەتى؟

و : به ئاواتم لە كارى هونه‌ریدا، بتوانم خزمەت به هونه‌ری گەلەکەم بىكم. ئىمەش ھیواى سەركەوتت بۇ دەخوازىن و ھیوادارىن سەركەوتن بەدەست بىنى و له خزمەتى گەل و نىشتمانه‌کەتدا بىت.

پ : تەمەنت چەندە و چەند ساله له سويد دەزىي؟
و : پىنج ساله بوم، له‌گه‌ل بنه‌ماله‌کەم ھاتوومەت سويد و ئىستا ۱۹ سالم.

پ : له كۆيى سويد دەزىي؟
و : له شارى كارلس‌تاد.
پ : له پۇلى چەندى؟
و : ئەمسال ئامادەبىيم تەواو كردووه؟
پ : له كەيەوه دەستت به كارى هونه‌رېي و چېنى گورانى كردووه و له چ گروپىكىدا گورانى دەلىت؟
و : دوو ساله و خۇم گروپىكىم ھەي بە ناوى (Sweetlife)
پ : گەن گورانىت بۇ دەنسىت و به چ زمانىك گورانى دەلىت؟

و : زوربەی گورانىيەكان، نووسىن و ئاوازى خۇمن و بە زمانى سويدى و ئىنگلەيزى گورانى دەلىم.
پ : بىرت ئەم دەنگىھەتەوه، كە بەرھەمەكانت بالا بىكەيتەوه؟

و : بەلنى بەشىك لە بەرھەمەكانت، له سەر سىدى تومار كراون و بەم زوانە دەكەونە بازارەوه.
پ : ئۆپىر لە كۆيى گورانى دەلىت؟
و : له زوربەی شاره‌کانى سويد گورانىم گوتووه. لە مانگى ئۆكتوبەرى ئەمسالدا لە كەنالى سىنى تەلەقزىقىنى سويد بۇ پرۆگرامى (Baren) بانگەيىشت كرابووم، كە گورانى بلىم، كە پىر لە نىو كاڭىز خۇم و گروپەكەم گورانىمان گوت.

پ : بىستمان لەم مانگه‌دا به‌شدارىي پرۆگرامى پىشبرکىي لاسايى كردن‌هوهى گورانى بىزىزه ناوداره‌كانت (Sikta mot stjänorna) دەرۋووه. دەكىرى ھەندىيە دەربارەي ئەم دەنسىت بۇ خوينەرانى بەربانگ بىلۈپى؟

رونکردنەوەیەک بۆ لەوان

خوتوو خوشتاو

رۆژیک نېبىت كە هەممۇسى لە دەست بچى ، بەلام زانستەرگىز تەھاو نابى و بە پىنچەوانەشەوە ، رۆژ بە رۆژ گەشە دەكەت ، تەنیا رۆژیک نېبىت كە گەشە كەردىن و زۇر كەردىنى لاي ئەو مەرفقە رادەگىرىت ، ئەۋىش بۇذى نەمانى ئەو مەرفقەيە . ئەۋاساش ئەگەر زانستەكە نوسراپىتەوە ، ئەوا ئېبىتە بناغەيەك و سەرچاوهىيەك بۇ بىيانىنى زانستى جىاجىبا و بەردەوام دەبىت و پەرەئىستىنى . ھەر زانستە كە مەرفق دەگەيەننەتىر ئىيەن ئەپەنلىكى پاڭ و پې لە كامەرانىي و زانست چرايە و هەممۇ كاتىك دەرەپىشت و پىنگاي ئایندهى نەوهەكانمان روناڭ دەكتەوە . جا تکايە لەبەر خاتى كوردىستان و لەبەر خاتى خۇتىنى ئالى شەھىدان ، داوا لە هەممۇ گەنجانى كورد دەكەم كە كەيف و سەفای ئەوروپىا كاريان تىنەكا و پىنگاي پىشىكە وتىنیان لى بىز نەكا . با زانست يەكەم مەبەستىان بىت و دواي ئەوهش ئىينچ كەيف و سەفابارودۇخ و ترازييەيى نەتكەتان لەبىر بىن . بابىن بە ئاواتى دوارقۇنى كوردىستان ، با كوردىستان لەسەر دەستى ئىوهدا پىشىكەويىت ، با بىرۇبۇقچۇنى تەنگتان نەبىت و وشەي كورد و كوردىستان سوپىندى سەرەكىيتان بىت ، با خۇتان دور بخەنەوە لەو شتەنەي كە ئىستالە ئارا دايە لە ناو كۆمەلگاي ئەوروپىادا ، كە ئەبىتە هۇي لاۋازىي و لە دەستچۇنى كەسايەتى . با ئەوهش بىزانن كە ھەرگەنچەكان دەتوانن شىرى سەركەوتى بۇھىشىن .

و بىنەمالە و نەتەوە و ولاتەكەي و كوردىستان چاوى تىئەبرى و ئاوات و ئومىنلى لەسەر دادەنلى ، چونكە پىرسەي دىمۆكراٰتىزە كەردىن و ئاوهەدانكەردىنەوە و پىشەكەوتى كوردىستان ساوايە و زۇر پىيوىستى بە دەستى رۆشنېير و كارگىر ھەيە بۇ بەپىوهچۇنى ئەم پىرسە پېرۇزە .

بەلام ئەگەر خوانەكە لاوەكانمان پىنگاي ئەوروپىا دووهەميان گىرتەبەر ، بە خۇيان و جانتاي ملىانەوە ، ئەوه بىگومان توشى گىروگىرفت و دەرىسىرەبى جۇراوجۇر ئەبن و لە ناوايدا دەتۈنەوە و دەخنەكىن و سەرەريان لى دەرنەچى و لە دوايىدا خۇيان لى بىز دەبىت و هېيج بە هېيج ناكەن و ئەبىنە مەرفقىتىكى ماندۇو ، مىشىكىكى ئالقۇز و پې لە نەخۇشىي دەرۇنىي و هەستى نەتەوايەتى و مەرفقايەتى و كەسايەتى خۇيان لە دەست دەدەن و بە يەكجارىي دەبن . چونكە ئەوهى هېچى بىن نەبىت كە بىدا بە ئەوروپىا ناتوانى هېچىش لە ئەوروپىا وەربىگى . واتە ئەگەر مەرفق خۆى بە زانياپىي پەرەرەنەكىرىدىت ، ناتوانىت لە ئائىنەدا كارىنلىكى وەها بىكەت ، كە لە ۋىر سايە كارەكەيدا بەن . چەسەتىنەن و سەرېلىن بىت . تەنیا ئەوه دەبىتە چارەنوسى كە بە پارەيەكى كەم ، كارى قورسى چىشتاخانەكان بىكەت و لە ئاكامدا ماسولكەكانى لەشى ماندۇو دەبن و بىزار دەبىن و ئىنچا شەرىپى تالى پەشىمانىي ئەنۋەشىت بۇ بۇقۇنى رابۇردوو .

لەوانى ئىنمە پىيوىستە ئەوه بىزانن كە پارە وەك چەللىكى دەست وايە ، مەرفق ھەرچەند پارە كۆبکاتەوە ،

ھەندران بىكەت ، ئەبى پىشەتر ئامانجىكى ھەبى و بىزاننى مەبەستى چىيە لە كەچ كەردى ؟ ھەر لەويىك كە پىنگاي ھەندران دەگەرىتەبەر ، بە يەك جانتاي بچەللىكە سەرشانى و چەند دراوبىكى (پارە) كەمەوە ، بەلام ئەم شتەنە ھەرمۇسى بىن نەخەن تەنیا چەند پىپەيلەكە يەكە ، كە پىتى بىگاتە ئەو شۇينە كە مەبەستىتى . بەلام گىرنگ ئەوهى كە چەند زانىيارىيەكى ھەيە لەناو جانتاي مىشىكى دا ، كە گەيىشە شۇينى مەبەستى بەكارى بىتىن و بقى بېتىتە ھاندر و يارماھىتىدەرى سەرمایەتى لەبن نەھاتوو بۇ دامەزراتدىنى زانىتكى نۇمى و ھەولدان بۇ جىبەجىكىرىنى ئامانجەكانى .

ئەگەر ئەم گەنچە گەيىشە ھەر لەتەكى ئەوروپى ، ئابىن ئەو راستىيە بىزاننى كە ئەوروپىا دوو جۆرە ئەوروپىا پىشەوتىن و زانست و تەكۈنلۈزۈيەتلىنى و ئەوروپىا دواكەوتۇرى بىن پەوشىت و بىن مەبەستى مەرفقايەتى و پې لە گىروگىفتى كۆمەلايەتى و جۆرەنە شتى ترسناك و سامانىك . لەم پوانگەيەوە ، ئەگەر لاوەكانمان پىنگاي ئەوروپىا يەكەميان گىرت و چۈونە ناو ئەوروپىا زانست ، ئەوه ئەزانن چۈن پلان دابىنن و چى بىكەن و لە كۆئى دەست پىتىكەن و بەھۆى ئەو زانستە كە لەگەل خۇيان ھىنَاۋىيانە ، خۇيان پەرەرە بىكەن و زانستىي جۇراوجۇر لە سەرەي بىيات بىنن .. ئەوكاتە دەرەكەوى كە ئەم گەنچە بۇ خۇيىدىن كوردىستانى بەجى ھېشىتىوو ، بىنگومان ئەبىتە مەرفقىتىكى پېپاواھى بەخۇ و سەرېلىن ، ھەرەنە ئەبىتە مايەتى شانازىي و سەرېلىنىي بۇخۇ

کارهساتی سینه‌ماهی ئامود

دەخربىننەتە ناو ھۆلى سینه‌ما و ۱۲ مئال لە سوتان پزگار دەكەت، بەلام سەرئەنجام بۇخى لە گرى ئاگردا دەسوتنى و دەبىتە خەلوس.

خەلکى شارى ئامود داواي لىكۈلىنەوەي ئەو كارهساتە دەكەن، بەلام حۆكمەتى سوريا ئىزىنى لىكۈلىنەوە نادات، لە ئاكامدا بە شىوهى پەسمى ناگوترى چقۇن و بە ج شىتىوهىك سینه‌ماي ئامود ئاگرى كرت و لە شارىكى چواردە هەزار كەسىي دا، ۲۸۲ مئالى كورد لە گرى ئاگردا بۇونە خەلوس.

فيدراسىيۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە سويد لە سەر بىريارى كۆنگرەي ۱۹۰۰ءەمینى خىرى، رۆزى ۱۱/۱۸ ۲۰۰۰ يادى شەھيدانى سینه‌ماي شارى ئامودى كردەوە. ئەم ھەنگاوهى فيدراسىيۇن، يەكەم يادكىرىنەوەي كارهساتى سینه‌ماي ئامود بۇو، كە لە ماوهى چل سالى پابردوودا بە ئاشكرا بەرىۋە چوو.

بۇ سینه‌ما، بەرلە دەست پىتكىرىنى فيلم، مدیرى ناحيە لەگەل فەرمابنىيەنىكى شارەوانى ئامود خۇ دەگەيەننەتە سینه‌ما و مئالەكىي دەگەپىننەتە مال. ماوهىكى كورت، دواي دەرچۈونى مئالى مدیرى ناحيە، چراي ھۆلى سینه‌ما دەكۈزۈتە و فيلمى جەريمەي گوناحكاران دەكەپىتە سەرپەردى سینه‌ماي شارى ئامود. كاتى پىشاندانى فيلمەكە، سینه‌ما ئاگر دەگرى. زمارەكە خۇييان پزگار دەكەن. پۇلىيسى سوريا گەمارقى سینه‌ماكە دەدات و بەو بىيانووه، كە خەلک زيان نەبىين، ئىزىنى چۈن بۇ ناو ھۆلى سینه‌ما، بۇ پزگاركردىنى مئالەكانيان پى نادەن.

گر و بلېسى ئاگر بەرلە دەبىتە و دوکەلى پەش لە ھۆلى سینه‌ما و بال دەكىشىتە دەر، لەكانتەدا كە ھاور و نالەي خەلک بەرهە ئاسمان دەچى، كەلە پىساۋىكى ناسراو بەناوى (محەممەدى سەعید ئاغا) سەر بە عەشىرەتى (دەقورى)، پىزى پۇلىيسە عەرەبەكانى سوريا دەشكىتى و خۇى

ئامود لە سى كىلۆمېتىرى باكورى شارى قامىشلو و يەك كىلۆمېتىرى سىنورى دەستكىرى سۈریا لەگەل تۈركىيا و رۆزئاواي شارى ماردين ھەلکەوتتۇوه. ژمارەدى دانىشتوانى ئەو شارە لە سالى ۱۹۶۰دا چواردە هەزار كەس و ئەمرىق نزىك بە سى هەزار كەسە. لەوانە پىر لە ۹۸٪ كوردن و ئەوانى ترىش خەچھەلگەر.

سالى ۱۹۶۰، خەلکى شارى ئامود بۇ يارمەتىي كردىن بە شۇرۇشى جەزاير پارە كۆ دەكەنەوە. لە دواپۇزىكەنەوە، ھەنگاوهىياندا، پىشىنەياريان پىنەتكەرى، كە بۇ ئەوەي پارەيەكى زىاتر كۆ بىرىتە و، فيلمىك بە مەنالانى قوتابخانە پىشان بىدەن و پارەدى داهاتى فيلمەكەش لەگەل پارە كۆكراوەكە رەوانەيى جەزاير بىكەن. خەلکى شار بەم مەبەستە مەنالەكانيان بۇ چۈن بۇ سینه‌ما و تەماشى ئۇ فيلمە هاندەدەن، كە رەنگە بە ھەلکەوت ناوى فيلمەكە (جەريمەي گوناحكاران) بۇوه.

۴۲ قوتابى تەمەن لە نىتوان ۸ ھەتا

۱۲ سال، رۆزى ۱۳/۱۱/۱۹۶۰ دەجن

ھەزاد

ھەزاد ...

ھەزاد ...

ھەچىم ھەيە،

ھەمۇرى ھەزاد...

بە پارچەيەك پەرقى سادە،

كە ھەلبىرى و بشىنىتەوە

لە سەر بىستىك زھويى ئازاد !

ئەم شىعرە و كۆمەلىيکى تر لە شىعرەكانى مامۆستا عەبدوللەپەشىو لە (Brooske چاندن) بەرھەمى نويى ناوبر اوادا بخويننەوە.

ئەو پیاوە گەنجە، زور دلوقانە و
حەزىشمان لە يەكترييە و ھاكا
زەماوهندمان كرد. ئەگەرجى هيستا
رۇزى زەماوهندمان دىيارى نەكىدوو،
بەلام بىن گومان پېش ئەودى سكم بە
تەواوى بلند بېيتەوە، شايى دەكەين.

دايە و بابە: سكم ھەيە. دەزانم
چەند تامەززقى ئەون كە بىنە
دایەگەورە و بابەگەورە. دلىنيام زور بە
گەرمى بىشوازى لە مەنالەكەم دەكەن و
ھەمان ئەو خۆشەويىتىيە بە مننان
بەخشىيە، بەوشى دەبەخشن.

دەزانن بوجى هيستا زەماوهندمان
نەكىدوو، ئاخىر دۆسٹەكەم نەخۆشە و
منىشى توشۇش كىدوو، دەزانم ئىتوھىش
باوهشى پر ئەوين بق دۆسٹەكەم
دەكەنلە، ئەگەرجى ھىچ خۇيندىكى
تەواو نەكىدوو و بىكارىشە، ئاخىر زور
دلوقانە، وەلى لە ژيانىدا كەمن بىتەخت
بۇوه.

دواي ئەوهى كە ھەرچى رۇوي دابۇو،
ھەموويم بق گىرمانەوە، دەمەوىي بلىتەن
ئاگىر لە خانووهكەم بەربووه، نە
ژانھەرم ھەيە، نە چاوم زيانى
پىنگەيشتۇو، نە لە نەخۆشخانە
كەتۈرۈم، نە سكم ھەيە، نە توشى ھىچ
درەنى بۈرمى و نە دۆستىيىش ھەيە، بەلام
راستىيەكى لە ماتماتىك و ئىكۈنۈمىدا
دەرنەچۈرمۇم.

سەرجاوه:

Varför växer gräset? Klas
Hallberg & Magnus Kull,
Brain Books 1997 Falun.

* لۇمە، سەرەزەنلىشت.
** بە سويدى: fyrl، بە ئىنگلizi:
lighthouse زەريا.

وەرناڭرى، بەلام ئىشەكەي پى ناخوش
نابىن. رەۋىتكىيان بەرپۇھەر بېيار دەدا،
ئەوى نەخۇيندەوار بىن، لە كار
دەركىرى. دەرگاوانىش چونكە
نەخۇيندەوار دەبىن، ئىشەكەي لە كىس
دەچى.

كابرا بۇ ئەوھى پىتى بىزى، لە
گەرچەكەي باوكىدا دەكەويىتە مۇدان
لە ئاسىن دروست كىردىن. رەۋان دىن و
دەجن كارگەيەكى مۇدان دروستكىردىن
دەكتەوە، نەخىر كارگەيەكى قەنەفە
دروستكىرنىش دەكتاتوھ، دواي پازدە
سال، بىست كەرتىكار ئىشى بق دەكەن،
بەلام هيستا ھەر نەخۇيندەوار دەبىن.

رەۋىتكىيان ژەتىريارەكەي ھەست
دەكا وھستاي نەخۇيندەوارە، بەو پەرى
سەرسوورمانەوە لىيى دەپرسىن:
- بە راست ئەوھە نەخۇيندەوارى!
- بەللىن.

- تۇ بە نەخۇيندەوارى، ئاوا چاڭ
پىشەكەتتۈپىت، بىرەت لەو نەكىرۇتەوە
ئەگەر خۇيندەوارىت ھەبوايە، ئىستا
چى دەببۇ؟
- با، بىرەم لى كرۇتەوە، ئىستا
دەرگاوان دەببۇم.

دايە و بابە خۆشەويىت

چونكە لە زانكۇم، بىمبەخشن،
وھختى ئەوھەم نىيە زوو زوو زەنگان بق
لى بىدم، بەلام وا باسى ژيانى ئەم
دوايىھى خۇمتان بق دەكەم،
ئەو ژانھەرم كە گىرتۇومە، ھى
ئەوھە كە خانووهكەم سووتا، لە
پەنچەرەكەوھ خۆم فېرىدىا يە دەرەوە، ھەر
دۇو ھەفتە لە نەخۆشخانە كەوتىم، شوکر
وا ھىدى ھىدى تواناي بىنین پەيدا
دەكەمەوھ،

كە خانووهكەم ئاگىرى تى بەربووه،
بەختم ھەببۇ، پىياوېكى گەنج ئاگاىلىنى
بۇو، ھەر ئەوھىش زەنگى بق ئەمبولانس
لى دا و بق نەخۆشخانەيش لەگەلمدا
ھات و دواترىش چەند جارى سەردىنى
كىردىم، چونكە خانووهكەم بە تەواوى
سووتا، ئىستا لە خانووهكەي ئەودا
دەزىيم، نازانم ئەم خانوو خانووه لە
چىيە! خانووهكەي پەنایەكە لە
ژىرخانىكدا، بەلام بەم يان بەو شىۋە،
ژىتىيەكى خۆشە.

فەرمانەكىانم بن. دە پلە بە لاي
خۇرەه لاتدا دايشكىتىنە!

دېسان ھىتنىدە نابا، ئەم وەلامەي پى
دەگات:

- من زەريياوانىيەكى ورىيام، ئىشى
خەقىم چاڭ دەزانم، پىرەھەي
كەشتىيەكەت دە پلە بە لاي خۇرئاوادا
بىگورە!

كەپتن سوور ھەلدەگەپى و ئاگر لە
چاوى دەبارى. ئەم جارەيان ئەم
نامەيەي بق دەنلىرى:

- من پىتم گۇتى روو بکە خۇرەه لات.
لەن لە كەشتىيەكى جەنگىدام.

لە وەلامى ئەم ھەرەشىيەدا ئەم
نامەيەي پى دەگات:

- منىش پىت دەلىم پىرەھەي
كەشتىيەكەت بەرەو خۇرئاوا بىگورە! من

فرىادەس

ئىوارە بۇو، چۈلەكەيەك كە سەرما
زۇرى بق ھىتىنابۇو، خەقى دا بە
شۇوشەي پەنچەرەيەكدا و بەربووهە.
سەرما بە جۇرى كارى تى كەردىبۇو، لە
پەلوبىنى خىستىبۇو، نە تواناي فېرىن، نە
ھېزى ھەلسانەوەي مابۇو.

ھىتنىدە نېرىد مانگايكەت، لە
ئاىستى چۈلەكەكە وھستا و تەپى
شىاکەي پىتىدا كرد. شىاکەي گەرمۇگۈر
كارىنىكى كىرد، دواي تاوى، كەوتە
جەرييەجەرييۇ، ئەگەرجى ھەيتوانى لە
شىاکەكە بىتە دەرەوە.

پەشىلەيەك بەرەو شەۋىنى
جەرييەجەرييەكە هات. چۈلەكەكەي بىنى
وھەستى كىرد كە ناتوانى خۇى لە
شىاکەكە دەرىياز بىكەت و بېرىن. سووک
و بارىك لە شىاکەكەي دەرىھىتىنابۇ
خواردى.

لە بىرەت نەچىن، ئەوى كە دەتخاتە
ناو پىيساپىيەوە، مەرج نىيە دوزەنت بىن،
ئەوپىشى لە ناو پىيساپىي دەرتەھىتىنابۇ
مەرج نىيە دۆستت بىن.

دەرگاوان

پىياوېكى گەنج دەرگاوانى كارگەيەك
دەبىن، ئەگەرجى كەرىيەكى باش

له روانگه‌ی جیاوازاوه

وهرگیرانی له سویلیمه‌وه

حەممەسەعید حەسەن

مندال که هان بدرى، بپروا به خۆى
پەيدا دەكى.
مندال که به دلنیاپى بژى، متمانەي
بە خۆى دەبىن.
مندال کە ھەستى كرد
خۇشىياندەۋى، ھەممو دنىيائى
خۇشىدەۋى.

پىلاو

رۇزىكىيان کە گاندى سوارى
شەمەندەفر دەبىن، تاڭىن له كەوشەكانى
لىن دەكەۋىتە خوارەوه و قىتارەكەيش
يەكسەر دەكەۋىتە جوولە. ئەويش خىرا
تاڭە پىلاوه‌کەي ترىشى فېرى دەداتە
خوارەوه.
هاورىكەي بە سەرسامىيەوه لىنى
دەپرسىن:
ئەوه بۆچى وات كرد?
- تاڭىن پىلاو ھىچ كەلکىنى بق من
نەدەببۇ، بەلام ئەوى جىوتى كەوش
بدۇزىتەوه، سوودى لى دەبىننى.

زەريابان

شەۋىتكە زەريايەكدا كاپتنىك
پۈوناكىيەكى دوور دەبىننى، خىرا بە
مۇرس ئەم پەيامەي لە شىيەھى فەرماندا
بۇ دەنيرى:
- پېرھوئى كەشتىيەكەت دە پلە بە
لای خۇرەھەلاتدا بىگەرە!
يەكسەر لە شىيەھى فەرماندا ئەم
وەلامەي پى دەگات:
- پېرھوئى كەشتىيەكەت دە پلە بە
لای خۇرئاوادا بىگەرە!
كاپتنەكە تۇورە دەبىن و ئەمچارەيان
ئەم بروسكىنامەيەي بۇ دەنيرى:
- من كاپتنىكى گۇرە و ناسراوم، و
پاھاتۇوم خەلکى گۇتىرايەللى

ھەر كامتان شتىكى واى پى بىكى، ئەم
ژۇرەھى بە تۇواوى پى پىركاتەوه، ئەو
دەبىتە خاوهنى مال و سامان،
ئۇوارە درەنگانى كورە گەورەكەي بە
دووفەرەد «كا» وە هاتەوه و دەستى كرد
بە پەزىپلاؤكەردنەوهى كاڭە بە
ژۇرەكەدا. پاش تىزى كاڭە نىشتەوه
سەر ئەرزى ژۇرەكە و زۆر لەوە كەمتر
بۇوە بەشى پىركەنەوهى ژۇرەكە بىكا.

ئىنجا كورە ناوهنجىيەكەي بە دوو
تۇورەكە لۆكەوه گەپايه‌وه و كەوتە لۆكە
فېرىدان بەم لاو ئەو لای ژۇرەكەدا.
زۇرى نەبرد لۆكە نىشتەوه و ژۇرە
پىنەكىرد.

دواجار كورە چۈوكەكەي هاتەوه،
چراي ژۇرەكەي كۈۋاندەوه و مۇمىك و
شقارتىيەكى لە گىرفانى دەرەتىنا. ھەر
كە مۇمىكەي داگىررساند، ھەممو
ژۇرەكە پې بۇو لە ۋۇنماكى.

مندال

مندال کە سەرگۈنە* بىكى، فيرى
قسەي پەق دەبىن.

مندال کە لىنى بدرى، فيرى شەر
دەبىن.

مندال کە فيلى لى بىكى، فيرى
ساختە دەبىن.

مندال کە سووك سەرنجى بدرى،
شەرمن دەرددەچى.

مندال کە گالتەپى بىكى، ناخى
تازارى پى دەگا.

مندال کە بە نەرمى ھەلسۈكەوتى
لەگەل بىكى، فيرى ئارامگىرن دەبىن.

مندال کە دۆستانە مامەلەپى لەگەل
بىكى، فيرى دلۇقانى دەبىن.

مندال کە ستايىش بىكى، فيرى
پىزىگەتن دەبىن.

ماسيگىرىكى قايل

ماسيگىرىكى كە ئىشى ئەو رقزەى
تەواو كىرىبو، لە ناوا بەلەمەكەيدا كە لە
كەنارى زەرياكە رايگەرتىبو، دانىشتبۇو.
پىباونىكى دەولەمەند كە راوجىبىكەي
بىنى وا بى ئىش و كار لىتى دانىشتووه
و سەرنجى خۇرئاوابۇون دەدا، لىتى
پرسى:

- ئەوه بۆچى ماسى دىكە راوا
ناكە؟

- بەشى ئەمېرۇم گەرتۇوه، ئىستايش
وا ھېم دانىشتووم و چىز و خۇشى لە
دېمەنى خۇرئىشىن دەبىن.

- ھېشتا زووه، باشتىر نىيە ھەندى
ماسى ترىش بىگرى؟

- چى لەو ھەندەي تر بىكەم؟
- بىفرۇشە و بە پارەكەي ماتقىرى بق
بەلەمەكەت بىكە و دوورتر بەرەو
قووللىي زەرييا بىرق و ماسىيەكى زۇر
بىگە، ئەوسا دەتوانى تۈرىنىكى نايلىقنىش
بىكى و ھېننە ماسى بىگرى، تا تونانى
كىرىنى بەلەمەتىكى ترىشىت دەبىن، دواتر
ھېننە ماسى راوا دەكەي، دەبىتە
خاوهنى كەشتىيە راوه ماسى و
سامانىيە زۇرىش.

- ئەدى دواي ھەم و ئەوانە چى
بىكەم؟

- ئەوسا دەتوانى بە دلنیاپىيەوه لىنى
داينىشى و خۇشى لە ژيان بىبىنى.

- ئەدى ئەوه نىيە حالتى حازز و
دەكەم!

پۇوناڭى

پىباونىكى زەنگىن لە سەرەمەرگدا
ھەر سى كورەكەي بانگ دەكَا و پىتىيان

دەلىن:

- فەرمۇن ئەوه يەكى بىست كىرقىن،

شیوه‌هیک یارمـهـتی دهـرـیـ بنـ لـهـ
بهـرـدـهـوـامـ بـوـونـیـ نـهـوـ سـیـاسـهـتـهـداـ.ـ دـیـارـهـ
نـهـ بـهـشـیـوهـ تـهـسـلـیـمـ بـوـونـ وـ دـهـستـ
لـهـسـهـرـ دـهـستـ دـانـانـ،ـ بـهـ لـکـوـ بـهـ نـاسـینـیـ
هـسـتـیـ دـهـرـونـیـ وـ مـرـقـفـ دـوـسـتـانـهـیـ
گـلهـکـهـمـانـ وـ ثـزـمـوـونـ وـهـرـگـرـتـنـ لـهـ
خـبـاتـ وـ بـزـافـیـ پـزـگـارـخـواـزـانـهـیـ دـوـورـ
وـ درـبـیـزـ وـ هـلـسـهـنـگـانـدـنـیـ هـلـوـمـهـ رـجـیـ
دـاسـهـپـاـوـ بـهـسـهـرـ نـهـتـهـوـهـکـهـمـانـداـ،ـ بـهـوـ
ئـاـکـامـهـ گـهـیـشـتـوـونـ،ـ کـهـ

کیشه‌که مان به رینگای سیاسی و
دیموکراتیزه کردنی نه و لاتانه و
نه نجامی بیفرم چاره‌ساز
بکه‌ن. رتبه‌ران و هیزه سیاسیه
کوردیه کان بقوه و مه‌بسته تا
ئیس تاده‌یان پرقدره و
پیش‌نیازیان ئاراسته کردوه،
به‌لام دوزمن وه‌لامی یه‌ک له و
پرخوانه‌ی نه‌داونه‌تله و هیچ
گۆرانیکیشی له سیاسته‌تی
چه‌وسینه‌رانه خویدا پینک
نه‌هیناوه. لبه‌رئوه، همه‌مزوو

لایهک دهبن ئەو راستییه قبول بکەن، كە ئەگەر دوژمنە داگىرکەرهكان بئۆيان بلۇي، گەللى ئىئىمە ناھىئىن و پەگەزمان كۈپىر دەكەنەوه، ئەگەرنا وازيان لە چەسەندىنەوەي گەللى كورد و پىران كەرىنى شار و گۈندەكانى دەھىتىن و پېرۋەزىيەكىيان بۇ ژيانى ھاوېبەش لەگەل گەللى كورد ئاراستە دەكىر، ودك ئەو پېرۋانەي كە كومارى ئىسلامى ئىران بۇ سەربەخقۇيى گەللى فەلهستىن، فيدراسىيۇنى بۇسىنى و گفتۇگۇنى شارستانىيەتچىياوازەكان لە دىنیادا تىشىنماز، دەكتات.

تو پلیتی ریتبه رانی کو ماری نیسلامی
به راست خوازیاری به دهست هینانی
ما فی گله لی فله ستین بن؟ یا بق شلوی
کردنی باری سیاسی پژوهه لاتی
ناوهر است و حشادانی
گیروگرفته کانیان له نیتو هم و مرثی
سیاست دا، ناز او و ده گیتین؟ نه گهر
راست ده کهن، کورد له پله
نه توهیه کی خاوهن شارستانیه تی
کونی جیهان له پال دهستیانه، باشتره
گفت و گفی له گهله بکهن و له
چه ساندهوهی خو بیاریزند و چیتر بق
یه کیهه تی بیتران زورنا لئی نه دهن و نه بن
به دم راستی گهلانی تر.

پژیمه کونه په رهسته داگیرکه رهکانی
کوردستان بو پاراستنی ئەو یەکییه تیه
له دوو سیاسەت و تاکتیکی جیاواز
کەلک وەردەگرەن. یەکەمیان تواندەوەی
زمان، کولتوور، ئایین، ھەستى
نەتەوايەتى و بنەبەر كەرنى رەگەزى
کوردە، كە بە درێزایي سەدەي بیستەم
له ھەموو ھەریمەكانی كوردستاندا
بەريتە چووه، وەك ياساخ كەرنى زمان

ئەگەر گەلی کورد خاوهن دەولەتى خۆى
 بىن و لە ئىران، عىراق، توركىيا و سورىيا جىبا
 بىتەوه، خۆى بۇ بهرىيە ناجىقى و تۈوشى
 كارەسات دەبىن، لەبەر ئەوه دەبىن بۇ
 مانەوهى و پزگارىيۇنى لە مەرگ، هەولى
 بىدات لەزىز چەتر و ئالاي ئەواندا
 بەمېئىنەوه !!

و کولتور، دبه رکردنی جل و به رگی
کوردی، یاساخ کردنی خویندن و
پهروزه بیون به زمانی زگماکی، به
کوچه رناسینی کورد له ولاطی خویدا و
بیتبهش کردنیان له نیمکاناتی یاسابی،
رآگ واستنی به زقره ملی له
کوردستانه و بق ناوچه فارس، تورک و
عاراب نشینه کان و نیشته چنی کردنی
که سانی غهیره کورد له کوردستان،
ویران کردنی شار و گونده کانی
کوردستان و ئەنفال کردنی به کومه ملی
خەلکی شار و گونده کانی کوردستان،
ھەتا دەگاتە یاساخ کردنی ناوی
کوردی، بق منالانی، کورد و هند.

سیاست و تاکتیکی دووهه میان
هه لوهه اندنی فرمیسکی تیمساحه بز
گله کورد، به مبهه ستنی فریودانی، بهو
بیانوویه، که ئەگەر گله کورد خاوهن
دهوله تى خقى بىن و له نئران، عیراق،
توركيا و سوريا جىا بىتهوه، خقى بز
بەرىيە ناچىن و تۈوشى كارھسات دەبىن،
لەبەر ئەوه دەبىن بۆ مسانەوهى و
پىزگار بۇونى لە مەرك، هەولۇ بىدات لە ئىزىز
چەتر و ئالاي ئەواندا بەمېننەوه!!
هەردۇو سیاست و كىرددەھى
دۇزمۇن واى لە ھېزە سیاسىيە
كۈردىيەكان كىردو، کە ئەوانىش بە

بیرکردنەوەیە، بە پوونى لە ئەورۇپا دا
دەبىنیدىرى. نەروچقەنەد لەگەل
سۈيد خاوهنى يەك كولتۇرە و تا
رادىھىكى زۇر خەلکى ھەردۇو و لات بە
يەك زمان دەدۇپىن، بە لام لەسەر ويسىتى
دانىشتوانى، لە سۈيد جىابۇوهتەوە و
ئەم رەز خەلکى ئەو دۇو و لاتە بە دۇو
ياساى لىنك جىاوازەوە، وەك بىرا پىنكەوە
دەزىن. سىنورە كاپىيان بۇ ھاوا لەتىان
كراوهىيە و بە پىز گېرتىن لە
دەسىلەتى يەكتىر، يەكىيەتىي
نەتەوەي خۇيان پاراستوھ.
ولاتانى ترى ئەرۇپياش ھەر
بەم جۇفرە، سىنورىيان بۇ
يەكتىر كراوهىيە و خاوهن
ژيانى تىتكەلاؤ و ھاوبەشىن و
بەبىن گىرۇگىرفت و بەپىنى
ياساى پەسەند كراويان لە
ولاتى يەكتىدا كار دەكەن و
لەھۆ ئىمكاناھە كەلک
وەرددەگىن، كە دەھولەتە كان
بۇ دانىش توانىيان
پىشكەتىناوە.

هه ممو لایه ک ده زان، که کورد یه
نه ته وهی و کور دستانیش یه ک خاک و
ولاته. زمان و کولتورو و ره گه زنی
نه توایه تی له گه ل فارس، تورک،
غارابان جیاوازه. نزیکایه تی زمان و
فرهنه نگی گه لی کورد له گه ل فارسان به
راده ه نزیکایه تی زمان و کولتوروی
سوییدی و نه رویجیه کان نیه. نه گهر
زمان و فرهنه نگه که هندیک له
فارسان نزیکه، هقیکه که ده گه ریته وه
س سر تیکه لاوی کوئنی نه و دوو نه ته وهی
له گه ل یه کتر و زیر دسته بونی گه لی
کورد به فارسانه وه له چهند سه دهی
را بردوودا.

کوتایی هاتنی شهربی ساردن
نیوان نئوروبیا ری برقزهه لات و رفقنیادا،
هلهلی بق نهتهوه کولونیه کان ره خساند،
که بهشینکیان دهولته تی نهتهوه بی خویان
پیک بینن، نهودی له نواهد دا بینبهش
ماوهتهوه گلهلی چل ملیونی کورده، که
هیشتا پاراستنی (تھاوویه تی عه رزی)
ئیران، عیراق، تورکیا و سوریا
بهمه ردا ببووهته مال و هردوو لایه نی
کولونی و کولونیالیست له کیشے
پاراستنی یه کیهه تی نه و لاتانه
برگاریان نه بووه.

یه کیه‌تی نئران

حامد گمهه‌ری

کن دهتوانی نکولی له راستییه بکات که ئینگلیزه‌کان باشوری کوردستانیان به‌زور به دهله‌تی تازه دامه‌زراوی عیراقوه گرندا.

روو به روو بوونوه‌ی گله‌ی نیمه له‌گله‌لئه راستییه له هه‌موو هریمه‌کانی کوردستاندا و پیشکه‌وتون و به‌ره‌پیش‌وه‌و چوونی جیهان له بواره‌کانی زانست و ته‌کنیک و پیتاویستییه‌کانی رقزانه‌ی دانیشتونی به‌یه‌کتر، ئه‌وه‌ی به‌گله‌ی نیمه سه‌ملاندوه، که ههول بذات یه‌کیه‌تی خوی له‌گله‌لنه‌وه خاونه فرهنگ و کولتوره جیاوازه‌کان بپاریزی، به‌لام نه‌ک پاراستنی یه‌کیه‌تی خاک و ولات له‌گله‌دهله‌ته داگیرکه‌ره‌کانی کوردستان، که ته‌نانه‌ت باس لیکردنی شی، دیاردیه‌کی سه‌رسوره‌تینه‌ره له بازاری سیاستی مه‌مرقی جیهانیدا.

ئه‌گهر نیمه چاو به دنیادا بگیرین، ده‌بینین دنیا ئه‌مرق به مه‌زنایه‌تی کون نه‌ماوه، به‌هقی ته‌کنیکی پیشکه‌توو، و‌ک گوندیکی مه‌زنی لیهاتووه، که دانیشتونی بق‌گوزه‌رانی باشتارو کله‌ک و درگرتن له به‌ره‌م‌کانی یه‌کتر، به‌بی پسانه‌وه پیویستیان به‌یه‌کتر ده‌بیه و بق‌ئه‌مه‌ش ده‌رگای سنوره‌کانیان بق‌در اوستیه‌کانیان والا کردووه، به‌لام که‌نگی و چون؟ ئه‌وه په‌یوه‌ندیی به‌هو هه‌لومه‌رجه‌وه هه‌یه که نه‌ته‌وه‌کانی تیادا ده‌ژین، واتا کاتیک ئه‌و راستییه ده‌سه‌لیندری، که ناسنامه‌ی نه‌ته‌واهه‌تی نه‌ته‌وه‌کان به ره‌سمی بناسری و دان به مافی به‌رامبه‌ری نه‌ته‌واهه‌تی و دهله‌تی سه‌ریه‌خوی یه‌کتر بینین و به‌پیتی یاسا نیوده‌له‌تییه‌کان پیز له سنوره‌کانی یه‌کتر بگرن و په‌یوه‌ندیی دوولایه‌نه و هاویه‌ش له‌گله‌ل یه‌کتر دامه‌زرین، چوارچی ووهی ئه‌و بق‌چوون و

له توانه مه‌زنه نه‌بخشراوه! ریگار بکات، هه‌موو سویند و قورئانی دنیایان بق‌پیز ده‌کات و پاراستنی یه‌کیه‌تی نئران ده‌کاته به‌ریزتین ئه‌رکی سه‌رشانی و به‌گوییه‌ئه، ستراتیزی و سیاستی رقزانه‌ی له‌سهر داده‌ریزی، هه‌موو ده‌زانین که مه‌بستی نئران و دهله‌تهد‌اگیرکه‌ره‌کانی تری کوردستان له پاراستنی ئه‌و یه‌کیه‌تیه چیه و بقچی هه‌ولی پاراستنی ده‌دهن، ئوان له یه‌کیه‌تیه‌لاته‌که‌یاندا له‌گله‌ل کوردستان، قازانچی ئابوری و سه‌ربازی ده‌بین. له کانزا، زموی، کیلک، له‌وه‌رگاکان و له ئاو و وزهی کوردستان سود و هرده‌گردن و له شه‌ره‌کانیاندا به‌چه‌شنی مه‌تال له خاک و دانیشتونی کله‌ک و هرده‌گردن. نیمه له شه‌پری نیوان نئران و عیراقدا دیتمان که چون له کوردستان و گله‌ی کورد کله‌کیان و هرگرت و شار و گوند‌هکانی خویان پاراست. له‌برئه‌وه راگرتن و مانوه‌یان به‌مجوهری که هه‌یه به‌شیکی گرنگه له ریانی ئابوری، سیاستی و سه‌ربازی دواویزیاندا و ده‌بی و‌ک بنيشته خوشکه بیجهون و گله‌ی کورد و نه‌ته‌وه‌کانی تری له پیتاویدا بکوژن و هه‌ولی کویر کردن‌وه‌ی ره‌گه‌زیان بدنه. به‌لام نه‌ته‌وه‌ی کورد بق‌مل بق‌ئه‌و داخوازه ناشه‌رعی و دز به دیموکراتیه را‌ده‌کیتیش؟ ج سودیک له پاراستنی یه‌کیه‌تی نئران، عیراق، تورکیا و سوریا ده‌بینی؟ داخوا نه‌ته‌وه‌ی نیمه به‌ویست و داخوازی خوی له‌گله‌ل ئه‌وه دهله‌تانه که‌وتووه، که کوردستانیان له‌نیو خویاندا دابه‌شکردووه؟

ئه‌مه روونه که نه‌ته‌وه‌ی نیمه قه‌ت به ویستی خوی خوازیاری پیکه‌تیانی ئه‌وه یه‌کیه‌تییانه نه‌بووه و هه‌موو دنیاش ده‌زانی، که کوردستان و نه‌ته‌وه‌ی کورد به‌زور به‌و و‌لاتانه‌وه لکیزراوه. بق‌وینه،

به‌رله به‌ده‌سه‌لات گه‌یش‌تنی قاجاره‌کان له نئران، ئه‌وه‌لاته خاوهن یاسا و ده‌زگایه‌کی ئیداریی هاویه‌ش و یه‌ک‌گرتووی سه‌رانس‌هه‌ری نه‌بووه. هه‌نه‌ته‌وه و بگره دانیشتونی هه‌هه‌ریم و ناوجه‌یه‌ک به‌پیتی داب و نه‌هیتی زال به‌سه‌ریاندا، ناوجه‌که‌یان به‌پیوه ده‌برد و بق‌خویان حاکم و بپارادر بیون به‌سه‌ریاندا، بستراویه‌یان به‌ره‌وه‌ندیی ناوه‌ندوه بق‌پاراستنی به‌ره‌وه‌ندیی هاویه‌ش و پاراستنی و‌لاته‌که‌یان بیون له ده‌ستدریزی، که له به‌رامبه‌ریدا باجی سالانه‌یان لئ و هرده‌گیرا. نیتر فارس یان تورکیک له گوند‌هکانی ئیسفه‌هان و زه‌نگانه‌وه نه‌ده‌هات، حکومه‌ت به‌سه‌ریاندا بکات.

له دهست پیکردنی سه‌ده‌ی بیسته‌م و به‌تایپه‌تی به‌ده‌سه‌لات گه‌یش‌تنی ره‌زاخانه‌وه، که سویای نئرانی نوؤن کرده‌وه و عه‌شیره‌تکانی چه‌ک کرد، دروشمی پاراستنی یه‌کیه‌تی نئران و‌هک دیاردیه‌کی نوی که‌وه‌ی به‌رباس و جیگه‌کی له یاسای بنه‌ره‌تی نئران و به‌نامه‌ی ریکخراو و که‌سایه‌تییه سیاستیه‌کان و ته‌نانه‌ت نه‌ته‌وه کولونیه‌کانی ئیراندا کرده‌وه.

دروشمی یه‌کیه‌تی نئران به واتای پاراستنی (ته‌واویه‌تی عه‌رزی نئران)، ئه‌مرق بوهه ناتوقیه‌ک له دهست دهله‌ت و ناسیونالیزمی سه‌رددهست له نئراندا. ئوان بق‌ئه‌وه‌ی دریزه به چه‌وسانه‌وه گله‌ی کولونی کورد بدنه و مافه دیموکراتیه‌کانی پیشیل بکهن، به‌شیوه‌یه کی زقد ئاسایی، وشهی دز به یه‌کیه‌تی نئران ده‌خنه‌پال روله‌کانیه‌وه و به‌و توانه، که به‌پیتی یاسای داده‌ری نئران، سزاکه‌ی مه‌رگ و له سینداره دانه، ئه‌ندامانی نه‌ته‌وه کورد ده‌گرن و حوكمی کوشتنیان ده‌دهن. گله‌ی کوردیش بق‌ئه‌وه‌ی خوی

ئا- کۆمیتەئى کارگىر :

- ١- خوناو سالىح بە كۆى ٤٢ دەنگ
- ٢- عادل دەھۆكى بە كۆى ٤١ دەنگ
- ٣- ماجيد عەبدولەحمان بە كۆى ٣٨ دەنگ
- ٤- نورى سالىح بە كۆى ٣٦ دەنگ جىنگرى يەكم
- ٥- گولالە نورى بە كۆى ٣٦ دەنگ جىنگرى دووهەم
- ٦- رەشيد بەتى بە كۆى ٣٥ دەنگ جىنگرى سىيھەم

پ- کۆمیتەئى راۋىزى :

- ١- جەمال باتون
- ٢- مستەفا ئايىقۇغان
- ٣- بوبە ئەسەر
- ٤- سەردار عومەر
- ٥- شەريف موسا

ت- کۆمیتەئى رېقىسىر :

- ١- عاسى رەباتى
- ٢- فلات قوج كەيا
- ٣- لوقمان پۇلاد

تىبىينى : چونكە ئەندامان كۆنگەر زياتر لە راھەي پىويىست خۇيان كۆمیتەكانى راۋىز و رېقىسىر نەپاڭلىق، كۆنگەر بۇ ئاو دوو كۆمیتەيە ھەلبىزادنى نەکرد و ئەندامانى ئاو دوو كۆمیتەيە بەبى دەنگ وەرگەرتىنى نەتىنى، بە دەنگى گاشتى كۆنگەر بق كۆمیتەكانى راۋىز و رېقىسىر ھەلبىزىران.

- ١- كەيا ئىزقول بە كۆى ٩٣ دەنگ
- ٢- حامىد گەوهەرى بە كۆى ٨٢ دەنگ
- ٣- ناسىر فەيزوللابەگى بە كۆى ٦٦ دەنگ
- ٤- ۋىلدان تانرىكىلو بە كۆى ٦٢ دەنگ
- ٥- نزال مەممۇد بە كۆى ٦٠ دەنگ
- ٦- كۆڤان ئامەدى بە كۆى ٥٦ دەنگ
- ٧- فەخرى ئولچەر بە كۆى ٥٣ دەنگ
- ٨- عەزىزە وەتەندوست بە كۆى ٣٩ دەنگ جىنگرى يەكم
- ٩- ئەنۇھەن قەرهان بە كۆى ٣٦ دەنگ جىنگرى دووهەم
- ١٠- سەلام جەزىرى بە كۆى ٣٥ دەنگ جىنگرى سىيھەم

ب- کۆمیتەئى گشتى :

- ١- ئەمير جرجىس بە كۆى ٥٨ دەنگ
- ٢- ئەحمدە سىندى بە كۆى ٥٨ دەنگ
- ٣- نياز ئەحمدە بە كۆى ٥٣ دەنگ
- ٤- رەھمان حەسەن بە كۆى ٥١ دەنگ
- ٥- سالىح دەمير بە كۆى ٥١ دەنگ
- ٦- دىيار مزۇرى بە كۆى ٤٨ دەنگ
- ٧- رەشيد ئەحمدە بە كۆى ٤٥ دەنگ
- ٨- جەمیل دەميرجان بە كۆى ٤٤ دەنگ
- ٩- لوقمان ئەرتاش بە كۆى ٤٣ دەنگ

٢٠٠٠/١٠/١٨

بەریزان پارتى كارى سەربەخۇيى كوردستان - يىخراوى سويد ١

بەناوى فيدراسيونى كۆمەلە كوردستانىيەكانەوە لە سويد پر بە دل پىرۇزبىايى حەوتەمین سالرۇزى دامەزراىدىنى پارتەكتان، پارتى كارى سەربەخۇيى كوردستان دەكەين. كۆمیتەيى كارگىرى فيدراسيون ھيوادارە پارتى كارى سەربەخۇيى كوردستان بەردهوام بىت لە خەباتى خۇيدا لە پىتىنالى چەسپاندىنى ئاشتىيى و برايەتى لە باشۇرى كوردستاندا. ھەروەها ئىيۇش بەردهوام بن لە خەباتى خۇتاندا بە قازانچى كوردەكانى دانىشتۇرى سويد. جارىكى تريش ھيوادارى سەركەوتى پىتى پارتەكتانىن.

لەگەل سلالوى گەرمدا

حامىد گەوهەرى

سەرتىرى فیدراسىونى كۆمەلە كوردستانىيەكان لە سويد

٢٠٠٠/١١/١٧

بۇ كۆنگەرى ١٣ يەمىنى حزبى ديموكراتى كورستانى ئىران ١

بە ناوى فيدراسيونى كۆمەلە كوردستانىيەكانەوە لە سويد سلالوى گەرمى خۆم ئاراستەى كۆنگەركەتان دەكەم و سەركەوتى كۆنگەركەتان بە ئاوات دەخوازم. ھيوادارىن كۆنگەركەتان بە پەسەند كەرىنى بېپارى گرنگ بىتوانى خەباتى گەلەكامان بەرەو گەشەكردن بەرى.

لەگەل سلالوى گەرم

كەيا ئىزقول

سەرقەكى فيدراسيونى كۆمەلە كوردستانىيەكان لە سويد

بریاری ۶

کونگره‌ی ۱۹ ای فیدراسیونی کومه‌له کوردستانیه کان له سوید، دهباره‌ی هله‌لگرتنی ئابلوقه له سه‌ر دهله‌تی عیراق، له پیکخراوی نته‌وهی کگرتوه‌کان داوا دهکات، که هله‌لگرتنی ئابلوقه له سه‌ر عیراق به مافی ره‌وای گهله کورد به ئیراده‌ی ئازادی نه و گله‌وه گرئ بدرئ که له پهله‌مانی کوردستاندا بریاری له سه‌ر دراوه. فیدراسیون بقئه‌وهی نه و مافه به رسماً بناسرئ، شیلگیرانه هه‌ول ددات و بق دابین کردن و دهسته‌به‌رکردنی ئو مافه، داوا له پیکخراوی نته‌وهی کگرتوه‌کان دهکات.

بریاری ۷

کونگره‌ی ۱۹ ای فیدراسیونی کومه‌له کوردستانیه کان له سوید، دهباره‌ی یه‌کیه‌تی لوان و ژنان رایگه‌یاند: فیدراسیون گرنگی تاییه‌تی به پیکخاستنی ژنان و لوان داووه، به‌لام به داخه‌وه به دریزای سالانی رابوردو، کومه‌له کانی ئندام و ئورگانه کانی په‌یوه‌ندییدار به مساله‌ی لوان و ژنانوه، ئه‌کی خویان به ته‌واویی به‌جئ نه‌گه‌یاندووه. به‌گویره‌ی پرقگرامی فیدراسیون، هر کومه‌له‌یه‌کی ئندام که لقی لوان و ژنانی هه‌یه، دهین له و سی نوینه‌رهی که له پانزده که‌کم هله‌نه‌بزیررین بق بشداری کردن له کونگره‌ی فیدراسیون، دوو نوینه‌ریان له لقی ژنان و لوان بن. کونگره‌ی ۱۹ ای فیدراسیون بهم بقئه‌وه، بریاریدا، کومیتی گشتیی فیدراسیون له‌گهله‌یه‌کیه‌تی ژنان و لوان هه‌ول برات له ماوهیه‌کی کورتدا لقی لوان و ژنان له کومه‌له‌کاندا دامه‌زرین. کونگره بق جیبه‌جی کردنی ئه‌وه بریاره، کومیتی گشتیی به به‌رسیار دهزانی.

بریاری ۸

یه‌کیه‌تی ئه‌وروپا سالی ۲۰۰۱ به سالی زمان ناساند. بهم بقئه‌وه، کونگره‌ی ۱۹ ای فیدراسیونی کومه‌له کوردستانیه کان له سوید، بریاری ئه‌نجامدانی ئه‌م چوار چالاکیه‌ی خواره‌وهی په‌سند کرد:

- ۱- میژووی خویندنی زمانی کوردیی له سوید له لایه‌ن فیدراسیونه بنسوئیتنه‌وه.
- ۲- فیدراسیون ړونی بکاتوه، که سالی ۲۰۰۰ چهند مامؤستای زمانی کوردیی وانه‌یان و توروه‌ته‌وه و چهند قوتابی زمانی کوردییان خویندووه له قوتابخانه کانی سویدا.
- ۳- بق برگریکردن له پریستیزی زمانی کوردیی، فیدراسیون و کومه‌له‌کانی ئندام، کورده‌کانی دانیشتووی سوید هان بدنه‌ن له ناو بنه‌ماله کورده‌کاندا به زمانی کوردیی له‌گهله‌منالان بدوبن، به‌تاپه‌تی نه و کوردانه‌ی که له باکوری کوردستان و ئانادولیه‌وه هاتوونه‌ته سوید.
- ۴- فیدراسیون هه‌ولبدات به هاوكاری مامؤستایانی زمانی کوردیی، کتیبی خویندنی منالان له باشوری کوردستانه‌وه بینیتنه سوید.

بریاری ۹

کونگره‌ی ۱۹ ای فیدراسیونی کومه‌له کوردستانیه کان له سوید، بریاریدا، فیدراسیون یادی چله‌مین سالی کاره‌ساتی سوتانی سینه‌مای شاری (ئامود) بکاتوه، که نزیکه‌ی ۳۰۰ منالی کوردی تیادا سوتا و بریندار بون.

بریاری ۱۰

کونگره‌ی ۱۹ ای فیدراسیونی کومه‌له کوردستانیه کان له سوید، پشتگیری پرژه‌ی فیدراسیونی کرد که بق چاککردن‌وهی قه‌لای هه‌ولیر به‌ریوه‌ی دهبات.

بریاری ۱۱

کونگره‌ی ۱۹ ای فیدراسیونی کومه‌له کوردستانیه کان له سوید، دهله‌تی عیراقی ریسوا کرد به بقئه‌ی ده‌رکردن و پاکتاو کردنی گله‌ی کوردمان له که‌رکوک، سنجار، خانه‌قین و ناواچه‌کانی ژیزده‌ستی و نیشته‌جیزکردنی عه‌ره‌ب له و ناواچانه‌را.

هه‌روه‌ها کونگره‌ی ۱۹ ای فیدراسیون له پرسه‌ی هله‌لپاردنی ئورگانه کانیدا، ئه‌ندامانی خواره‌وهی بق ئورگانه کانی فیدراسیون هله‌لپارد.

بپیاره‌کانی کونگره‌ی نۆزدەمە میسی فیدراسیونی کۆمەلە کوردستانیه کان

لە سویید ۲۱ - ۳۳ / ۱۰ / ۲۰۰۰

بپیاری ۱

سوپاس و پیزانین بۆ حەوت ئەندامی پەرلەمانی سوید.

کونگره‌ی ۱۹ فیدراسیونی کۆمەلە کوردستانیه کان لە سوید، بە بقنهی ئاماذهکرنى لایھەیەک دەربارەی بارودو خى کوردستانى عێراق و بەگشتىي کیشەی گەلی کوردستان لە لایەن حەوت ئەندامی پەرلەمانی سویدەوە كە سەربەھەر حەوت پارتەکەی ناو پەرلەمانن ئاپاستەکردنى بە سەرۆكى پەرلەمان بۆ بپیاروەرگرتن، کونگرە سوپاس و پیزانینى خۆى بۆئەو حەوت پەرلەمان تارە دەربى.

بپیاری ۲

نامە بۆ سەرۆکایەتى ریکخراوه سیاسیه کانی بەشدار لە پەرلەمانی سوید و کۆمیسیونی کاروباري وەزارەتى دەرەوهى سوید.

- فیدراسیونی کۆمەلە کوردستانیه کان لە سوید هەوالى لایھە پیشىيارکراوى حەوت پەرلەمان تارە لە هەر حەوت پارتەکەی پەرلەمانی پینگەيەشت. کونگرەی ۱۹ فیدراسیون داوا لە سەرۆكى پارتەکانى ناو پەرلەمان و سەرۆكى کۆمیسیونی سیاسى کاروباري وەزارەتى دەرەوهى سوید دەكەت، كە پیشىيارى ئەو حەوت پەرلەمان تارە بەپیزانە پەسەند بکەن. کونگرەی ۱۹ فیدراسیون لەو باوەردەدیه كە پیشىyarى ئەو حەوت پەرلەمان تارە، ويستى رەوا، ديموکراتىي و مروقايەتى گەلی کورده لە کوردستانى عێراق و هەموو پارچەکانى ترى کوردستاندا، ئىتمەي کوردەكانى دانىشتۇرى سوید لە دەسەلاتدارىيەتى ديموکراتىي سوید داوا دەكەين، كە ئەو مافەي بۆ خۇييانى بە رەوا دەبىين، بۆ گەلی کوردىشى بە رەوا بېبىن. هەروەها هەم وەك کورد و هەم وەك هاولولاتىي نۇيى ئىتىو داوا دەكەين لە کۆمیتەكانى كارى پارتەکانى خۇتاندا لەگەل ئەو پیشىyarەي پەرلەمان تارە كانداندا بن، تا بەپشتىگىريي ئىتىو لە پەرلەماندا پەسەند بکرى و سیاسەتى دواپۇرى سویدى لەسەر دارپىزى.

بپیاری ۳

کونگرەی ۱۹ فیدراسیونی کۆمەلە کوردستانیه کان لە سوید، جارىكى تريش رايىدەگەيەنىت كە گەلی کورد لە هەموو پارچەكانى کوردستاندا، خەباتىكى رەوا دەكەت. فیدراسیون بە بەردهامىي هەولەدەت، پشتىگىريي بۆ خەباتى گەلی کوردستان بەزىزىتەوە. فیدراسیون تا بەدېھىننانى مافى ئازادىي نەتەوەيى و ديموکراتىي لە کوردستاندا درېزە بە كار و خەباتى خۆى دەدەت.

بپیاری ۴

کونگرەی ۱۹ فیدراسیونی کۆمەلە کوردستانیه کان لە سوید داوا لە وەزارەتەكانى دەرەوهى دەولەتە هاوبەيىانەكانى يەكىيەتى ئەوروپا دەكەت، كە لە گفتۇرگەكانىاندا سەبارەت بە وەرگرتى تۈركىيا بە ئەندامەتى يەكىيەتى ئەوروپا، كىشەي کورد و کوردستان بکەنە مەرج و خالىكى سەرەبەخۆ بۆ بە ئەندام و وەرگرتى تۈركىيا لە گفتۇرگەكانىاندا. هەروەها سەبارەت بە مافە، داخوازىي گەلی کورد لەپەر چاو بگرن و بۆئەو مەبەستە بە شىنۋەي ئاشكرا پەوندىيى بە ریکخراوه سیاسى و ديموکراتىيەكانى باکورى کوردستان دامەزريان.

بپیاری ۵

کونگرەی ۱۹ فیدراسیونی کۆمەلە کوردستانیه کان لە سوید، پشتىگىريي خۆى بۆ داواى پەنابەرىيەتى نوسەرەي كورد سەلىم بەرەكتات پادەگەيەنى و داوا لە دەزگا پەيوەندىيدارەكانى سوید بە کاروباري پەنابەرىيەوە دەكەت، كە داواى پەنابەرىيەتى بەرەكتات قوبول بکرى.

عیراق ، UN و سیاسەنی ذھیزانەی ئەمریکا و بارودوختی کوردهکان لە کوردستانی عیراقدا

لایحە بۆ پەرلەمان لە پەرلەمانی پارتى چەپ لە :

موراد ئارتین ، بیرت یوهانسون ، ئیقا سیتەربىرى ، قىلى سوئیدرداڭ ، مارتین میکائیلسون ، ستيك ساندسترویم ، لارش ئولىي ،

شىوه وىرانكارىيەى كە لەم چەند سالەدا عیراق تووشى بۇوه.

ئىمە بە حکومەت راھەگەيەنин:

هەلوەشاندىنەوە بىريارەكانى UN، كە ئەمرە ئەمریکا و بىرياتىيا لە جموجۇلەكانى خۇياندا دىرى عیراق بەشىوھىيەكى لواز پشتى پىددەبەستن ، دەبىتە ھۆى مەترسىيەكى مەزن بۇ دانىشتوانى کوردستانى عیراق و ئەو ئاوهەدانكارىيەكانى كە لەو چەند سالەدا ئەنجام دراون و لەناو دەھچەن.

دەبىنى UN بىريارىكى نۇئى پەسەند بکات كە لە جىېبەجىنكرىنيدا بە شىۋوھىيەكى ropyon و مسۇگەر، پاشتىوانىي و پاراستن بىت بۇ کوردەكانى کوردستانى عیراق، بىريارىكى وا دەتوانى كارى سەربازىيىش بە خۇوه بىگىت، بۇ نۇمنە بۆمبابارانى ئاسمانىي. لە هەمان كاتدا دەبى بۇرۇمانە کوپۈرانەيەكانى ئەمریکا و بىرياتىيا دىرى عیراق بنېر بىرىت ، كە زىاتر زيانى بە دانىشتowan گەياندووه وەك لە پېژىم . بىريارىكى لەم چەشىن دەبىتە ھۆى بەھىزىرىنى جىڭا و پايهى گەلى كورد لە مەيدانى نىونەتەھىيدا.

ستوكەھلەم

٢٠٠٠/٩/٢٦

بەلگەي ھەرە دىيار بۆ گەمارقەكان و بۆمباباران ئەۋەيە كە عیراق خاوهنى چەكى كۆمەلکۈزىيە. بەپىتى ئەم بەلگانە پى دەرىت بەو كارىگەرىيى و دژوارىيەي گەمارق و بۆمبابارانكىرىنەكان كەردوويانەتە سەر بارودوختى گەلى عیراق. لەو گەمارق سەربازىي و ئابورىيەكانى كارىگەرىيەكى تر ھەيە كە بەدەگەمن باسى لىيە دەكىرى. ئەۋىش بارودوختى دانىشتowanى کوردى کوردستانى عیراقە. ئەو ناواچە دژھەفرانەي كە بەشىكىن لە چالاکىيەكانى دىرى عیراق ، ژيانى کوردى بە شىۋوھىيەكى كاتىي باشتىر كەردووه.

رېكخراوه کوردىيەكان ھەر دەم جەخت لە سەر ئەوه دەكەن كە نىيازى دامەزرانى دەھلەتىكى كوردىيەن نىيە. بەرلەمانى کوردستان بە يەك دەنگ داواى فيدرالىيە كەردووه. لەگەل ئەۋەشدا مەترسىي و دەلەر اۋەكىيەكى دىيار و واقىعىيەنانە لەناو كوردەكاندا ھەيە ، كە عیراقى ژىردىسەلاتى سەدام حوسىتىن ، كوردستانى عیراق داگىر بکات. كۆتايى بەو ئازادىيە رېزىيە و خۇگۇزەرانىيە بەھىنەت كە لەم بەشەي ولاتدا ھەيە. بۇيە كۆتايى ھەتىنان بە گەمارقەكان و بۇرۇمانەكانى سەر عیراق نابى قۇرمىنى كە دانىشتowanى عیراق پاشتكۈنى بخىتن. بۇ پىشىگۈرىي لەم پىشەتە ، مەرج نىيە دانىشتowanى عیراق گەمارقى لە سەر بىن و بۆمباباران بىرى ، كە ئەمەش ماناي ھەزارىي و نەخۇشىي و بە كۆمەل مەرنە. دەبىن پىنگاچارەت تز ھەبن بۇ روخساندى بارودوختىكى وا كە دانىشتowanى بەشىك ، يان ھەرىمىتىكى و لات نەبنە قوربانىي.

بەكارھەتىنانى ھېزى سەربازىي ، بۇ نۇمنە بەشىۋەي چاودىرىي ئاسمانىي و لەوانەيە بۆمبابارانىش ، بۇ پاراستى دانىشتowanى کورد ، قبولە و كارىكى بەدەر نىيە. بە مەرجى زيان بە دانىشتowanى عیراق نەگەيەنەت ، بەو

مسوکه‌ر کردی وزه له کوردستانی عیراق

سیاسیه‌کانه‌وه بهند بوبه و کاریگه‌ریبه‌کی نیگه‌تیفی لەسەر کوردستانی عێراق ههبووه.

کوردستانی عێراق له نیوان دوو پارتی گه‌ورهدا دابه‌شکراوه و هر يەکه‌یان ناوجه‌یه که بریوه دهبات. شه‌پ و پینکادان له نیوانیاندا روویداوه، که بوبوته هقی دەستیوه‌رداوی نیوانیاندا زیاتر بوبونی نفووزیان له هەرمیه‌کدا. بەهقی ناته‌بایی ناوخۆییه و، کورده‌کان وەک کارتیک له گەمەی سیاسی بۆزه‌لائی ناوه‌ر استدا (ئیستغلال) کراون. بەشیکی ئەمە له بەستراوه‌بی نائابوری و جیویقلیتیکی کورده‌کانه‌وه سه‌رچاوه دەگری. نەھیشتنی قەیرانی وزه له کوردستانی عێراق‌دا سه‌رچاوه خوییان زیاتر و بەستراوه‌بیان کەمتر دەکات‌وه. هەروهه دانیشتوانی کوردى کوردستانی عێراق له نائینده‌دا تهبا و یەکگرتوتور دەکات له بەرامبەر دهورو بەرگانیاندا. کوردستان شیاوه بۆ دروستکردنی سه‌رچاوه‌کانی ترى وزه، وەک خۆر و تەۋىزمى ههوا. بە دروستکردنی ئەم سه‌رچاوانه‌ی وزه، باری کاره‌بای کوردستان باشتر دەبىن و له هەمان کاتدا سه‌رچقی سیاسیش بەھیز دەکات و نائستى ژیانیش بە شیووه‌کی بەرچاوه بەرز دەکات‌وه، بەتاپه‌تی لە بواری پەروره‌دە و تەندروستییدا. لەم بوارانه‌دا مەنالان پیش هەمۇو كەس زیان دەبىن. پشتیوانی لە کوردستانی عێراق، هەنگاویکی مرۆفانه‌ی گرنگه. لە بواری سیاسیدا دەتوانی ناسانکار بىنت بۆ ئەو چاره‌سەریبی کە مەبەستى نائینده کورده‌کانه له کوردستانی عێراق‌دا - چاره‌سەریکی فیدرالىي له گەل عێراق‌دا. سوید لە بواری وزهی خۆر و تەۋىزمى هەواوه خاوهن ئەزمونه، دەکری حکومەتى سوید لە ئەگەری دەستپیکردنی پرۆژیه‌کی بۆ باشترکردنی باری وزهی کوردستانی عێراق بکولینتەوه، لە چوارچیووه‌ی هاوکاریی و گەشەکردنی نیونه‌تەویدا.

ستۆکهولم - ۲۰۰۰/۱۰/۴

پیشیاز بۆ بربار له پەرلەمان

له لاهین : موراد ئارتین

پەرلەمان راي خۆی بە حکومەت پادەگەنی کە سوید له چوارچیووه‌ی هاوکاریی گەشەپیدانی نیونه‌تەویدا لىتكۈزىنەوه ئەنجام بىدات بۆ پرۆژیه‌کی لە بواری وزهدا، بە كەلک وەرگرتن له خۆر و تەۋىزمى ههوا، بۆ باشتىرکردنی پەيداکردنی وزه له کوردستانی عێراق‌دا.

کوردستانی عێراق بەرلە دە سال له دەرئەنjamami جەنگى كەندادوا له زۆر بواردا له بەشەکانی ترى عێراق پچراوه. بە هۇى جالاکىيەکانى (پ.ك.ك.) دەه ناوجە سەنورىيەکانى نیوان کوردستانی عێراق و تورکيا، پەيوەندىي لەگەل توركىيادا لەبار نەبوبه و نېيە. دەستىرىزىي سەربازىي توركىا شىۋاپازىيى ئاسايى بەخۇوه گىرتۇوه. لە هەمان كاتدا ئىران ھەولى بەدەستەتىنەي چىپىگە دەدات لە کوردستانی عێراق‌دا. ئىران بەھەمۇو شىۋاپەيەك ھەولەدەدات کە ھەندى بەشى کوردستانى عێراق زیاتر بە خۇپەو بېستىتىۋە، بەهقى پەيوەندىي نالەبارى دراوسىيەن کە لە ھەولى زىادبوبونى بەرژەوەند و نفووزى خۇياندان له ولاتەکەدا، کوردستانی عێراق توشى گوشەگىرىي و واپەستەيى بوبه.

کوردستانی عێراق ئەمۇق لە بىئاۋىيدا دەنالىنى. ئەمە بەهقى ئەوھەيە کە ئەو ئاوهى بە ولاتەكەيدا تىدەبەریت، لە لایەن ولاتانى دراوسىيە كۇنترول دەگری. توركىا پالانى دروستکردنی بەنداوى گەورەي بە دەستەوھەيە کە ئەگەر جىبەجى بىكريت، قەيرانى ئاۋ و بەستراوه‌بی ناوجەكە زىياتر دەبىن لەوھى کە ئەمپۇھەيە. قەيرانى ئاۋ لە جىفرەيە کە كىشەئى گەورە دروست دەکات لە بوارى بەدەستەتىنەن و زەدا. بە ناچارىي دەبىن ئەو ئاوهى کە ھەيە جىبرەبەندىي بکرى. ئىستا قەيرانى وزه گوشارىكى زۇرى ھېتىواھتە سەر خەلک. کوردستانی عێراق جارچار توانىيەتى لە عێراق كارهبا وەربگريت، بەلام ئەمە ھەر دەم بە گەرانكارىيە

يارمهتى كردن به چاكىردنەوهى

قەلای ھەولیر ئەركى سەرشانى هەمۇو لايەكمانە !

بۆ بەئەنjamam گەيشتنى پرۆژەي مادام میتران، فيدراسىيۆنى كۆمەلە کوردستانىيەكان ۆزمارە حسابىيکى تايىەتىي كردووهتەوه. تکايىه يارمهتى خۆتان به ۆزمارە پۆستگىرۆي 8 - 43 49 432 132 بىتىن و له سەرى بىتسەن (Stöd för Hewlers Slott)

بەريانگ لە ۆزمارە داھاتوویدا ناو و رادەي يارمهتى،

يارمهتى دەران پادەگەيەنلى .

نـهـتـهـوـهـيـهـكـوـرـتوـوهـكـانـبـقـپـارـاسـتـنـىـماـفـىـ
گـلـىـکـورـدـلـهـهـلـگـرـتـنـىـئـاـبـلـقـهـلـسـهـرـ
عـيـرـاقـجـيـاـلـوـهـكـوـنـگـرـهـبـرـيـارـيدـاـ
نـامـهـيـكـيـشـئـاـرـاسـتـهـيـپـهـرـلـهـمـانـىـ
هاـوـيـهـشـيـئـوـرـوـپـاـبـكـاتـبـقـچـارـهـسـهـرـ
كـرـدـنـىـكـيـشـهـيـكـورـدـلـهـتـورـكـيـاـ،ـبـهـرـلـهـ
بـهـئـهـنـدـامـوـرـگـرـتـنـىـئـهـوـلـاتـهـلـهـ
يـهـكـيـهـتـىـئـوـرـوـپـادـاـ.

هـرـوـهـاـكـوـنـگـرـهـلـهـسـهـرـجـيـبـهـجـنـ
كـرـنـىـرـيـكـهـوـتـنـهـكـهـيـوـاشـتـنـونـلـهـ
نـيـوانـپـارـتـىـديـموـكـرـاتـىـكـورـدـسـتـانـوـ
يـهـكـيـهـتـىـنـيـشـتـمـانـيـكـورـدـسـتـانـداـيـنـىـ
داـكـرـتـ.ـيـهـكـيـكـيـتـرـلـهـبـاـبـهـتـهـگـرـنـگـهـكـانـىـ
كـوـنـگـرـهـ،ـگـرـنـگـيـدـانـبـهـمـافـىـئـافـرـهـتـوـ
يـهـكـسـانـيـيـبـوـوـ.

پـشتـگـيـرـيـوـهـاـوـكـارـيـيـحـكـومـتـىـ
هـرـيـمـىـكـورـدـسـتـانـوـلـايـهـنـوـ
دـامـوـدـزـگـاـهـمـجـوـرـهـكـانـلـهـ
هـوـلـهـكـانـيـانـداـبـقـنـوـيـكـرـدـنـهـوـ
پـارـاسـتـنـىـقـهـلـاـيـدـيـرـيـنـىـهـوـلـيـرـ.
هـرـوـهـاـپـشتـگـيـرـيـوـهـاـوـكـارـيـيـلـهـ
رـيـسـوـاـكـرـدـنـىـرـيـمـىـسـهـدـامـلـهـ
هـوـلـهـكـانـيـداـبـقـگـوـرـيـنـىـشـوـنـهـوـارـىـ
كـورـدـاـيـهـتـىـكـهـرـكـوـكـوـرـاـگـوـيـزـانـىـ
دانـيـشـتـوـانـىـوـبـهـعـرـهـبـكـرـدـنـيـاـ،ـدـوـوـ
بـرـيـارـىـتـرـىـكـوـنـگـرـهـبـوـونـ.

بـهـهـرـحـالـ...ـكـوـنـگـرـهـىـ19ـىـ
فيـدرـاسـيـقـنـلـهـنـزـرـپـوـوـهـهـكـوـنـگـرـهـىـ
وـهـرـچـهـرـخـانـهـكـانـبـوـوـ،ـكـوـنـگـرـهـىـ
گـوـرـپـانـكـارـيـوـبـهـرـوـهـپـيـشـچـوـونـوـ
قـوـنـاغـيـكـيـنـوـيـتـيـكـوـشـانـ.

كـوـنـگـرـهـوـبـقـئـهـوـحـوـتـپـهـرـلـهـمـانـتـارـهـىـ
سـوـيـدـكـهـكـيـشـهـىـكـورـدـيـانـلـهـ
پـهـرـلـهـمـانـداـخـسـتـوـهـتـبـهـرـگـفـتوـگـوـوـ
داـوـاـيـانـلـهـحـكـومـهـتـكـرـدـوـوـهـبـقـ
رـهـچـاـوـكـرـدـنـىـپـيـشـنـيـازـهـكـيـانـوـ
هـنـگـاـوـنـاـنـىـرـهـسـمـيـلـهـوـرـوـوـهـوـ،ـكـهـ
بـهـگـشـتـيـيـپـيـشـنـيـازـهـكـشـيـانـبـرـيـتـيـيـهـ
لـهـوـهـىـكـهـئـهـگـهـرـگـهـمـارـقـيـئـاـبـرـىـ
لـاـبـبـرـيـتـلـهـسـهـرـعـيـرـاقـ،ـئـهـبـنـكـيـشـهـىـ
كـورـدـلـهـبـاـشـورـىـكـورـدـسـتـانـداـرـهـچـاـوـ
بـكـرـتـوـ(ـسـهـلـامـهـتـيـوـؤـسـاـيـشـ)ـوـ
مـافـىـنـهـتـوـاـيـهـتـىـبـيـارـيـزـرـيـتـوـدـهـنـگـاـ
نـيـوـدـهـوـلـهـتـيـيـهـكـانـبـهـرـيـرـسـبـنـلـهـوـ
بـوـارـهـدـاـوـ(ـگـهـرـهـنـتـ)ـپـارـاسـتـنـىـكـورـدـ
وـسـيـسـتـمـىـفـيـدـرـاـيـيـهـكـهـىـبـدـهـنـوـ
ئـهـبـيـحـكـومـهـتـىـسـوـيـدـرـوـلـيـكـارـيـكـرـوـ
دـهـسـتـيـشـخـرـىـهـبـهـيـتـلـهـبـهـسـهـرـ
كـرـدـنـهـوـوـجـيـگـيرـكـرـدـنـىـكـيـشـهـىـكـورـدـ
لـهـبـوـارـوـدـهـنـگـاـنـيـوـدـهـوـلـهـتـيـيـهـكـانـداـ
هـرـوـهـاـهـوـلـدـانـبـقـدـاـدـگـاـيـكـرـدـنـىـ
پـيـشـيـاـكـهـرـانـىـمـافـىـمـرـوـفـلـهـعـيـرـاـقـاـ.

ئـهـوـهـىـشـاـيـانـىـبـاسـهـهـفـتـهـيـكـيـشـ
پـيـشـپـيـشـكـهـشـكـرـدـنـىـئـهـمـپـيـشـنـيـازـهـ
حـهـوـتـلـايـهـنـيـيـهـىـپـهـرـلـهـمـانـتـارـهـ
جـيـاـواـزـهـكـانـ،ـهـهـشـتـپـهـرـلـهـمـانـتـارـيـ
پـارـتـىـچـهـپـيـكـهـوـ،ـپـيـشـنـيـازـيـكـىـتـرـىـ
لـهـجـوـرـهـيـانـپـيـشـكـهـشـىـپـهـرـلـهـمانـ
كـرـدـوـوـهـ.

بـرـيـارـيـكـىـتـرـىـكـوـنـگـرـهـبـرـيـتـىـبـوـوـ
لـهـنـارـدـنـىـنـامـهـبـهـنـاوـىـكـوـنـگـرـهـوـ
ئـهـنـدـامـانـىـفـيـدـرـاسـيـقـنـهـوـهـكـهـنـيـكـىـ
800ـئـهـنـدـامـنـ،ـبـقـكـوـفـىـعـهـنـانـىـ
سـكـرـتـيـرـىـگـشـتـيـيـرـيـكـيـشـخـراـوـيـ

فيـدرـاسـيـقـنـ...ـلـهـگـلـهـمـوـوـكـيـشـ
نـاـخـوـيـيـهـكـانـوـكـارـيـگـهـريـيـ وـ
شـوـيـنـهـوارـهـكـانـىـشـهـپـرـىـنـاـخـوـقـوـ
گـيـچـهـلـىـكـهـسـانـىـهـهـسـتـبـهـلـيـرـسـيـنـهـوـهـ
نـهـكـرـدـوـوـلـهـنـاـوـئـقـرـگـانـهـكـانـهـكـانـ وـ
كـوـمـهـلـهـكـانـيـداـ،ـتـوـانـيـوـيـهـتـىـبـهـرـدـهـوـامـبـيـتـ
لـهـرـيـبـازـيـبـيـسـتـسـالـهـيـخـوـيـداـ.

پـيـوهـنـدـيـكـرـدـنـ وـسـهـرـدـانـىـسـهـدـانـ
جـارـهـىـپـهـرـلـهـمـانـتـارـانـىـسـوـيـدـ وـ
لـيـپـرـسـرـاـوـانـىـدـهـولـهـتـ وـپـارـتـهـ
سـيـاسـيـهـكـانـ وـدـامـوـهـزـگـاـهـمـجـوـرـهـ
دـهـولـهـتـيـيـ وـخـيـرـخـواـزـهـكـانـ وـسـهـدـانـ
خـرـقـيـشـانـدـانـ وـمـانـگـرـتـنـ بـهـبـونـهـ
نـيـشـتـمـانـيـ وـنـهـتـوـهـيـيـجـيـاـواـزـهـكـانـهـوـهـ
وـگـيـرـانـىـسـهـدـانـكـفـرـ وـسـيـمـيـنـارـ وـ
پـانـيـلـ وـچـاـوـيـنـكـهـوـتـنـىـهـمـجـقـرـهـ وـ
گـفـتوـگـوـ وـچـاـوـيـنـكـهـوـتـنـ وـنـاـخـفـتـنـرـادـيـوـ
وـتـهـلـهـقـيـزـيـقـنـهـكـانـ وـنـاـوـيـرـدـنـىـ
فيـدرـاسـيـقـنـلـهـنـاـوـفـيـدرـاسـيـقـنـهـكـانـىـ
پـهـنـابـهـرـانـداـ،ـئـهـوـزـهـمـيـنـيـهـيـيـ
دـروـسـتـكـرـد~وـوـهـئـمـرـوـگـهـلـ وـدـهـولـهـتـىـ
سـوـيـدـبـهـوـشـيـوـهـيـهـگـرـنـگـيـيـئـهـدـهـنـبـهـ
كـيـشـهـىـرـهـاـيـىـگـلـهـكـهـمانـ.
بـيـگـوـمـانـهـكـهـخـبـهـاتـلـايـهـنـهـ
سـيـاسـيـهـكـانـ وـكـفـرـوـكـوـقـمـهـلـانـىـ
كـورـدـسـتـانـلـهـدـهـرـهـوـهـلـاتـرـوـلـيـخـوـيـ
دـيـوـهـ،ـبـهـلـامـكـهـسـنـاتـوـانـىـنـكـوـلـيـلـيـلـىـ
خـابـاتـيـبـيـسـتـسـالـهـيـفـيـدرـاسـيـقـنـبـكـاتـ
لـهـبـوـارـهـدـاـ.

كـوـنـگـرـهـچـهـنـدـبـرـيـارـىـداـ،ـوـهـكـ
نـارـدـنـىـنـامـهـيـتـايـبـهـتـيـيـبـهـنـاوـىـ

براـيـبـهـرـيـزـكـاكـكـامـهـرـانـشـوـانـ،ـپـارـچـهـشـيـعـرـهـكـهـتـ
گـهـيـشـتـ.ـلـهـسـهـرـدـاـوـاـيـخـوتـ،ـبـلـاوـىـدـهـكـهـيـنـهـوـ.ـبـهـهـيـوـاـيـ
سـهـرـكـهـوـتـنـىـزـيـاتـرـتـانـ.

دـايـكـيـ وـهـقـهـنـ

لـهـئـاسـمـانـهـشـيـنـهـداـكـهـوـبـهـرـگـيـمـاـتـهـمـهـ
كـورـدـبـقـدـايـكـكـورـدـسـتـانـيـشـپـرـلـهـخـهـمـهـ
بـقـئـهـوـدـايـكـهـىـخـمـخـوارـىـهـمـوـانـهـ
سـالـهـهـاـيـسـالـزـيـانـىـپـرـتـيـكـوـشـانـهـ
پـيـمانـدـهـلـيـتـيـهـكـبـنـهـمـوـوـئـهـكـورـدـيـنـهـ
بـهـيـهـكـبـوـونـتـانـشـهـكـاـوـهـيـئـاـلـاتـانـلـهـزـهـمـيـنـهـ
ئـاـواتـىـچـهـنـدـسـالـهـيـتـيـكـوـشـانـتـانـ

بـهـلـيـنـيـكـهـوـپـيـمانـدـراـكـهـسـهـرـيـهـسـتـبـينـ
دـورـبـينـلـهـشـهـرـيـبـرـاـكـوـزـيـيـدـهـسـتـلـهـدـهـسـتـبـينـ
بـاـبـرـانـيـنـىـكـيـيـئـهـمـدـايـكـهـمـزـنـهـ
ئـاـواـخـمـخـوارـىـكـورـدـانـهـوـئـهـمـوـهـتـهـنـهـ
كـچـيـشـاعـيـرـيـكـىـكـورـدـپـهـرـوـهـرـىـدـلـلـبـهـگـرـهـ
دـايـكـىـچـهـنـدـهـلـقـىـكـولـنـهـدـرـوـبـهـرـزـفـرـهـ
لـهـخـبـاتـاـبـهـرـدـهـوـامـهـوـفـيـرـگـوـانـهـ
هـرـوـهـدـكـبـاـوـكـىـمـنـدـاـلـانـىـمـزـدـهـبـهـرـهـ
ئـهـوـدـايـكـهـشـكـهـنـاـهـيـدـهـيـشـشـيـخـسـهـلـامـهـ
شـارـنـيـكـهـلـهـكـورـدـسـتـانـقـدـرـىـلـاـيـهـهـمـوـانـهـ

كـامـهـرـانـشـوـانـ
سـوـيـدـ:ـ2000ـ/ـ16ـ

کونگرهی یه که می هزارهی سیمه

نهاد و ملی

ئەکریت و جىئى مەتمانە و باوهەر و
شانازىي لايەنەكانى كوردىستانە.

هەروەھا ئەو دەھیان بروسوکەھی یە کە زۆربەی ھەرە زۆرى لایەن و كۆرۈكۆمەلە سیاسى و كۆمەلایەتى و پىشەپىيە كۆردبىي و كۆردستانبىيەكىانى ناو سويد و ئەوروبىا پەيتا پەيتا ئاراستەي كۆنگرەيان ئەكىرد، مایەھى شانازىبى و دلخۇشكەرەي كۆنگرە و نۇتنەرانى بوبو.

ئوهی که جئى سەرنج بۇو له
کۆنگرەيەدا ئوه بۇو کە هەندىت لە
مېوانانى كۆنگرە، لە سوپىدىي و
تۈنۈنەرانى فيدراسىۋەنەكانى يەنابەرانى
نەتەوەكانى تر لە سوپىدا، ئامازەيان
بەوه ئەكىرىد كە يەكگەرتىنى ئەمە مۇو
كۆردە لە فيدراسىۋەندا، كە هەرىيەكە و
لە بەشىنىكى كورىستانەوە دىت و
چياوازىيەكى كەميش نىيە لە نىتوان
زاراوهكانى زمانەكەدا و هەروەھا
كارىگەريي سىياسى و كۆمەلايەتى و
پۇشىبىرىي و كولتوريي سەدان سالەتى
ولاتانى داگىركەرانى كورىستانىش كەم
نىيە، بەلام (كىفيۇونەوتان) ئا بەم
شىۋىيە و گەياندى كۆنگرەكانتان بە
ژمارە ۱۹، مايەي شانازىيە و نىشانەي
رەوايەتى كىشەكتان و بىنگومانىيەتى
سە، كە وتتنان.

سهیر لهودا نیه که یه کم جاره
نوینه ران له هه موو حزبه کانی ناو
پهله مانی سویدهوه، بهبئی گویدان به
تاییدیلوقزی، پنکه و له سهه باستیک
نه ماھه نگ بن! به لکو نهودی که زیاتر
کاریگه ره له ناو رای گشتی سویدا
نه وهی که نه وه ماھه نگیه بی گویدانه
تاییدیلوقزیه، له پیناوا چاره سهه
کیشی که لی کورددایه، که نه مهش نه که
هر بق سویدی و نه وروپاییه کانیش
دیاردهی کی نوییه، به لکو بق نیمه
کوردیش نوی و بین هاوتایه.

کردنوهی رادیوییه کی سه رتاسه روی
کوردیی له ولاطی سویددا و گهیشتني به
ولاطه سکاندینافییه کانیش، که
سالانیکی زوره فیدراسیون هولی بو
ئه دات، ئە مسالھاتە دی.

هروهها کرینی خانوویه کی ۱۰۰ مهتر دووجایی (به مولک) له ستۆکەھولم لە لایهن فیدراسیونه و کردنی به بارهگا و (مالی کورد) و هەلکردنی ئازای کوردستان له سەری، نەک ھەر شتىنکي نوئىنە لە دەرھەوی کوردستاندا، بەلکو ھەتا چەند ھەفتە یەكىش لەمەویه، وەک خەو و خەیال بۇو له لای زۇریه مان.

له گرمه‌ی کاری پژوی دووه‌می
کونگردا و گه‌یشتني بروسکه‌ی
پیرفزایی به‌ریز مه‌سعود بارزانی و
هیوا و سه‌رکه‌وتنتی کونگره و
به‌رزترخاندنی فیدراسیقون و کاره‌کانی،
نه‌و راستیه‌ی ده‌ئه‌خات که فیدراسیقون
له ناووه‌هی و لاتشدا پشتگیری لئی

پوژری ۲۱ی ئۆكتوبەری ۲۰۰۰، لە شارى ستۆكھۆلەم پايتەختى سويد، يەكىن لە كۈنگەرە مىزۇوپەكەنلى فىدراسىيۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكەنلى سويد گىرا.

کونگره له رووی زمارهوه نوزدهيemin کونگره‌ي فيدراسيونه، به لام له زور رووهوه ئه تووانريت به يه كەم كونگره دابنريت، نەك هەر لە بهر ئەوهى كە يه كەم كونگره‌ي فيدراسيونه له هەزارهى سينەمدا، بەلكوو له رقد رووی تريشەوه.

هروهک کونگره‌کانی پیشوا،
نويته‌راني چهندان کفر و کومل و لايهم
و پارته سياسيه‌کانی سويد، چ به
ئاماده بعون و هييان به نامه و برسکه‌ي
بيرفزبائي، به‌شداري و پشتگيري
خويان کردووه، به‌لام ئەم جاره‌ييان
يەكەم جاره کە زوربه‌ي ئەو نويته‌راني
لاوي ئەو پارتانه‌ي ناو پەرلەمانن و
تهنانه‌ت پارتى سوقشىالدىمۇكرااتى
سويد به دوو نويته‌رى جىاوازه‌و
پەشداري كونگره‌كەيان كرد.

لە گەرمەيى كاروباري كۈنگەرەدا و
گەيشتنى بىرسكەي پىرۇززىبائى خودى
وەزىرى دەرەوهى سوپىد (ئانالىيند) و
ھىواى سەرگەوتتنى كۈنگەرە، ئەو
راستىيە ئەدرىكىن كە گەلى سوپىد و
نەوهى ئەمەرۆى بە شىۋەھەكى كەشتىيى و
دامۇدەزگا دەولەتتىيە كانىشى بە
تاپىبەتىي، گەرنگىيەكى تايىبەتىي ئەدەن بە
كىشەيى رەوابى گەلەكەمان.
ئەم گەرنگىيەدانش، لە كاتىكىدا يە كە
سوپىد لە سالى ۱۲۰۰ دا، سەرۇكاكايەتى
يەكىيەتى ئەورۇبا لە ئەستە دەگرى.
ھەرودەها يەكىيەتىك لەو رووداوه
مېژۇوپىيانەش نەوهى كە لەم رۇقۇنەشدا

پیروزبایی له کونگرهی ۱۹ی فیدراسيون

به بونهی بهستنی کونگرهی ۱۹ی فیدراسيونه و نامه و برسکهی پیروزبایی ئەم کۆروکومەل و لایهن و کەسايەتىيە بهريزانه گەيشتن.

- ئاتا ليند Anna Lindh وزيرى كاروبارى دەرھوئى سويد
- بهريز مەسعود بارزانى سەرۆكى پارتى ديموكراتى كورستان
- كۆمەلەي دەلال لە ستوكھولم
- پارتى كارى سەربەخويى كورستان
- رېكخراوى حزبى شىوعى كورستان لە سويد
- نويىنەرى حكومەتى هەريمى كورستان لە باكورى ئەوروپا
- يەكىتى ياسازنانى كورد لە سويد
- حزبى ديموكراتى كورستانى ئىران - كۆميتەي سويد
- كۆميتەي هاوكارىي هىزە سياسييەكانى كورد و كورستانى لە سويد
- تەلەفزىونى كورستان
- بهريز ئەحمد زەكى ئوكچۇ ئوغلو پارىزەر و پۇزىنامەنوسى كورد لە تۈركىا
- ئۆرگانى هاوكارىي فیدراسيونەكانى بىنگانە لە سويد SIOS
- پارتى ئاشتىي و ديموكراتىي لە تۈركىا DBP
- پارتى ديموكراتى كورستان - كۆميتەي سويد
- پارتى سۆسىالىستى كورستان لقى سويد PSK
- پارتى ئازادىي و ديموكراسىي لقى سويد PADK
- پارتى ديموكراتى كورستان - باكور لقى سويد
- فیدراسيونى كۆمەلە كورستانىيەكان لە ئەلمانىا Komkar
- كىتىخانەي كوردىي لە سويد
- پارتى ئىسلامىي كورستان - كۆميتەي سويد
- هاوبەندى ديموكراتىي كورد لە سورىا
- ئىنسىياتىقى كورد - لقى سويد
- ئىنسىتىتىوتى كورد لە فەرانسا
- رېكخستنى سۆسىالىستىي ديموكراتىي كورستان - لقى سويد
- كۆمەلەي كارگەرانى كورستان - كۆمكار لە سويد
- كۆمەلەي ديموكراتىي كورد لە نەرويج - Rogaland
- بلاوكراوهى فەرەنگى كوردىي Pencinar لە سويد
- بهريز بەرائەتى تىكەلاؤبىي (ئىنتىگراشون ۋېرکىت) لە سويد
- وەققى كولتوري كورد لە سويد
- فیدراسيونى ئىرانىيەكان لە سويد IRIS
- فیدراسيونى توركەكان لە سويد TRF
- پارتى چەپى سويد VP
- پارتى سۆسىال ديموكراتى سويد S
- يەكىتى بزووتنەوهى كارگەران و پەروەردە ABF

ھەروەھا فیدراسيون سۈپاسنامەي بۆ ھەموو ئەم كۆروکومەل و لایهن و کەسايەتىيە بهريزانە ناردۇوه و پىزائىنى خۆي دەرىپىوه.

۲۰۰۰/۱۰/۲۰

ئىنىستىتىيۇ كورد لە پاريس

بۇ كۆنگرهى ۱۹ يەمىنى فىدراسىيۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكان
لە سويد

میوانانى بەريز ، خوشك و برايانى هىزا.

فىدراسىيۇن لەم نزىكانەدا پى دەنپىتە بىستەمین سالىقىزى ئىيانىيە. فىدراسىيۇن لە پلەي يەكەم پىكخراوى ديموکراتىيە كاندا گىنگايەتى ئامادەبۇونى خۇى بۇ فىدراسىيۇنى كۆمەلە را دەكەيەنى. لەم بوارەدا بۇ فىدراسىيۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە سويد پۈلىنىكى گرنگ و بەرچاودەبىنى. ئىمە كۆنگرهى ۱۹ يەمىنى ئىۋو بېرۋەز دەكەين و سەرەتكەن ئاراستىسى ھەموو ئەندام و نويتەر و میوانانى كۆنگرەكتەن دەكەين .

فىدراسىيۇن لە سالانەدا گەلەك كەند و كۆسپ و ھوراز و نشىيۇ بىرى، بەلام لە ئامانچ و پرىنسىپى خۇى دانەبەزى. ئەوه بۇ ئىمە جىنگەي شانا زىيە و ئەمرە كوردى دەرھەدەي و لات لە ھەموو بارىكەوە پىتىسىتى بە دەزگايەكى ديموکراتىيە وەك فىدراسىيۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكان ھەيە، كە بتۇانى خزمەتى ھەمە چەشىنە بە كوردى ئاوارەي دەرھەدەي و لات بىكەت.

ھەموو دەزانىن كە رېز لەگەل پۇز ژمارەي كۆچبەرانى كورد لە ئەورۇپادا بەرھەنەلەددەت و رووبەرروى گىرۇگىرفتى نۇئى سەرەلەددەت و رووبەرروى ھاولاتىيانى ئىمە دەبنەوە. گۇرانكارىيى مەزن لە كۆمەلگاي كوردى دەرھەدەي و لاتدا و ئەو ئالقىزىيانە سەرەلەددەن، پىيوىستىيان بە چارەسەركەدنى ھەيە. لە بارودۇخىكى ئاوارا، كە ئەورۇپا بەرھەنە كە ئەپەنە كە بەرفاوا انتە دەچى، كۆمەلگاي كوردهوارىيىش ناتوانى تەماشاكەر بىت و خۇى لە دەرھەدەي ئەو دىياردەيەدا بىيىنە، بۇيە پىتىسىتە بە ھەموو شىيەتە كە ھەول بىدات بە گۇيرەتىوانا خۇى تىكەلاؤى ئەو يەكىيەتىيە بىكەت. تا بە مجۇرە بتۇانى لە لايەك گىرفتى كۆمەلە ئەپەنە كە چارەسەر بىكەت و لە لايەكى ترىشەوە خزمەتى شايىان بە نەتەوە و لاتەكەي بىكەت.

بۇ گەيشتن بەو مەبەستە ئىمە دەمانوئى بە ھەموو شىيەتە كە ھاوکارىي فىدراسىيۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە سويد بىكەين و بە يەكەوە خەباتى ھاوبەش بىكەين، ج بۇ چارەسەر كەرنى كىشەي كۆمەلە ئەپەنە كە چارەسەر كەرنى كىشەي كەلەكەمان و بۇ ئەمەش دەبىن دەستمان لە دەستى يەكتىدا بى.

**سەرەتكەن كۆنگرەكتەن بە ئاوات دەخوازىن
لەگەل سلاۋى برايانەمان**

۲۰۰۰/۱۰/۲۰

بۇ كۆنگرهى ۱۹ يەمىنى فىدراسىيۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكان
لە سويد

ھەفالانى هىزا

ھەروەك دەزانىن لە پۇز گارى ئەمپۇدا، ھاوکارىي لە نىوان كۆمەلە و پىكخراوى ديموکراتىيە كاندا گىنگايەتى تايىپەتى ھەيە. يەكىيەتى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە ئالمانيا ئامادەبۇونى خۇى بۇ فىدراسىيۇنى كۆمەلە را دەكەيەنى. لەم بوارەدا بۇ فىدراسىيۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە سويد پۈلىنىكى گرنگ و بەرچاودەبىنى. ئىمە كۆنگرهى ۱۹ يەمىنى ئىۋو بېرۋەز دەكەين و سەرەتكەن ئاراستىسى ھەموو ئەندام و نويتەر و میوانانى كۆنگرەكتەن دەكەين .

بە سلاۋى برايانەتى مىتەفە كەسە باجاك
سەرۆكى يەكىيەتى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە ئالمانيا

۲۰۰۰/۱۰/۲۱

بۇ كۆنگرە ۱۹ يە فىدراسىيۇن

بىرىز و سلاۋمان و ھيواي سەرەتكەن بۇ كۆنگرەكتەن، خوشكۈرايانى بەرېزى نويتەرانى كۆنگرە ۱۹ يە فىدراسىيۇن، بەناوى پىكخراوى حزبى شىبوعى كوردىستانە و لە سويد ئەۋەپى خۇشحالىي خۇمان پىشان ئەدەپ بە گىرەنە كۆنگرەكتەن لە كاتى ئاسايى خۇيدا و ھيوادارىن كە وەك ھەموو كۆنگرەيەكى تررتان سەرەتكەن بىتو بىت و ھيواشمان ھەروایە.

جارىكى تر ھيواي سەرەتكەن بۇ ئەخوازىن

پىكخراوى حزبى شىبوعى كوردىستان لە سويد

۲۰۰۰/۱۰/۲۰

سلاۋ !

بەناوى پىكخراوى سويدى پارتى كارى سەربەخۇبى كوردىستان گەرمەتىن پىرەزبايتان لى دەكەين بەبۇنىيە گەرتىنى كۆنگرە ۱۹ يەمىنى فىدراسىيۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە سويد .

ھيواي سەرەتكەن بۇ دەخوازىن لە كارەكتەن،
پىكخراوى سويدى پارتى كارى سەربەخۇبى كوردىستان

وېرای سلاو و يېزانين سەبارەت بە باڭگەيىشىتمان بۇ كۈنگەرى نۆزدەھەمېنتان، سوپاستان دەكەين و پر بەدل سەركەوتنى كۈنگەرەكتان بە ئاوات دەخوازىن. لە راستىدا سەركەوتن و دەسکەوتەكانى كۈنگەرەكتان و كار و خەباتى فيدراسىقىن بە سەركەوتن و دەسکەوتى خۆمان و هەموو كوردىيىكى نىشىتمانپەرور و كورد دۆست و دلىسىز دەزانىن. هەربىيە بە سەركەوتن و دەسکەوتەكانى شانازىي دەكەين و بە ھەلە و نابەسامانىش دلتەنگ و خەمبار دەبىن.

بەریزان ! ھەروك ئاشكرابە حىزبى ئىمە، حىزبى يىمۆكراتى كوردىستانى ئىران ھەردهم پشتىوان و يارمەتىدەرى فيدراسىقۇن و هەموو چەشىنە چالاکى و تىكۈشانىكى يىمۆكراتى و سىياسى بۇوه، كە لە خزمەت بەرژەندى كەلەماندا ھەنگاوى ناوه و ھەنگاۋ دەنى. ئىمە جارىيەكى دىكەش دلىنياتان دەكەينەو، كە لە ھىچ چەشىنە ھاوكارىيەكى دلىسىزەن و بەرپرسانە بۇ بەرھەوبىش بىرىنى ئەركە پېرۋەزەكانىشان درىغى ئاكەين و ھەر ئەو چاوهروانىيەشمان لە كارگىرانى فيدراسىقۇن ھەيە.

حىزبى يىمۆكراتى كوردىستانى ئىران - كۆميتەي سويد

بۇ فيدراسىقۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە سويد بەم بۇنىيەوە كە لەكەكانى پارتى لە چوار شارى باكىرى كوردىستاندا كۈنگەرە دەبەستن، نەمانتوانى بەشدارىي كۈنگەرەكتان بىن و لەم بارەيەوە داواى ليبورنىتان لە دەكەين.

لە روانگەي ئىمەو، فيدراسىقۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە سويد دەزگايەكى خاونەن بېرىز و حورمىتە. لە راپىدوودا گەلەك خزمەتى بە نىرخى بە گەلى كورد كردووە. ئىمە لەو باوھەداين كە فيدراسىقۇن بە چالاکىي خۇى بە بەرەدواامي ئەۋەركە بەرھەوبىش دەبات.

لە ھەر جىيەكى ئەم جىهاندا، كۆمەل بە رېيختىن و يەكىيەتى خەبات بەرھەوبىشەوە دەچى و ئىمە كوردىش بۇ گەشەپىدانى خۆمان پىويىستە ھاوكارىي يەكتىر بىكىن. بۇ ئەمەش دەبى دەست بخەينە ناو دەستى يەكتىر و پىتكەوە كار بکەين.

ئىتىو دەزانىن كە ئىمە لە باكىرى كوردىستان بۇ پىكەيىنانى يەكىيەتى كورد خەبات دەكەين و بۇ ئەم مەبەستەش پىويىستان بە ھاوكارىي ئىۋەيە. ئىمە دەبى دەنگى و ھاوكارىي خۆمان دەتوانىن پىلانەكانى پوچەل بکەينەوە و ئەمەش پىتىويستە، بەلام ئەۋەش گىرنە كە ئەوانەي بۇ ئۆرگانەكانى فيدراسىقۇن ھەلەدەبىزىرىن و بەرپرسايمەتى وەردەگىرن، دەبى كەسانى خاۋىن بن و خۇيان لە ناكۆكىي ناوخۇيى بېارىزىن و پىكەن دەن بىنە ھۇى لاوازىي فيدراسىقۇن.

پارتى سۆسيالىيىتى كوردىستان - لقى سويد، بە دل و بە كىيان پارىزىگارىي لەم دەزگانەتەۋەيى و دىمۆكراٽىيە دەكتات. پشتىستان دەگرین و سلاوى گەرمى خۆمان ئاراستەي كۈنگەرەكتان دەكەين.

سەركەوتتنان بە ئاوات دەخوازىن
پارتى سۆسيالىيىتى كوردىستان - لقى سويد

بەریز كۆميتەي گشتىي فيدراسىقۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە سويد بەریزان نۇينەرانى پارتە كوردىي و كوردىستانىيەكان لە سويد بەریزان نۇينەرانى پالىيوراوى كۈنگەرە فيدراسىقۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكان

سلاوتان لى بىت. پىشەكى سوپاسى گەرمى فيدراسىقۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە سويد دەكەم بۇ باڭگەيىشىتمان بۇ ئەم كۈنگەرە. بە ناوى بەریزان سەرۆكى حۆكمەتى ھەرىتى كوردىستان و سەرۆكى ئەنجومەنى نىشىتمانى كوردىستان و خۆمەوە گەرمىرىن پېرۋەزبایيتان لى دەكەم بە بۇنىي بەستى كۈنگەرەكتان وە و ھىوابى كۈنگەرەكى پر لە چالاکىي دەخوازم كە بە بېرىارى باش و پالانى كاركىرىنى باش بۇ ماواھى داھاتوو بتوانىتە فيدراسىقۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكان بۇ قۇناغىكى باشتىر و سەركەوتوتىر بگۈزىتەتەو.....

تەھا بەرۋارى

نۇينەرى حۆكمەتى ھەرىتى كوردىستان لە باكىرى ئەورۇپا

بۇ فيدراسىقۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە سويد بەم بۇنىيەوە كە لەكەكانى پارتى لە چوار شارى باكىرى كوردىستاندا كۈنگەرە دەبەستن، نەمانتوانى بەشدارىي كۈنگەرەكتان بىن و لەم بارەيەوە داواى ليبورنىتان لە دەكەين.

لە روانگەي ئىمەو، فيدراسىقۇنى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە سويد دەزگايەكى خاونەن بېرىز و حورمىتە. لە راپىدوودا گەلەك خزمەتى بە نىرخى بە گەلى كورد كردووە. ئىمە لەو باوھەداين كە فيدراسىقۇن بە چالاکىي خۇى بە بەرەدواامي ئەۋەركە بەرھەوبىش دەبات.

لە ھەر جىيەكى ئەم جىهاندا، كۆمەل بە رېيختىن و يەكىيەتى خەبات بەرھەوبىشەوە دەچى و ئىمە كوردىش بۇ گەشەپىدانى خۆمان پىويىستە ھاوكارىي يەكتىر بىكىن. بۇ ئەمەش دەبى دەست بخەينە ناو دەستى يەكتىر و پىتكەوە كار بکەين.

ئىتىو دەزانىن كە ئىمە لە باكىرى كوردىستان بۇ پىكەيىنانى يەكىيەتى كورد خەبات دەكەين و بۇ ئەم مەبەستەش پىويىستان بە ھاوكارىي ئىۋەيە. ئىمە دەبى دەنگى و ھاوكارىي خۆمان دەتوانىن پىلانەكانى پوچەل بکەينەوە و ئەمەش پىتىويستە، بەلام ئەۋەش گىرنە كە ئەوانەي بۇ ئۆرگانەكانى فيدراسىقۇن ھەلەدەبىزىرىن و بەرپرسايمەتى وەردەگىرن، دەبى كەسانى خاۋىن بن و خۇيان لە ناكۆكىي ناوخۇيى بېارىزىن و پىكەن دەن بىنە ھۇى لاوازىي فيدراسىقۇن.

پىشەمۇ شتىك سەركەوتنى كۈنگەرەكتان بە ئاوات دەخوازىن سلاوى گەرمى خۆمان ئاراستەي بەرپىوه بەرەيەتى فيدراسىقۇن، ئەندام و میوانانى كۈنگەرەكتان دەكەين

يەلماز جاملى بەل
سەرۆكى پارتى ئاشتى و دىمۆكراٽى DBP

پیروزبایی

بو کۆنگره‌ی فیدراسيونى كۆمەلە كورستانىيەكان لە سويد

نوينهـر ، مـيونـ و بـهـشـارـانـى هـيـزـايـ كـۆـنـگـرـهـى ١٩
فـيدـرـاـسيـونـى كـۆـمـهـلـهـ كـورـسـتـانـىـيـهـ كانـ لـهـ سـوـيـدـ ؟
جارـيـكـى تـرـ ئـيـسوـهـ نـويـنـهـرـانـى هـيـزـايـ كـۆـنـگـرـهـى ئـهـنـداـماـنى
فـيدـرـاـسيـونـى لـهـ سـهـرـتـاسـهـرى سـوـيـدـ كـۆـبـوـونـهـوـهـ ، كـهـ خـبـاتـى
داـهـاتـوـوـى فـيدـرـاـسيـقـىـنـ بـهـهـيـزـتـرـ بـكـنـ .
فـيدـرـاـسيـقـىـنـ نـموـنـهـيـهـ كـىـ سـهـرـكـهـ وـتـوـوـى كـورـدـهـ كـانـى
سوـيـدـهـ ، كـهـ بـهـدـاخـوهـ لـهـ زـيـانـى دـيمـوـكـراـتـى وـ كـۆـمـهـلـاـيـهـتـى دـاـ
گـهـلـيـكـى نـموـنـهـيـهـ وـهـكـ ئـهـوـمـانـ نـيـهـ ، كـهـ دـهـزـگـاـيـهـ كـىـ نـهـتـوهـيـ
كـورـدـسـتـانـ ١٩ـ كـۆـنـگـرـهـى بـهـ بـهـشـارـيـيـ كـورـدـيـهـمـوـوـ پـارـچـهـ كـانـى
كـورـدـسـتـانـ پـيـكـ هـيـنـابـيـ . ئـهـمـهـ ، ئـهـوـهـ پـيـشـانـ دـهـدـاتـ كـهـ
فـيدـرـاـسيـقـىـنـ دـهـزـگـاـيـهـ كـىـ سـاغـ وـ سـهـرـكـهـ وـتـوـوـهـ .
لـهـ لـاـيـكـى تـرـهـوـهـ هـهـرـچـهـنـدـهـ فـيدـرـاـسيـقـىـنـ بـهـ ئـهـزـمـونـى
سـالـانـى رـاـبـورـدوـوـ ئـهـرـكـى كـۆـمـهـلـاـيـهـتـى وـ دـيمـوـكـراـتـىـيـ بـهـجـى
هـيـنـابـيـ ، بـهـ هـقـى بـارـوـدـقـخـى كـورـدـسـتـانـهـ وـهـ گـهـلـيـكـى وـيـسـتـ وـ
داـواـكـارـيـيـ تـريـشـ لـهـ خـبـاتـى فـيدـرـاـسيـقـىـنـداـ خـوـزـقـ
دـهـكـهـنـوـهـ . شـكـ لـهـوـدـاـ نـيـهـ كـهـ سـيـسـتـمـى زـيـانـى كـورـدـ لـهـ
سوـيـدـهـ گـورـانـدـاـيـهـ وـ فـيدـرـاـسيـقـىـنـشـ وـهـكـ دـهـزـگـاـيـهـ كـىـ
كـۆـمـهـلـاـيـهـتـى وـ دـيمـوـكـراـتـىـيـ كـورـدـ دـهـبـىـ بـهـ پـيـتـىـ هـلـدانـ وـ
گـهـشـهـ كـرـدـنـهـ كـانـ خـوـى بـكـرـىـ ، تـاـ بـهـ شـيـوهـهـ بـتـوانـىـ گـهـشـهـ
بـسـيـنـىـ وـ رـيـخـراـوـهـ كـانـ نـوـىـ بـكـاتـوـهـ .
هـرـوـهـاـ ، فـيدـرـاـسيـقـىـنـ هـهـرـچـهـنـدـهـ رـيـكـخـراـوـىـكـىـ
كـۆـمـهـلـاـيـهـتـى وـ دـيمـوـكـراـتـىـيـهـ ، بـهـهـقـىـ زـهـقـ بـوـونـىـ كـيـشـهـىـ
كـورـدـوـهـ خـبـاتـىـ فـيدـرـاـسيـقـىـنـ بـقـ چـارـهـسـهـرـكـرـدـنـىـ كـيـشـهـىـ
سـيـاسـىـ گـهـلـىـ كـورـدـ پـشـكـيرـيـهـ كـىـ مـهـزـنـهـ . وـهـكـ دـهـزـانـنـ
سوـيـدـ لـهـ سـالـىـ ٢٠٠١ـ دـاـ ، سـهـقـكـاـيـهـتـىـ يـهـكـيـهـتـىـ ئـهـرـوـپـياـ
لـهـئـسـتـوـ دـهـگـرـىـ . ئـهـمـهـ وـيـسـتـ وـهـرـكـىـ مـهـزـنـ دـهـخـاتـهـ
ئـهـسـتـقـىـ ئـيـمـهـىـ كـورـدـ . ئـهـوـهـ شـانـسـيـكـىـ مـهـزـنـ بـقـ زـهـقـ
كـرـدـنـهـوـهـيـ كـيـشـهـىـ گـهـلـىـ كـورـدـمانـ وـ فـيدـرـاـسيـقـىـنـ دـهـبـىـ لـهـ
چـوارـچـيـوهـيـداـ كـهـ خـاـوـهـنـ ئـيـمـكـانـاتـىـ زـورـهـ ، بـهـشـيـوهـهـ كـىـ
دـرـوـسـتـ بـقـ ئـهـمـ مـهـبـسـتـهـ هـنـگـاـوـ هـلـگـرـىـ ...ـ كـۆـمـيـتـهـىـ
هـاـوـكـارـيـيـ هـيـزـهـ سـيـاسـيـهـ كـانـىـ كـورـدـ وـ كـورـدـسـتـانـىـ
گـرـنـگـاـيـهـتـيـهـ كـىـ مـهـزـنـ دـهـدـاتـ بـهـ خـبـاتـىـ فـيدـرـاـسيـقـىـنـ وـ
پـشتـيـوـانـيـ وـ پـشتـگـيـرـيـيـ كـرـدـنـ لـهـ فـيدـرـاـسيـقـىـنـ بـهـ ئـهـرـكـىـ
خـوـمـانـ دـهـزـانـنـ .

سـهـرـكـهـوـتـتـانـ بـهـ ئـاوـاتـ دـهـخـواـزـ
كـۆـمـيـتـهـيـ هـاـوـكـارـيـيـ هـيـزـهـ سـيـاسـيـهـ كـانـىـ كـورـدـ وـ كـورـدـسـتـانـ
پـارتـىـ دـيمـوـكـراـتـىـ كـورـدـسـتـانـ - عـيـرـاقـ ، پـارتـىـ كـارـ
سـهـرـبـهـ خـوـيـيـ كـورـدـسـتـانـ ، حـزـبـيـ شـيـوعـيـ كـورـدـسـتـانـ عـيـرـاقـ ،
حـيـزـبـ دـيمـوـكـراـتـىـ كـورـدـسـتـانـ ئـيـرانـ ، بـهـرـهـيـ دـيمـوـكـراـتـىـ كـورـدـ
سورـياـ پـيـكـاهـاتـوـ لـهـ (ـ PYDK-S ، PHG-S ، PDKP-S ، PCK-Sـ)
يـهـكـيـهـتـىـ سورـياـ ، پـارتـىـ دـيمـوـكـراـتـىـ كـورـدـسـتـانـ ئـلـپـارـتـىـ) ، پـارتـىـ
سـؤـسـيـالـيـسـتـىـ كـورـدـسـتـانـ PSK ، پـارتـىـ دـيمـوـكـراـسـىـ كـورـدـسـتـانـ
باـكـورـ وـ پـارتـىـ ئـازـادـيـيـ وـ دـيمـوـكـراـسـىـ كـورـدـسـتـانـ PADEKـ ،
پـارتـىـ پـزـگـارـيـيـ ئـهـتـوهـيـيـ كـورـدـسـتـانـ ، ئـيـانـهـ وـ پـارتـىـ
برـزـگـارـيـيـ كـورـدـسـتـانـ PRK-Rـ

بو کۆنگره‌ی فیدراسيونى كۆمەلە كورستانىيەكان ؟

لـهـ بـهـرـهـوـامـ بـوـونـىـ كـارـهـكـانتـانـداـ بـقـ چـارـهـسـهـرـكـرـدـنـىـ
پـرسـىـ كـورـدـانـ لـهـ سـوـيـدـ وـ جـيـهـانـداـ سـهـرـكـهـوـتـتـانـ بـقـ
دـهـخـواـزـ .
سـوـيـدـ بـقـ بـهـرـزـكـرـدـنـهـوـهـ هـهـسـتـىـ مـرـقـاـيـهـتـىـ لـهـ پـيـناـوىـ
پـيزـگـرـتـنـ لـهـ مـافـىـ نـهـتـوهـيـ كـورـدـ ، لـهـ وـلـاتـانـهـداـ كـهـ
كـورـدـىـ لـىـ دـهـزـينـ وـ لـهـ ئـائـسـتـىـ نـيـونـهـتـوهـيـيـ دـاـ درـيـزـ بـهـ
خـبـاتـ وـ چـالـاـكـيـيـهـ كـانـىـ دـهـدـاتـ

سـلاـلوـيـ دـوـسـتـانـهـتـانـ ئـارـاستـهـ دـهـكـمـ

ئـانـاـ لـيـنـدـ

وهـزـيـرـيـ كـارـوـبـارـيـ دـهـرـهـوـهـيـ سـوـيـدـ
٢٠٠٠/١٠/٥

بو کۆنگره‌ی فیدراسيونى كۆمەلە كـورـدـ وـ كـورـدـسـتـانـيـهـ كانـ لـهـ سـوـيـدـ بـهـرـيـزـ ؟

سـلاـلوـيـكـىـ كـورـدـانـهـىـ گـهـرمـ
بـهـبـونـهـىـ بـهـسـتـنـىـ كـۆـنـگـرـهـىـ ١٩ـ مـيـنـىـ فـيدـرـاـسيـقـىـنـىـ كـۆـمـهـلـهـ
كـورـدـ وـ كـورـدـسـتـانـيـهـ كانـ لـهـ سـوـيـدـ لـهـ دـهـسـتـكـهـوـتـهـ مـيـزـوـوـيـ
يـهـكـانـىـ گـهـلـىـ كـورـدـمانـ لـهـ كـورـدـسـتـانـ عـيـرـاقـ كـهـ بـهـرـهـمـىـ
خـوـتـىـ هـهـزـارـهـاـ شـهـهـيدـ وـ رـهـنـجـ وـ خـبـاتـىـ گـهـلـىـ كـورـدـهـ وـ
دـهـنـوـنـيـتـتـ هـهـرـ لـهـ بـقـزـىـ دـامـهـزـارـدـنـيـهـ وـ تـاكـوـ ئـيـسـتـاـ جـيـنـگـاـيـ
سـوـيـاـسـ وـ پـيـزـانـنـىـ ئـيـمـهـيـ .

دـاـواـيـ كـۆـنـگـرـهـيـهـ كـىـ سـهـرـكـهـوـتـوـتـانـ بـقـ دـهـخـواـزـ وـ
هـيـوـادـارـمـ بـهـ دـارـشـتـنـىـ پـلـانـىـ كـارـ وـ بـرـيـارـىـ باـشـ بـتـوانـىـ
فـيدـرـاـسيـقـىـنـىـ كـۆـمـهـلـهـ كـورـدـ وـ كـورـدـسـتـانـ لـهـ سـوـيـدـ بـقـ
قـونـاغـيـتـىـ كـىـ هـيـشـتـاـ باـشـتـرـ بـكـوـيـزـنـوـهـ .

لـهـكـهـلـ بـيـزـمانـ دـاـ

بـرـاتـانـ

مهـسـعـودـ بـارـازـانـ

٢٠٠٠/١٠/٢٢

لۆ وەزارەتى دەرھوھى يەكىھەتى ھاوبەشى ئەمۇروپا

٢٠٠٠/١١/٢٣

فیدراسیونى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە سويد ، كە نويىنە رايەتى كوردى ھەموو پارچەكانى كوردىستان دانىشتوى سويد دەكتات ، لە كۆنگرەي ١٩ يەمینى خۇيىدا كە ٢٠٠٠/١٠/٢٢-٢١ لە ستۆكەھۆلم پىكى هىننا . دەربارەي ھەلگرتنى ئابلىقە لەسەر دەولەتى عىراق بېياريدا :

كۆنگرەي ١٩ فیدراسیونى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە سويد داوا لە وەزارەتە ھاوبەشى ئەمۇروپا دەكتات ، كە لە گفتۇگۆكانياندا سەبارەت بە وەرگرەتنى تۈركىيا بە ئەندامەتى يەكىھەتى ئەمۇروپا ، كىشەى كورد و كوردىستان بىكەنە مەرج و خالىنکى سەربەخۇ بۇ بە ئەندام وەرگرەتنى تۈركىيا لە گفتۇگۆكانياندا . ھەرودە سەبارەت بەو مافە ، داخوازىي گەلە كورد لەبەر چاو بىگن و بۇئە مەبەستە بە شىوهى ئاشكرا پەيوەندىي بە پىخراواھ سىياسى و ديموکراتىيەكانى باكىرى كوردىستان دامەزريەن .

بە سوپاس و پىزەو
كەيا ئىزقول

سەرۆكى فیدراسیونى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە سويد

لۆ بەرلەمانى سويد

بەپىزان : ماريننە ئاندرىشون Marianne Andersson ، لارش يەرتاتن Lars Hjerten ، مۇراد ئارتىن Murat Artin ، ماريننە سامۇئلسون Jan Erik Ågren و يانئيرىكئۆگرەن Marianne Samuelsson

فیدراسیونى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە سويد ، لە ٢٠٠٠/١٠/٢٢-٢١ دا كۆنگرەي ١٩ يەمینى خۇى لە ستۆكەھۆلم پىكەيىنا .

كۆنگرە سلاۋى گەرمى خۇى ئاراستەي ئىتوھى بەپىز دەكتات ، كە پشتى پرۇسەي چارەسەركردى كىشەى گەلە ئىمەتان لە باشورى كوردىستان گىرتۇوە . ئىمە دەمانەوە پىتىان رابگىيەنن ، كە كوردەكانى دانىشتوى سويد بايەخىنکى زۇر بەم پىتىگىرىيەتان دەدەن . ھەرودە كۆنگرە بېياريدا ، كە بە نامە داوا لە ھەموو پەرلەمانتارانى سويد بکات ، كە پشتى پىشنىيازى ئىتوھ بىگن .

ئىمە بە ھەموو شىوهىك ھەول دەدەين ، كە پەرلەمانى سويد پشتى پىشنىيازى ئىتوھ بىگرى .

بە سوپاس و پىزەو
كەيا ئىزقول

سەرۆكى فیدراسیونى كۆمەلە كوردىستانىيەكان لە سويد

بۆ پارتەکانی پەرلەمانی سوید

٢٠٠٠/١١/١٣

پارتى سۆسيالديموكرات ، پارتى مۇدىرات ، پارتى چەپ ، پارتى ژينگە ، پارتى سەنتەر و پارتى ديموكراتى مەسيحىيەكان.

كۆنگرەي نۆزدەيەمینى فيدراسيونى كۆمهلە كوردىستانىيەكان لە سويد ، پشتگىريي ئەو پېشنىارەيى كرد كە له لايەن ماريننه ئاندرشۇن Marianne Andersson لە پارتى ناوهند ، لارش يەرتاتن Lars Hjerten يەرتاتن لە پارتى مۇدىرات ، مۇرگۇن يوهانسۇن Morgan Johansson لە پارتى سۆسيال ديموكرات ، كارل يۈران بىئۇرس مارك Karl Göran Biörmark لە پارتى گەل ، موراد ئارتىن Murat Artin لە پارتى چەپ ، ماريننه سامۇلىسىقۇن Marianne Samuelsson لە پارتى ژينگە و يانئيريكئۆگرىن Jan Erik Agren لە پارتى كريستيان سەبارەت بە كىشەي باشۇرى كوردىستان ئاراستەي پەرلەمان كراوه ، كۆنگرە سلاۋى گەرمى خۆى ئاراستەي ئەو پەرلەمان تارانە كرد و داوا لە سەرۆكى پارتەکانى پەرلەمانى سويد كراوه ، كە پشتگىريي ئەو پېشنىارە بىن ، كە ئاراستەي پەرلەمان كراوه و بىكەن بە خالىك لە بهنامەي كارى پەرلەماندا .

بە سلاۋى گەرم

كەيا ئىزقول

سەرۆكى فيدراسيونى كۆمهلە كوردىستانىيەكان لە سويد

بۆ كوفى عەنان سكرتىرى گشتىي رىكخراوى نەتهوھىيەكىرىتووهكان

٢٠٠٠/١١/٢٣

فيدراسيونى كۆمهلە كوردىستانىيەكان لە سويد ، كە نويىنەرايەتى كوردى ھەممۇ پارچەكانى كوردىستان دانىشتوى سويد دەكتا ، لە كۆنگرەي ١٩ يەمینى خۆيدا كە رۆزانى ٢٠٠٠/١٠/٢٢-٢١ لە ستۇكھەۋىم پىكى هيتنا . دەربارەي ھەلگرتنى ئابلۇقە لەسەر دەولەتى عىراق بىيارىدا :

كۆنگرەي ١٩ يەمینى خۆيدا كۆمهلە كوردىستانىيەكان لە سويد ، دەربارەي ھەلگرتنى ئابلۇقە لەسەر دەولەتى عىراق ، لە رىكخراوى نەتهوھىيەكىرىتووهكان داوا دەكتا ، كە ھەلگرتنى ئابلۇقە لەسەر عىراق بە مافى ڕەواي گەلى كورد بە ئىرادەي ئازادىي ئەو گەلەوە گىرى بدرى كە له پەرلەمانى كوردىستاندا بىيارى لەسەر دراوه ، فيدراسيون بۇ ئەوھى ئەو مافە بە رەسمىي بناسرى ، شىڭىرمانە ھەول دەدات و بۇ دابىن كردن و دەستەبەر كردىنى ئەو مافە ، داوا لە رىكخراوى نەتهوھىيەكىرىتووهكان دەكتا .

بە سوپاس و پىزەوە

كەيا ئىزقول

سەرۆكى فيدراسيونى كۆمهلە كوردىستانىيەكان لە سويد

بەربانگ

زمارەی ١١٨ مائى ١٩ (٢٠٠٠)

شۇركانى فىدراسىيونى كۆمەلە كوردىستانىيە كانە لە سويد
خاون ئىمتىياز: كەيا ئىزۇل

دەستەي نووسەران:
حامىد گەوهەرى
نەوزاد وەلى
ئەنۋەر قەرەھان
فارس
كۇقان شامەدى

مونتاز
حامىد گەوهەرى
بەرىيەتلىرى شىدارى: عادل ئەنۋەر

شابوونى سالانە: ١٠٠ كەرۋىنى سويدىيە
بۇ دەزگاكان: ٢٠٠ كەرۋىنى سويدىيە
ئىرخى يەك دانە: ٢٥ كەرۋىنى سويدىيە
بۇ دەرەھەرى سويد: ٤٠ دۆلارى شەمۈرىكى
بۇ دەزگاكانى دەرەھەرى سويد: ٦٠ دۆلارى شەمۈرىكى

ناونىشان:
e-mail
berbang@kurdiskarf.org
www.kurdiskarf.org

Box 490 90 Stockholm
Tel: 08- 644 66 22
Fax: 08- 650 21 20
پۆستگىرۇ: 64 38 80 - 8

دەستەي نووسەران مافى شەھىدە ، پېشىسى و تىوارەكان راست
بىكانەوە و بەھو شتۇدەيەي دەگۈنچە ، كورتىيان بىكانەوە .
دەستەي نووسەران لە ئاواھەتكى و تىوارەكان بەرىرسىيار نىيە
فىدراسىيونى كۆمەلە كوردىستانىيە كانە لە سويد لە
١٩٨١/٦/٦ داھەزراوه .
زمارەي يەكەمى بەربانگ لە مانگى ١٩٨٢/٧ دا بىلاو كەراوه تىموھ

ئاوهەرۆك

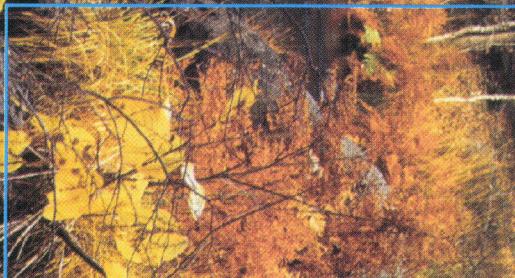
- نامە بۇ پارتەكانى پەرلەمانى سويد ..... ل ١
- نامە بۇ كۆفي عەنان سكىرتىرى گشتىي ..... ل ٢
- نامە بۇ دەزارەتى دەرەھەرى يەكىتى ئەوروپا ..... ل ٣
- نامە بۇ پەرلەمانى سويد ..... نەوزاد وەلى ..... ل ٤
- نامەي پېرۇزبايى بۇ كۆنگرەي فىدراسىيون ..... ل ٥
- پېرۇزبايى لە كۆنگرەي فىدراسىيون ..... ل ٦
- كۆنگرەي يەكەمى هەزارەتىيەم ..... كامەران شوان ..... ل ٧
- دايىكى وەتن ..... شىعەر ..... كامەران شوان ..... ل ٨
- مىسۇگەر كەردىنى وزە لە كوردىستان .... لايھە ئاراستە كراو
بە پەرلەمانى سويد ..... لە موراد ئايىدىن ..... ل ٩
- عىراق، UN و سىياسەتى زلهىزانە ئەمرىكا ..... ل ١٠
- بېرىارەكانى كۆنگرەي ١٩ يەمینى فىدراسىيون ..... ل ١١
- بېرىفز كەردىنى كۆنگرەي حزبى دىيموكراتى ..... ل ١٢
- بېرىفز كەردىنى حەوتەمین سالىرقۇزى دامەزرانى ..... ل ١٣
- يەكىتى ئىران ..... حامىد گەوهەرى ..... ل ١٤
- لە روانگەي جىاوازاوه ..... حەممە سەعىد حەسەن ..... ل ١٥
- كارەساتى سىينەماي ئامود ..... ل ١٦
- رونكىردىنەوەيەك بۇ لاوان ..... خۇناو خۇشناو ..... ل ١٧
- دىيمانەيەك لەگەل ..... كەرىم قەلادىزەبى ..... ل ١٨
- چەند چالاکىيەكى فىدراسىيون و كۆمەلەكانى ..... ل ١٩

بۇ پەيوهندىي لەگەل فىدراسىيون
بپروانە لایپەرەكانى فىدراسىيون لە
ئەنتەرنېتىدا

e-mail
berbang@kurdiskarf.org
www.kurdiskarf.org

بی‌بی‌سی

بی‌بی‌سی پر رسانه‌ی کارشناسی کوره‌ستادیستیکانه‌ی له موبایل
زماره ۱۱۸ سالی ۲۰۰۱

جهزه‌گانی سه‌می سال و سالی ۲۰۰۱ تا نی بی‌بی‌سی